

การใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ของนิสิตปริญญาตรี
คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญานิพนธ์
ของ
อดิศร พงษ์ศรี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา
พฤษภาคม 2546
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ของนิสิตปริญญาตรี
คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทคัดย่อ
ของ
อดิศร พงษ์ศรี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา

พฤษภาคม 2546

๒ ๐๗๐๕๓

อดิสร พงษ์ศรี. (2546). การใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยของนิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปริญญานิพนธ์ กศม. (การอุดมศึกษา).

กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม :

อาจารย์ ดร.สุพร ตั้งสมวรพงษ์, อาจารย์ ดร. จารุวรรณ สกุลฤ.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและการเปรียบเทียบการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและเป็นรายด้าน 4 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม จำแนกตาม เพศ สาขาวิชาที่ศึกษา ชั้นปีที่ศึกษา รายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง การอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครอง กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2545 จำนวน 300 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8918 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที่ และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า

1. นิสิตมีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นิสิตมีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ด้านการศึกษาและด้านการเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านสังคมและด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับมาก

2. นิสิตชายและนิสิตหญิง มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นิสิตชายและนิสิตหญิงมีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ด้านการศึกษาและด้านการเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านสังคมและด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับมาก

3. นิสิตทุกชั้นปี มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นิสิตทุกชั้นปีมีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ด้านการศึกษาและด้านการเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านสังคมและด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับมาก

4. นิสิตทุกสาขาวิชา มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นิสิตทุกสาขาวิชามีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ด้านการศึกษาและด้านการเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านสังคมและด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับมาก

5. นิสิตที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นิสิตที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนต่างกันมีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ด้านการศึกษาและด้านการเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านสังคมและด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับมาก

6. นิสิตที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่างกัน มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นิสิตที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่างกันมีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ในด้านการศึกษาและด้านการเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านสังคมและด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับมาก

7. นิสิตที่ผู้ปกครองมีลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นิสิตที่ผู้ปกครองมีการอบรมเลี้ยงดูต่างกันมีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ด้านการศึกษาและด้านการเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านสังคมและด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับมาก

8. นิสิตชายและนิสิตหญิงมีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

9. นิสิตที่ศึกษาในชั้นปีต่างกัน มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นิสิตที่ศึกษาในชั้นปีต่างกันมีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ่ ไม่พบความแตกต่าง อาจเนื่องมาจากความแตกต่างที่มีอยู่ไม่ถึงระดับนัยสำคัญก็เป็นได้

10. นิสิตที่ศึกษาในสาขาวิชาที่ศึกษาต่างกัน มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยโดยรวมแตกต่างกัน โดยนิสิตสาขาวิชาพลศึกษา มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ด้านสังคม แตกต่างจากนิสิตที่ศึกษาในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา สุขศึกษา สันทนาการ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นิสิตที่ศึกษาในสาขาวิชาต่างกัน มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นิสิตสาขาวิชาพลศึกษาแตกต่างจากสาขาวิชาสันทนาการ

11. นิสิตที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

12. นิสิตที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่างกัน มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นิสิตที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่างกันมีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ด้านเศรษฐกิจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

13. นิสิตที่ผู้ปกครองมีลักษณะการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

THE CAMPUS LIFE OF UNDERGRADUATE STUDENT AT THE
FACULTY OF PSYCHICAL EDUCATION SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY

AN ABSTRACT
BY
ADISORN PONGSRI

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Higher Education
at Srinakharinwirot University
April 2003

Adisorn Pongsri. (2003). *The Campus Life of Undergraduate Students at the Faculty of Physical Education, Srinakharinwirot University*. Master Thesis, M. Ed. (Higher Education). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University.
Advisor Committee : Dr. Suwaporn Tungsomworapongs, Dr. Jaruwan Skulkhu.

The main purpose of this research was to study the campus life of undergraduate students at the Faculty of Physical Education, Srinakharinwirot University as a whole and each aspects, namely, education, society, economic, and activity participation. The study also concerned the comparison of campus life classified by gender, fields of study, parents' income, parents' education, and parents' rearing method.

The sample consisted of 300 undergraduate students at the Faculty of Physical Education, Srinakharinwirot University enrolled in the academic year 2002. The instrument used for data collection was five-point rating scale questionnaires with the reliability of .8918. Arithmetic mean, standard deviation, t- test and one way analysis of variance were statistically utilized for data analysis. The findings revealed that:

1. The students' overall campus lives were at a moderate level. Being considered in each aspects, it was found that the students' education and activity participation were at a moderate level; whereas social and economic aspects were at a high level.

2. The male and female student' s overall campus lives were at a moderate level. Being considered in each aspects, it was found that the students' education and activity participation were at a moderate level; whereas social and economic aspects were at a high level.

3. In every year of study, the students' overall campus lives were at a moderate level. Being considered in each aspects, it was found that the students' education and activity participation were at a moderate level; whereas social and economic aspects were at a high level.

4. In every field of study, the students' overall campus lives were at a moderate level. Being considered in each aspects, it was found that the students' education and activity participation were at a moderate level; whereas social and economic aspects were at a high level.

5. The overall campus lives of students with different parents' income were at a moderate level. Being considered in each aspects, it was found that the students' education and activity participation were at a moderate level; where as social and economic aspects were at a high level.

6. The overall campus lives of students with different parents' education background were at a moderate level. Being considered in each aspects, it was found that the students' education and activity participation were at a moderate level; whereas social and economic aspects were at a high level.

7. The overall campus lives of students with different parents' rearing methods were at a moderate level. Being considered in each aspects, it was found that the students' education and activity participation were at a moderate level; where as social and economic aspects were at a high level.

8. There was no significant difference in campus lives between male and female students, both in overall and each aspects.

9. There was no significant difference in overall campus lives among students with different years of study. Being considered in each aspects, it was found that activity participation showed significant difference at the .05 level.

10. There was significant difference in overall campus lives among students with different fields of study. Being considered in each aspects, it was found that there was significant difference in social and activity participation at the .05 level.

11. There was no significant difference in both overall and each aspects of campus lives among students with different parents' income.

12. There was significant difference in overall campus lives among students with different parents' education. Being considered in each aspects, it was found that the economic aspect showed significant difference at the .05 level.

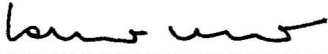
13. There was no significant difference in both overall and each aspects of campus lives among students with different parents' rearing methods.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

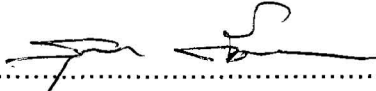
การใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิตปริญญาตรี
คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ของ
นายอดิศร พงษ์ศรี

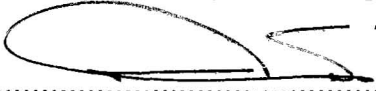
ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

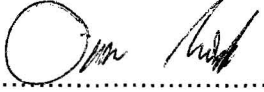

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.นภาพร หะวานนท์)
วันที่ ๑ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2546

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

.....ประธาน
(อาจารย์ ดร. สุวพร ตั้งสมรพงษ์)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร. จารุวรรณ สกุลดู)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ ดร. ราชันย์ บุญธิมา)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ ดร. อรรถพล โพธิสุข)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก อาจารย์ ดร.สุวพร ตั้งสมวรพงษ์ ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ อาจารย์ ดร.จารุวรรณ สกุลคู กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ อาจารย์ ดร.ราชนัย บุญธิมา และ อาจารย์ ดร.อรรณพ โพธิสุข กรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติมที่กรุณาให้คำปรึกษาแนวคิดและคำแนะนำ พร้อมทั้งให้ความกรุณาช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ อันเป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ด้วยความเมตตาผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัฉร วฒนาณรงค์ อาจารย์ ดร.ราชนัย บุญธิมา และอาจารย์ ดร.ชวลิต รวยอาจิณ ที่กรุณาให้คำแนะนำและเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาการศึกษาทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ และให้ความกรุณาต่อผู้วิจัยเสมอมา ขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่ คุณพ่อ คุณประเทือง ประสพสันต์ ช่วยเหลือหลาย ๆ ด้านแก่ผู้วิจัย ขอขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ ร่วมรุ่นการอุดมศึกษาทุกคน ที่ได้ให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือต่อผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา ขอขอบคุณน้อง ๆ นิสิตคณะพลศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการวิจัยเป็นอย่างดี

ขอให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นสิ่งที่น่าสนใจความภาคภูมิใจต่อการมีส่วนร่วมของผู้มีพระคุณทุกๆ ท่าน โดยผู้วิจัยจักพึงรำลึกถึงสิ่งดีๆ เช่นนี้ ที่ได้รับจากทุกท่านตลอดไป

อดิศร พงษ์ศรี

สารบัญ

บทที่	หน้า
1	บทนำ..... 1
	ภูมิหลัง..... 1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย..... 8
	ความสำคัญของการวิจัย..... 8
	ขอบเขตของการวิจัย..... 8
	นิยามศัพท์เฉพาะ..... 9
	สมมติฐานในการวิจัย..... 11
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 12
	ลักษณะและธรรมชาติของนักศึกษา..... 12
	ประเภทของนิสิตนักศึกษา..... 15
	การใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย..... 19
	ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย..... 29
3	วิธีดำเนินการวิจัย..... 35
	การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง..... 35
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 36
	การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 38
	การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล..... 38
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล..... 39
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 40
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล..... 40
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 40
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 60
	ความมุ่งหมายของการวิจัย..... 60

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 (ต่อ)	
วิธีดำเนินการวิจัย.....	60
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
สรุปผลการวิจัย.....	61
อภิปรายผล.....	62
ข้อเสนอแนะ	69
บรรณานุกรม	71
ภาคผนวก	81
ประวัติย่อผู้วิจัย	96

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1. แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสาขาวิชา ระดับชั้นปี และเพศ	36
2. ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ของนิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยรวมและในแต่ละด้าน	41
3. ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของ นิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒด้านการศึกษาเป็นรายข้อ	42
4. ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของ นิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒด้านสังคมเป็นรายข้อ	43
5. ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของ นิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒด้านเศรษฐกิจเป็นรายข้อ	44
6. ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิต ปริญญาตรีคณะพลศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒด้านการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นรายข้อ	45
7. ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของ นิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามเพศ	46
8. ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของ นิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตาม ชั้นปีที่นิสิตศึกษา	47
9. ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของ นิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามสาขาวิชา	48
10. ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของ นิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน	49
11. ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของ นิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง	50

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
12. ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครอง.....	51
13. ค่าเปรียบเทียบการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ของนิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามเพศ.....	52
14. ค่าเปรียบเทียบการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ของนิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา.....	53
15. ค่าเปรียบเทียบการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามสาขาวิชา.....	54
16. การทดสอบความแตกต่างการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ของนิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านสังคม จำแนกตามสาขาวิชา.....	55
17. การทดสอบความแตกต่างการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ของนิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒด้านการเข้าร่วมกิจกรรมจำแนกตามสาขาวิชา.....	55
18. การทดสอบความแตกต่างการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยรวมจำแนกตามด้านการเข้าร่วมกิจกรรม.....	56
19. ค่าเปรียบเทียบการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิตปริญญาตรีคณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในแต่ละด้านและโดยรวมจำแนกตามรายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน.....	57
20. ค่าเปรียบเทียบการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิตปริญญาตรีคณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในแต่ละด้านและโดยรวมจำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง.....	58
21. ค่าเปรียบเทียบการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ของนิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครอง.....	59

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในการพัฒนาประเทศนั้น สถาบันการศึกษานับว่ามีความสำคัญและมีส่วนรับผิดชอบต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้แก่เยาวชนและพลเมืองในชาติ และการที่จะพัฒนาพลเมืองของประเทศให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีระเบียบวินัย ขยันอดทน มีความสามัคคีและยึดหลักการปฏิบัติงานนั้น สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ การจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ให้มีความรู้ ความคิด ความสามารถและทักษะที่จำเป็นต่างๆ เพื่อการปรับตัวและการดำรงอยู่ในสังคมยุคโลกาภิวัตน์อย่างมีความมั่นคง (สุวัณน์ ช่างเหล็ก. 2542 : 27) จะเห็นได้จากแผนการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2535 กล่าวว่า การศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้มนุษย์พัฒนาคุณภาพชีวิตของตน สามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขและสามารถเกื้อหนุนการพัฒนาประเทศ ได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงในทุกๆ ด้านของประเทศ โดยนัยดังกล่าว ความมุ่งหมายของการจัดการศึกษา จึงเน้นพัฒนาบุคคลใน 4 ด้าน อย่างสมดุล และกลมกลืนกัน คือ ด้านปัญญา ด้านจิตใจ ด้านร่างกาย และด้านสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2535 : 8-13)

สถาบันอุดมศึกษามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การจัดการศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาคนเข้าสู่อาชีพระดับสูงเพื่อรองรับการเจริญเติบโตของประเทศ โดยมีกรอบภารกิจที่จะต้องปฏิบัติ คือ การถ่ายทอดความรู้ ซึ่งเป็นกระบวนการผ่านระบบการเรียนการสอนการแสวงหาความรู้ใหม่ด้วยการศึกษา วิเคราะห์วิจัยเพื่อนำความรู้ใหม่มาใช้ประโยชน์ในการสอนและพัฒนาวิชาการหรือพัฒนาประเทศ การบริการทางวิชาการแก่สังคมเป็นการนำความรู้จากมหาวิทยาลัยไปสู่สังคมโดยตรง เพื่อสร้างความสัมพันธ์กับสังคมให้มีความใกล้ชิดผูกพันเกื้อหนุนซึ่งกันและกันและการทะนุบำรุงวัฒนธรรมซึ่งเป็นภาระหน้าที่ในการสืบสานถ่ายทอดอนุรักษ์และพัฒนาประเทศทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษาจึงมีความจำเป็นที่จะต้องปฏิบัติภารกิจให้มีคุณภาพและมาตรฐานทางวิชาการอยู่เสมอ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและประเทศได้ (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2539 : 14-15)

การศึกษาค้นคว้าวิจัยในสาขาอุดมศึกษาพบว่า มหาวิทยาลัยมีอิทธิพลสำคัญที่สุดต่อชีวิตของนักศึกษา โดยเฉพาะช่วงอายุ 17-18 ปี ซึ่งยังถือว่าเป็นช่วงวัยรุ่นตอนปลาย ซึ่งเป็นระยะหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิตจากวัยรุ่นเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยมีส่วนที่จะช่วยพัฒนา นักศึกษาให้มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด มีเหตุผล มีความรับผิดชอบ ตัดสินใจได้ มีบุคลิกภาพดี

มีคุณธรรม จริยธรรม นักจิตวิทยาพัฒนาการเชื่อว่าช่วงอายุ 18 ปี เป็นช่วงที่สมองคนเราจะพัฒนาไปถึงขีดสูงสุด จึงเป็นช่วงที่เหมาะสมที่มหาวิทยาลัยจะพยายามจัดสิ่งแวดล้อม จัดประสบการณ์ให้นักศึกษาได้พัฒนาไปถึงขีดสูงสุดเต็มความสามารถ (สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย. 2536 : 110) จนถึงพร้อมด้วยความสุขสมบูรณ์ (Wellness) ซึ่งหมายถึง ความสมบูรณ์ทั้ง 6 ด้าน คือ ร่างกาย (Physical) สังคม (Social) อารมณ์ (Emotional) สติปัญญา (Intellectual) การงานอาชีพ (Vocational) และ จิตวิญญาณ (Spiritual) (Warner. 1984 : 33-36) เพื่อที่เขาเหล่านั้นจะได้ประสบความสำเร็จในการศึกษามีความสุขในชีวิตและหน้าที่การงานที่รับผิดชอบเป็นแบบอย่างที่ดีต่อบุคคลอื่นในสังคมและเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ การดำเนินการในการผลิตบัณฑิต บุคลากรในสถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องเข้าใจธรรมชาติของนิสิตนักศึกษา เพราะในกระบวนการผลิตบัณฑิตของสถาบัน นิสิตนักศึกษาเปรียบเสมือนวัตถุดิบที่เป็นปัจจัยสำคัญในกระบวนการผลิต หากสถาบันอุดมศึกษาไม่เห็นความสำคัญของวัตถุดิบก็เท่ากับเป็นการลงทุนที่สูญเปล่า เมื่อผลิตบัณฑิตออกมาขาดคุณภาพ และไม่เป็นที่ต้องการของสังคม ดังที่ประกอบ คูปรัตน์ (2527 : 209) ได้กล่าวว่า สถาบันใดก็ตามที่รู้และเข้าใจวัตถุดิบ คือ นักศึกษาของตนและสามารถจัดระบบการดำเนินงานของตนทั้งในด้านการเรียนการสอน การให้บริการและการปกครองแล้ว ย่อมมีโอกาสประสบผลสำเร็จได้มากกว่าสถาบันที่มีผู้บริหารปราศจากความเข้าใจนักศึกษา ซึ่งถ้าหากมีการจัดการที่เหมาะสมในทุกด้านย่อมจะทำให้นิสิตมีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยที่ดีย่อมส่งผลถึงผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

การศึกษาในระดับปริญญาตรี เป็นการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษา มีความรู้ความสามารถในระดับที่ออกไปสู่ชีวิตโลกแห่งการทำงานได้ ระบบการศึกษาจะแตกต่างไปจากในระดับมัธยมศึกษาเป็นอย่างมาก ทั้งในด้านการเรียนนิสิตนักศึกษาจะต้องช่วยเหลือตนเองเป็นอย่างมาก นิสิตจะมีอิสระในการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยมากกว่าอยู่ในโรงเรียน ซึ่งนิสิตจะต้องตัดสินใจว่าจะเลือกใช้ชีวิตของตนเองอย่างไรภายในมหาวิทยาลัย หากนิสิตเลือกใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยอย่างเหมาะสมแล้ว ย่อมเป็นประโยชน์ต่อนิสิตในการช่วยให้ประสบความสำเร็จในชีวิตเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์พร้อมที่จะออกไปดำเนินชีวิตที่ดีในสังคมต่อไป ในทางตรงกันข้ามถ้าหากนิสิตใช้ชีวิตอย่างอิสระเสรี ขาดความรับผิดชอบในหน้าที่ของตน ไม่รู้จักเลือกใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมแล้วย่อมนำผลเสียมาสู่ตนเองได้

ในยุคสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมอย่างรวดเร็ว มีการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ ตลอดจนรูปแบบการใช้ชีวิตและวัฒนธรรมใหม่ ๆ มาสู่สังคมไทย การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการช่วยให้คนมีหลักคิด รู้จักใคร่ครวญเลือกสรรปรับตัวให้เข้ากับเหตุการณ์และสิ่งใหม่ ๆ ที่เข้ามาสู่ชีวิตตลอดเวลา แนวคิดนี้ตรงกับแนวนโยบายในการพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการด้านการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาบุคคล กล่าวคือ เร่งพัฒนาคุณภาพ

การศึกษาทุกระดับโดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ปัญญา มีความสามารถพื้นฐานในการคิด การแก้ปัญหา การดำรงชีวิต การปรับตัวและนำการเปลี่ยนแปลงของสังคมในอนาคตได้อย่างเหมาะสม มีทักษะพื้นฐานในการใช้ชีวิตและทักษะวิชาชีพในการประกอบสัมมาอาชีพ ตามสภาพการขยายตัวทางเศรษฐกิจ สังคมมีการพัฒนาค่านิยมที่ถูกต้องทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีตลอดจนมีสุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์

(คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2536:31) แสดงว่าการศึกษาไม่ใช่เพียงเพื่อพัฒนาสติปัญญา เท่านั้น สถานศึกษาจึงถือว่าเป็นภาระหน้าที่หลักอย่างหนึ่งเพราะนิสิตนักศึกษาเป็นทรัพยากรของชาติที่มีค่าสูงสุด ประเทศใดมีประชากรที่มีคุณภาพเป็นจำนวนมาก ก็จะสามารถพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าได้อย่างรวดเร็ว จากการสัมมนาของคณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรื่องเป้าหมายและทิศทางในการผลิตบัณฑิต ได้มีการสรุปบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาประการสำคัญ คือ มุ่งผลิตบัณฑิต เพื่อความเป็นมนุษย์โดยสมบูรณ์ โดยได้กำหนดคุณสมบัติของบัณฑิตไว้ 4 ประการ ดังนี้ (ประกอบ กุปรัตน์. 2527 : 58-79)

1. เป็นคนรู้จักในสิทธิของตนเองและเคารพในสิทธิที่พึงมีพึงได้ของผู้อื่น
2. เป็นคนรู้จักเหตุผล ใช้หลักพุทธศาสตร์หรือวิทยาศาสตร์ ในการวิเคราะห์ปัญหา และการตัดสินใจบนฐานของสังขธรรม
3. เป็นคนมีความรับผิดชอบทั้งต่อตนเอง ครอบครัว การงานและสังคม
4. เป็นคนรู้จักความสัมพันธ์ โดยเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล รู้จักให้ รู้จักรับ เข้าใจความนึกคิดของผู้อื่นและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

อย่างไรก็ตามจากรายงานเรื่อง การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์ เนื่องในการประชุม สหประชาการศึกษา เมื่อวันที่ 26 มกราคม 2539 ได้สะท้อนความคิดเห็นจากนักวิชาการศึกษา ที่มาจากภาครัฐและเอกชนตลอดจนความคิดเห็นของประชาชนว่า “ประเทศไทยกำลังเผชิญ ปัญหาจากรากฐานที่สำคัญของปัญหาทั้งปวง คือ เรื่องคุณภาพคน การดำเนินงานเพื่อพัฒนา นักเรียน นักศึกษาไทย ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคม ตั้งแต่วัยแรกเกิด มาตามลำดับนั้น ขาดการเอาใจใส่ดูแลอย่างจริงจังและต่อเนื่อง” (ธนาคารกสิกรไทย. 2539:24) และวางแผนพัฒนาคนและสังคมใน ช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 ได้ประมวลปัญหาของระบบการศึกษาที่เป็นมูลเหตุสำคัญทำให้ นักเรียนนักศึกษาไทยขาด ความคิดริเริ่ม ขาดทักษะในการวิเคราะห์แยกแยะเหตุผล คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาในแต่ละระดับยังไม่เพียงพอ ไม่สามารถปรับตัวให้ทันกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป นอกจากนี้ยังมี แนวโน้มที่นักศึกษาจะขาดความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม รวมทั้งขาดสำนึกของความเป็นไทยอีกด้วย (คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม. 2538 : 10)

จากข้อคิดดังกล่าว ชี้ให้เห็นถึงบทบาทของการศึกษาที่ต้องทำหน้าที่ผลิตนักศึกษาให้มีคุณภาพ ดังนั้นคุณลักษณะบัณฑิตในอนาคตต้องมีการเปลี่ยนแปลง บัณฑิตที่มีความสามารถเพียงความจำหรือเรียนรู้จากตำราจะไม่ใช่สิ่งที่ต้องการอีกต่อไป สังคมต้องการบัณฑิตที่มี

ความสามารถทั้งทางสติปัญญา ความคิดสร้างสรรค์ มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
 ค้นคว้า แสวงหาความรู้ รู้จักคิด วิเคราะห์และรู้จักประยุกต์ใช้ในสภาพการณ์จริงได้ ทั้งเป็น
 ผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรมและพร้อมที่จะเป็นแกนนำให้กับสังคม (เกษม สุวรรณกุล. 2534:5)
 ดังที่ วิลลมา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2524:7) กล่าวว่า การที่นิสิตใกล้ชิดกับอาจารย์ผู้สอน
 การอยู่ร่วมกันในสังคมมหาวิทยาลัย บรรยากาศรอบๆ รั้วอุดมศึกษากลุ่มเพื่อนจะเป็นผลช่วย
 หล่อหลอมให้นิสิตเป็นคนที่มีบุคลิกได้ โดยเห็นว่าค่านิยมวัฒนธรรมประเพณีในมหาวิทยาลัย
 วัฒนธรรมของนิสิตและภูมิหลังของนิสิตจะเป็นเครื่องหล่อหลอมความประพฤติความคิดและ
 บุคลิกภาพของบุคคลที่มีอยู่ในสังคมมหาวิทยาลัยนั้นๆ ดังนั้น การเรียนรู้ของนิสิต จึงไม่ได้อยู่
 เพียงการเรียนการสอนในห้องเรียนเท่านั้น การใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยในลักษณะต่าง ๆ
 จะเป็นองค์ประกอบในการหล่อหลอมและพัฒนานิสิตให้มีบุคลิกภาพเป็นคนที่มีบุคลิกภาพตามที่
 มหาวิทยาลัยและสังคมมุ่งหวัง ซึ่งสอดคล้องกับที่ เกษม วัฒนชัย (2532:67) กล่าวว่า ช่วง
 ชีวิตที่เรียนในมหาวิทยาลัยเป็นช่วงชีวิตที่มีคุณค่ามากที่สุด นิสิตควรใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด
 แก่ตนเองเพราะว่าในช่วงเวลาสี่ปีนี้ เป็นการเติมคนให้เต็ม “อุดมศึกษา” คือ
 การเรียนให้เต็ม นิสิตต้องใช้เวลาในมหาวิทยาลัยทั้งในและนอกห้องเรียนในการเรียนรู้และ
 พัฒนาตนเองในด้านคุณลักษณะและด้านความมั่นคงทางอารมณ์ จรรยาพร กาญจนโชติ
 (2536:4) กล่าวว่า นักศึกษาที่เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 17-25 ปี ซึ่งถือ
 ว่าอยู่ในระยะวัยรุ่นตอนปลายเป็นวัยที่มีอารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย หว่นไหวง่าย มีความวิตกกังวล
 มีอารมณ์รุนแรง กลัวโดยไม่มีเหตุผลและมักชอบหรือนิยมนับถือคนเก่งตามค่านิยมของกลุ่ม
 จึงอาจทำให้ถูกชักจูงได้ง่ายชอบต่อต้านผู้ใหญ่ แม้บางครั้งจะมีเหตุผลแต่ด้วยการขาดประสบการณ์
 ทำให้ไม่สามารถประสบความสำเร็จในการกระทำเท่าที่ควร ดังที่ จรรยาพร กาญจนโชติ
 (2536:4) ให้ความเห็นว่า นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษานั้น จัดว่าเป็นผู้ที่อยู่ในวัยที่ต้องการอยู่
 ในกลุ่มเพื่อน (Peer Group) ดังนั้นหากนักศึกษาได้รับการพัฒนาคุณลักษณะด้านความสัมพันธ์
 กับสังคมอย่างเหมาะสม มีกระบวนการปรับตัวทางสังคมที่ดี โดยมีการปรับพฤติกรรมของ
 ตนเองตามสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อให้สามารถดำรงความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในสังคมได้
 อย่างมีความสุขเป็นที่พอใจตามมาตรฐานของสังคม (Social standard) เคารพสิทธิของผู้อื่น
 เห็นแก่ประโยชน์ของส่วนรวม สามารถเข้าใจมาตรฐานของสังคมและประพฤติตนได้สอดคล้อง
 กับมาตรฐานของสังคมรวมทั้งมีทักษะทางสังคม (Social skills) สามารถเข้าได้กับคนทุกกลุ่ม
 มีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม สนใจในปัญหาและกิจกรรมต่างๆ ของสังคม (ขนิษฐา
 ชื่นนิยม. 2540:10) ก็จะช่วยให้นิสิตมีความสัมพันธ์กับสังคมที่เหมาะสมและต่อการใช้ชีวิตของ
 นิสิตที่ดีต่อไป นอกจากนั้นมีแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะของนักศึกษาตามทฤษฎี
 องค์ประกอบในการพัฒนานักศึกษา 7 ด้าน ของซิดเคอริงที่ได้ทำการศึกษาพัฒนาการของ
 นักศึกษาชายและหญิงจากสถาบันอุดมศึกษา 13 แห่ง ซึ่งมีเชื้อชาติและสัญชาติต่างกัน และได้
 สรุปผลงานวิจัยและเขียนเป็นทฤษฎี เพื่อการพัฒนานักศึกษาขึ้น เรียกว่า ทฤษฎีพัฒนาการของ

นักศึกษา (Chickering's Seven Vectors of Student Development) เป็นการพัฒนาศักยภาพของบุคคลในช่วงอายุ 17 - 25 ปี ซึ่งเป็นช่วงอายุของนิสิตระดับปริญญาตรี (Chickering and Raiser. 1993:83 – 114) ว่าเป็นกระบวนการที่นักศึกษาได้รับการพัฒนาความสามารถทางสติปัญญา ทางสังคมและทางอารมณ์ การพัฒนาความอดทน เพื่อให้ศึกษามีคุณลักษณะที่เหมาะสมสามารถควบคุมการแสดงออกการรับอารมณ์ได้ดี เมื่อต้องเผชิญหน้ากับสถานการณ์ต่างๆ การเสริมสร้างเอกลักษณ์ของตนเอง เพื่อเป้าหมายของชีวิต เนื่องจากเมื่อนิสิตเข้าสู่สถาบันอุดมศึกษานิสิตจะต้องเผชิญปัญหาต่างๆ เช่น ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของทางมหาวิทยาลัย นักศึกษาต้องอาศัยการปรับตัวอย่างมาก ด้วยพัฒนาการตามระดับวุฒิภาวะที่ผลักดันให้นักศึกษาต้องการการเป็นตัวของตัวเอง ต่อต้านการลงโทษ มีความขัดแย้งในเรื่องคุณธรรม มีปัญหาความคับข้องใจ ความสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศ รวมทั้งต้องการความเป็นอิสระจากบิดามารดา มีอิสระที่จะคิดและแสดงออกได้อย่างเหมาะสม ขั้นตอนการพัฒนา นักศึกษาตามทฤษฎี ชิคเคอริงนั้น พบว่าการพัฒนาการ 3 ลักษณะแรก ได้แก่ การพัฒนาความสามารถการควบคุมอารมณ์ และการพัฒนาความเป็นตัวของตัวของตัวเองนั้น ใช้พัฒนานักศึกษาชั้นปีที่หนึ่งและปีที่สอง ส่วนการพัฒนาการ 4 ลักษณะหลัง ได้แก่ การเสริมสร้างเอกลักษณ์ของตนเอง การพัฒนาทักษะในการติดต่อระหว่างบุคคล การพัฒนาเป้าหมายและการพัฒนาบุคลิกภาพ ใช้พัฒนานักศึกษาชั้นปีที่สามและปีที่สี่ (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา และคนอื่นๆ. 2527:69)

การพัฒนาทั้ง 7 ด้าน ดังกล่าว เป็นที่ยอมรับโดยสากลว่าเป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับสถานศึกษาที่ทำให้นักศึกษาได้รับการพัฒนาในด้านต่างๆ เพื่อให้เป็นผู้ที่มีความรู้ มีความมั่นคงทางอารมณ์และจิตใจ รู้จักประกอบสัมมาอาชีพ เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีค่าของสังคม สามารถทำประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติต่อไป ดังนั้นหากนิสิตสามารถใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยโดยนำเอาทฤษฎีดังกล่าวมาปรับใช้ในช่วงเวลาที่นิสิตศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยก็จะช่วยให้นิสิตมีสุขภาพจิตที่ดี ส่งผลต่อการเรียนและการใช้ชีวิตของนิสิตภายในมหาวิทยาลัยที่ดีต่อไป นอกจากนั้น วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2524:20) ได้กล่าวถึงปัญหาของนักศึกษาว่ามีปัญหาสุขภาพจิต มีความเครียดสูง วิตกกังวลเรื่องเรียน การปรับตัวกับเพื่อน ปัญหาจากครอบครัวและปัญหาส่วนตัวอื่นๆ ที่ส่งผลต่อการเรียนได้ นอกจากนี้การวิจัยในสหรัฐอเมริกายังพบว่า อัตราการฆ่าตัวตายของนักศึกษามีจำนวนมาก สาเหตุการฆ่าตัวตายมาจากความกดดันด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านการเรียน (McGinnis. 1988:158-170) นับว่าปัญหาต่างๆ ของนักศึกษาในระหว่างการศึกษาในมหาวิทยาลัยนั้น เกิดจากการทำทุกอย่างด้วยตนเองไม่ว่าจะเป็นเรื่องการเรียน การคบเพื่อน การสร้างความสัมพันธ์กับอาจารย์ การเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ เหล่านี้ นักศึกษาต้องเรียนรู้ที่จะใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยให้มีความเหมาะสม หากนักศึกษาเรียนรู้ที่จะใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยได้ดีแล้ว นักศึกษาก็สามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างราบรื่น แต่ถ้าไม่สามารถใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยได้ดีแล้วอาจทำให้เกิดปัญหา รู้สึกท้อแท้

หมดหวัง เบื่อหน่าย วิตกกังวล ซึ่งส่งผลกระทบต่อการศึกษา ตลอดจนบุคลิกภาพของนักศึกษา รวมทั้งส่งผลต่อสถาบันการศึกษาเกิดความสูญเสียเปล่าทางการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถือกำเนิดจากโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง ถนนประสานมิตร เมื่อปี พ.ศ. 2492 ต่อมาได้ยกฐานะเป็น "วิทยาลัยวิชาการศึกษา" เมื่อปี พ.ศ. 2496 และ ในปี พ.ศ. 2517 ได้ยกฐานะขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีภารกิจหลักในการผลิตบัณฑิต วิจัย บริการวิชาการแก่สังคมและทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม การดำเนินการผลิตบัณฑิต ในระดับมหาวิทยาลัยได้จัดการเรียนการสอนด้านศึกษาศาสตร์ มนุษยศาสตร์ วิทยาศาสตร์ พลังศึกษาและสังคมศาสตร์เป็นสำคัญ ต่อมาในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 6-7 (พ.ศ. 2530-2539) มหาวิทยาลัยได้ปรับเปลี่ยนทิศทางการผลิตบัณฑิตจากเดิมเป็นมุ่งเน้น การผลิตด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และวิทยาศาสตร์สุขภาพ (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2540:2)

คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่และรับผิดชอบ ในการผลิตบัณฑิตตามปรัชญาที่ว่า สร้างคนให้เป็นคนที่มีคุณภาพ และปณิธานของคณะที่มีความมุ่งมั่นในการผลิตบัณฑิตที่มีวุฒิภาวะทั้งทางด้านจิตใจ ร่างกาย อารมณ์ สติปัญญา ซาบซึ้ง ในคุณธรรมและเป็นผู้นำสังคมทางด้านวิชาชีพ ซึ่งในปัจจุบันคณะพลศึกษามีการจัดหลักสูตร การเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ทั้งหมด 4 สาขาวิชา คือ พลังศึกษา สุขศึกษา สันทนาการ วิทยาศาสตร์การกีฬา ได้กำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ของคณะพลศึกษาไว้ดังนี้ คือมีความรู้ทางด้านพลังศึกษา สุขศึกษา สันทนาการ และวิทยาศาสตร์การกีฬาตามสาขาวิชาที่ เรียน มีน้ำใจเป็นนักกีฬามีสัมมาคารวะ เคารพครูอาจารย์และผู้มีพระคุณ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีความซื่อสัตย์สุจริต คุณธรรม จริยธรรมและสามารถควบคุม ตนเองได้ดี มีศรัทธาในวิชาชีพและมีความสามารถในการประกอบอาชีพได้ มีร่างกายแข็งแรง สุขภาพจิตดีมีจิตใจดีงาม

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์อาจารย์และนิสิตคณะพลศึกษา เกี่ยวกับการใช้ ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รวม 4 ด้านคือ ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ดังที่ ชัยโรจน์ สายพันธุ์ ให้ความเห็นว่า นิสิตบางส่วนไม่รับผิดชอบต่อการเรียนเท่าที่ควร เช่น คุณภาพของรายงาน ส่ง งานเกินระยะเวลาที่กำหนด ความสัมพันธ์กับเพื่อนๆ ค่อนข้างดีโดยเฉพาะในสาขาของตนเอง แต่มีปัญหาบ้างในเรื่องการปรับตัวในระยะแรกๆ เนื่องจากบางคนเป็นเด็กที่มาจากต่างจังหวัด นิสิตสนใจแต่กิจกรรมเฉพาะสาขาของตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมนอกหลักสูตร เช่น ชมรมต่างๆ การเป็นนักกีฬา ในที่นี้อาจส่งผลการเรียนได้ ในเรื่องของการแบ่งเวลาต่อ การเรียน นิสิตไม่ให้ความสนใจกิจกรรมด้านวิชาการ ส่วนใหญ่สนใจกิจกรรมเกี่ยวกับด้าน บันเทิงและความสนุกสนาน นิสิตมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องค่าใช้จ่ายเป็นบางคนเพราะเป็นนิสิตมา จากครอบครัวที่มีฐานะไม่ดีนัก (ชัยโรจน์ สายพันธุ์. 2545:สัมภาษณ์) ซึ่งสอดคล้องกับ

ความความคิดเห็นของ วรวิทย์ ประรงค์ทอง ที่ได้กล่าวว่า นิสิตบางคนขาดการเอาใจใส่ต่อการแต่งกายให้มีความเหมาะสมต่อสถานที่ ขาดสัมมาคาราวะต่ออาจารย์ที่ตนเองไม่ได้เรียน ด้วยการไม่ตั้งใจเรียน ไม่มีสมาธิในการเรียนแต่ชอบการเรียนที่มีการให้นิสิตปฏิบัติ สนใจในด้านการทำกิจกรรมนอกห้องเรียนค่อนข้างมาก ซึ่งอาจมีผลต่อการเรียนแต่จะได้ประสบการณ์ในการทำงานต่อไป นิสิตบางส่วนใช้เวลาในวันหยุดหารายได้พิเศษเนื่องจากนิสิตมีฐานะที่ไม่ดีนัก นิสิตในคณะส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อการใช้ชีวิตที่เรียนมาไปประกอบอาชีพในสาขาที่ตนเองเรียนมาเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะในด้านทักษะต่างๆ เช่น การสอนกีฬา การเป็นนักกีฬา การเป็นผู้ตัดสินกีฬา และการจัดกิจกรรมต่างๆ (วรวิทย์ ประรงค์ทอง. 2545: สัมภาษณ์) ในส่วนของนิสิต ภูมิทร์ มีชั้นหมาก ก็ได้ให้ความเห็นเช่นเดียวกันว่า นิสิตส่วนใหญ่ขาดความกระตือรือร้น มีความสนใจต่อการเรียนน้อย ไม่สนใจเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย แต่สนใจเข้าร่วมกิจกรรมของคณะและสาขาของตนเอง สนใจกิจกรรมด้านบันเทิงและกิจกรรมที่มีรายได้ด้วย เนื่องจากนิสิตบางคนค่อนข้างประสบปัญหาด้านการเงิน ต้องขอทุนเรียน ด้านสังคมในการเรียน ปี 1 ต้องมีการปรับตัวทั้งด้านการเรียนและด้านสังคมอย่างมาก เช่น วิธีการเรียนการสอนของอาจารย์ การคบเพื่อน การเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของคณะและการเรียนร่วมกับคณะอื่นซึ่งต้องใช้เวลาในการปรับตัว (ภูมิทร์ มีชั้นหมาก. 2545 : สัมภาษณ์) นอกจากนี้ ชายชาญ จันทรวาวาม ได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า ด้านการเรียน อุปสรรคในการเรียนไม่เพียงพอและซ้ำรูด การคบเพื่อนให้ความสนิทเฉพาะกลุ่มเล็กๆ ในแต่ละสาขาที่เรียนมีการแสดงออกที่รุนแรง ด้านเศรษฐกิจ มีการเก็บเงินเพื่อใช้จ่ายในแต่ละสาขามากซึ่งบางคนอาจจะมีปัญหาได้ การจัดกิจกรรมบางครั้งตึงเกินไปและระยะเวลาในการจัดใกล้กับช่วงเวลาสอบ (ชายชาญ จันทรวาวาม. 2545 : สัมภาษณ์)

จากสภาพการณ์ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นศิษย์เก่าของคณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้เคยใช้ชีวิตช่วงหนึ่งในการศึกษาหาความรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน การใกล้ชิดกับอาจารย์ กลุ่มเพื่อน รุ่นพี่ รุ่นน้องและได้รับข้อมูลจากอาจารย์ ผู้สอนอาจารย์ที่ปรึกษา ตลอดจนเจ้าหน้าที่ของคณะ การร่วมทำกิจกรรมทุกระดับเริ่มตั้งแต่ระดับภาควิชา ระดับคณะ และระดับมหาวิทยาลัยซึ่งมองเห็นคุณค่าของการใช้ชีวิตตลอดระยะเวลา 4 ปี ในระดับปริญญาตรี ผู้วิจัยเห็นว่ามีค่าเป็นอย่างยิ่งที่คณะพลศึกษาควรจะได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิตในคณะ ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาวางแผนและจัดนโยบายให้สอดคล้องและเหมาะสมกับวิถีชีวิตและรูปแบบการใช้ชีวิตของนิสิต เพื่อให้นิสิตสามารถใช้ชีวิตได้อย่างมีคุณค่าสมกับปณิธานของคณะที่มีความมุ่งมั่นในการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาวะทั้งทางด้านจิตใจ ร่างกาย อารมณ์ สติปัญญา ซาบซึ้งในคุณธรรม และเป็นผู้นำสังคมทางด้านวิชาชีพ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิต คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและเป็นรายด้าน 4 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม

2. เพื่อเปรียบเทียบการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิต คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและเป็นรายด้าน 4 ด้าน จำแนกตาม เพศ ชั้นปีที่ศึกษา สาขาวิชาที่ศึกษา รายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง และลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครอง

ความสำคัญของการวิจัย

เพื่อเป็นข้อมูลที่ประโยชน์ต่อผู้บริหาร อาจารย์ และบุคลากรในมหาวิทยาลัย ในการจัดการเรียนการสอน จัดสภาพแวดล้อม ตลอดจนจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้สอดคล้อง เหมาะสมกับการใช้ชีวิตของนิสิตมากที่สุด อันจะส่งผลให้นิสิตเป็นบุคคลที่สมบูรณ์มีคุณลักษณะเหมาะสมตามความมุ่งหวังของคณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นิสิตระดับชั้นปีที่ 1-4 คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2545 รวม จำนวน 959 คน เป็นนิสิตชาย จำนวน 634 คน และนิสิตหญิง จำนวน 333 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1. เพศ ได้แก่
 - 1.1 เพศชาย
 - 1.2 เพศหญิง
2. สาขาวิชาที่ศึกษา ได้แก่
 - 2.1 สาขาวิชาพลศึกษา
 - 2.2 สาขาวิชาสุขศึกษา
 - 2.3 สาขาวิชาสหนันทนาการ
 - 2.4 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา

3. ชั้นปีที่ศึกษา ได้แก่
 - 3.1 ชั้นปีที่ 1
 - 3.2 ชั้นปีที่ 2
 - 3.3 ชั้นปีที่ 3
 - 3.4 ชั้นปีที่ 4
4. รายได้ของผู้ปกครอง แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ
 - 4.1 ระดับสูง คือ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 50,000 บาท ขึ้นไป
 - 4.2 ระดับกลาง คือ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนตั้งแต่ 10,000-50,000 บาท
 - 4.3 ระดับต่ำ คือ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 10,000 บาท
5. ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ
 - 5.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี
 - 5.2 ปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรี
6. ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครอง แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ
 - 6.1 แบบประชาธิปไตย
 - 6.2 แบบอื่นๆ

ตัวแปรตาม ได้แก่ การใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิต คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 4 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนของนิสิตในระหว่างที่ศึกษาในมหาวิทยาลัย ซึ่งจะส่งผลหรือขัดขวางให้นิสิตมีความพร้อมในการเรียนและพัฒนาตนเองให้สำเร็จการศึกษาเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ ทั้งด้านวิชาชีพชั้นสูง สติปัญญา สังคม อารมณ์และร่างกาย แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ

1.1 ด้านการศึกษา หมายถึง การปฏิบัติตนของนิสิตเกี่ยวกับการเรียน ได้แก่ การปฏิบัติตัวในการเรียน การฟังคำบรรยาย การจดคำบรรยาย การเข้าชั้นเรียน การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม การศึกษาวัตถุประสงค์ของรายวิชา

1.2 ด้านสังคม หมายถึง การปฏิบัติตนของนิสิตในสังคม ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน ระหว่างรุ่นพี่และความสัมพันธ์กับอาจารย์

1.3 ด้านเศรษฐกิจ หมายถึง การปฏิบัติตนของนิสิตเกี่ยวกับการใช้จ่ายในมหาวิทยาลัย ได้แก่ ค่าอุปกรณ์การศึกษา ค่าอาหาร ค่าเครื่องแต่งกาย กิจกรรมพักผ่อนหย่อนใจ ค่าเข้าสังคมในกลุ่มเพื่อนและการหารายได้พิเศษด้วยตนเอง

1.4 ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม หมายถึง การปฏิบัติตนของนิสิตเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย ชมรม สโมสรนิสิตได้แก่ กิจกรรมกีฬา กิจกรรมวิชาการ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมศิลปวัฒนธรรมและประเพณีและกิจกรรมการรับน้องใหม่

2. รายได้ของผู้ปกครอง หมายถึง รายได้ของผู้ปกครองที่ได้รับโดยเฉลี่ยต่อเดือน ในการวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

2.1 ระดับสูง คือ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน มากกว่า 50,000 บาท ขึ้นไป

2.2 ระดับกลาง คือ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ตั้งแต่ 10,000-50,000 บาท

2.3 ระดับต่ำ คือ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน น้อยกว่า 10,000 บาท

3. การศึกษาของผู้ปกครอง หมายถึง วุฒิการศึกษาขั้นสูงสุดของผู้ปกครองของนิสิต ในการวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 2 ระดับ ได้แก่

3.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี

3.2 ปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี

4. วิธีการการอบรมเลี้ยงดู หมายถึง วิธีการการอบรมเลี้ยงดูที่ผู้ปกครองปฏิบัติต่อนิสิต ในลักษณะต่างๆ กัน ในการวิจัยนี้แบ่งวิธีการอบรมเลี้ยงดูเป็น 2 ลักษณะดังนี้คือ (อัจฉรา ประไพตระกูล. 2539:8)

4.1 แบบประชาธิปไตย หมายถึง วิธีการอบรมเลี้ยงดูที่ผู้ปกครอง ให้ความรัก ความอบอุ่น ความยุติธรรมการตัดสินใจใดๆ ในครอบครัวที่เกิดขึ้นจากการตกลงเห็นชอบจาก สมาชิกทุกคน เด็กมีโอกาสได้ใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ เด็กมีโอกาสคิดริเริ่มและตัดสินใจ ผู้ปกครองไม่ตามใจและไม่เข้มงวดเกินไป

4.2 แบบอื่นๆ หมายถึง วิธีการอบรมเลี้ยงดูที่ผู้ปกครองไม่ให้อิสระแก่เด็กเท่าที่ควร ไม่มีความเป็นตัวของตัวเอง ถูกควบคุมให้อยู่ในสายตาหรือคุ้มครองป้องกัน ให้ความช่วยเหลือ ตลอดเวลา หรือวิธีการอบรมเลี้ยงดูที่ผู้ปกครองกำหนดจุดมุ่งหมายกฎเกณฑ์ทุกอย่างเข้มงวด เด็กเป็นเพียงผู้ปฏิบัติตาม ต้องเชื่อฟังคำสั่งอย่างเคร่งครัด หากไม่ปฏิบัติตามคำสั่งจะถูกลงโทษ อย่างรุนแรง หรือวิธีการอบรมเลี้ยงดูที่ผู้ปกครอง ไม่เอาใจใส่หรือให้คำแนะนำช่วยเหลือเท่าที่ควร เด็กไม่มีโอกาสได้เรียนรู้หรือรับการฝึกฝนให้มีคุณธรรม ไม่มีระเบียบวินัย ไม่มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นผู้ปกครองมีเวลาอยู่ร่วมกับเด็กน้อยและเด็กมีอิสระมากเกินไป อันได้แก่ แบบให้ความคุ้มครองมากเกินไป แบบเข้มงวดกวดขัน และแบบปล่อยปละละเลย

5. นิสิต หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ระดับชั้นปีที่ 1-4 คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2545 แบ่งเป็น 4 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาพลศึกษา สาขาวิชาสุขศึกษา สาขาวิชาสหนันทนาการ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา

สมมติฐานในการวิจัย

1. นิสิตชายและนิสิตหญิง มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกัน
2. นิสิตที่เรียนสาขาวิชาแตกต่างกัน มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกัน
3. นิสิตที่เรียนอยู่ในชั้นปีที่ศึกษาแตกต่างกัน มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกัน
4. นิสิตที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกัน
5. นิสิตที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกัน
6. นิสิตที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครองแตกต่างกัน มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิต คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ นำเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับดังนี้ คือ ลักษณะและธรรมชาติของนักศึกษา ประเภทของนิสิตนักศึกษา การใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิต เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ลักษณะและธรรมชาติของนิสิตนักศึกษา

นักศึกษาในมหาวิทยาลัย มีอายุตั้งแต่ 17-22 ปี ซึ่งเป็นวัยที่กำลังจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ บุคคลในวัยนี้มักจะมีอารมณ์อ่อนไหว ในขณะเดียวกันก็มีความกระตือรือร้น อยากรู้ อยากเห็น อยากทดลองสิ่งแปลกใหม่ มีความคิดคำนึงค่อนข้างเพี้ยนและพร้อมที่จะยอมรับอุดมการณ์ที่ตนเชื่อถือ ในทางจิตวิทยานี้เป็นวัยที่นักศึกษา กำลังแสวงหาเอกลักษณ์ (Identity) ของตนเอง โดยเฉพาะนักศึกษาที่มีสติปัญญาสูงกว่านักศึกษาทั่วไป การปฏิบัติตัวของนักศึกษาเหล่านี้ จึงมีลักษณะพิเศษไม่ทั่วไปตามกฎเกณฑ์หรือระเบียบมหาวิทยาลัย รวมทั้งประเพณีของสังคม การที่มหาวิทยาลัยจะหวังให้นักศึกษาคอยฟังแต่คำสั่งจากผู้ใหญ่หรือจะให้นักศึกษารู้จักยับยั้งชั่งใจคิดเช่นผู้ใหญ่ นั้นย่อมเป็นไปไม่ได้ การปฏิบัติของมหาวิทยาลัยจะต้องสร้างความพอดีกับสภาวะทางจิตใจของนักศึกษาเพื่อเปิดโอกาสให้ได้พัฒนาอารมณ์และบุคลิกภาพของตนอย่างสมบูรณ์ (ทองเรียน อมรชกุล. 2525:34) ทำนองเดียวกับที่วีระ สมบูรณ์ (2531:16 – 38) กล่าวถึงประสบการณ์ชีวิตและการเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ของตนเองว่า ในช่วงแรกของการเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยได้พยายามเข้าชั้นเรียนทุกชั่วโมงทุกวิชา ต่อมาก็จะเข้าห้องเรียนเป็นครั้งคราว ทั้งนี้เพราะอาจารย์พูดจับประเด็นไม่ได้ ในที่สุดจึงเลิกเข้าชั้นเรียนไปเลย นอกจากการเข้าเรียนก็จะอยู่ในห้องสมุดและเข้าร่วมกิจกรรม โดยใช้เวลาส่วนมากอยู่ที่ชุมนุมพุทธศาสตร์ ภายหลัง 6 ตุลาคม กิจกรรมนักศึกษาซบเซาลง แต่แนวความคิดด้านการเมืองยังถูกส่งต่อๆ มาและได้พยายามรื้อฟื้นในรูปกลุ่มกิจกรรมองค์กรนักศึกษา โดยตนเองทำหน้าที่สาราณียากรของวารสารปาจารยสารจนกระทั่งปีที่ 3 ได้ลาออกจากหน้าที่สาราณียากรและใช้ชีวิตในการอ่านหนังสือ พบปะผู้อื่นโดยการนั่งเล่นหมากรุก เล่นไฟกับเพื่อนๆ ที่ริมน้ำหรือไปสนทนากับกลุ่มเพื่อนต่างๆ นอกจากนั้นก็ช่วยทำงานชุมนุมอื่นๆ ซึ่งจะมีเพื่อนเป็นผู้ชักชวนเข้าร่วมกิจกรรมนั้นๆ

จากการประชุมวิชาการ ณ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2524:8 – 9) ได้จำแนกลักษณะและธรรมชาติของนักศึกษาระดับอุดม
ศึกษาออกเป็น 2 ด้าน คือ

1. จำแนกตามพื้นฐานทางเศรษฐกิจ

1.1 นักศึกษาในมหาวิทยาลัยส่วนมากมาจากครอบครัวที่มีฐานะปานกลางและ
ฐานะดี

1.2 นักศึกษาครูส่วนมากมาจากครอบครัวที่มีฐานะปานกลางและยากจน

1.3 นักศึกษาเกษตรส่วนมากมาจากครอบครัวที่มีฐานะปานกลางและยากจน

2. จำแนกตามพื้นฐานทางจิตวิทยา

2.1 การพัฒนาการด้านร่างกายของนักศึกษาที่มีความพร้อมที่จะช่วยเหลือตนเอง

2.2 การพัฒนาการด้านจิตใจ มีนิสัยอยากรู้ อยากเห็น แต่การเรียนการสอนยังไม่
เอื้ออำนวยในการแสดงออกมากนัก นอกจากนั้นนักศึกษาจะชอบการมีส่วนร่วม มีแรงจูงใจ และ
อุดมคติสูง

2.3 การพัฒนาการด้านสติปัญญา มีสติปัญญาฉลาด และฉลาดปานกลาง ส่วน
นักศึกษาคูมีสติปัญญาระดับกลางเป็นส่วนใหญ่

2.4 การพัฒนาการด้านสังคมจะชอบการรวมกลุ่ม มีการติดต่อสื่อสารกัน

2.5 การพัฒนาบุคลิกภาพเป็นไปตามค่านิยมของกลุ่มและเป็นไปตามภูมิภาค

2.6 การปรับตัวเป็นไปตามค่านิยมและมักมีปัญหาในเรื่องการปรับตัว

สำหรับลักษณะการเรียนรู้ของนักศึกษานั้น มีลักษณะเฉื่อยชา รอรับอย่างเดียวเป็น
ส่วนมากเรียนเพื่อเกรด ต้องการจบเร็ว ๆ การเรียนเป็นงานประกอบเพราะชอบทำกิจกรรม

วิทยากร เชียงกุล (2528:449 – 453) กล่าวถึงชีวิตนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ในช่วงปี 2512 ว่า นักศึกษาส่วนมากมาจากครอบครัวที่มีฐานะร่ำรวยหรือปานกลาง ไม่สนใจ
การเมืองแต่สนใจความสนุกสนานในงานสังสรรค์ งานเต้นรำ งานฟุตบอลประเพณี งานแข่งขัน
กีฬาต่าง ๆ ซึ่งวิถีชีวิตของนักศึกษาในแต่ละมหาวิทยาลัยก็ไม่แตกต่างกัน กิจกรรมของ
นักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้แก่ การโต้วาที การออกค่ายอาสาและชมรมต่าง ๆ ซึ่ง
เป็นชมรมกีฬาและบันเทิง ร้อยละ 95 นักศึกษาส่วนมากใช้ชีวิตสนุกสนาน ชอบทำกิจกรรมที่
สนุกสนานและฟุ้งเฟ้อโดยเฉพาะกิจกรรมเชียร์ ประธานเชียร์ของมหาวิทยาลัยจะเป็นคน
สำคัญมาก ทำให้นักศึกษาส่วนหนึ่งที่แสวงหาพฤติกรรมเริ่มไม่พอใจสภาพชีวิตใน
มหาวิทยาลัย ซึ่งมีกฎเกณฑ์ที่น่าเบื่อหน่าย ไร้เหตุผล เช่น การบังคับนักศึกษาชายปีที่ 1 ต้อง
ผูกเนคไท ชีวิตการเรียนที่ต้องจดและท่องจำแบบนักเรียนมัธยมและรู้สึกผิดหวังที่นักศึกษา
ไม่แตกต่างจากเด็กวัยรุ่นที่ไร้การศึกษา มีการเล่นการพนัน ดื่มสุราและการทะเลาะกันระหว่าง
คณะเนื่องจากความหลงใหลในศรัทธาของตนเองนอกจากนั้น วิทยากร เชียงกุล (2528:340-
346) ได้วิจารณ์นักศึกษารุ่นหลัง ๆ ว่าขาดความคิดในเชิงอุดมคติที่ต้องการจะทำให้สังคม

เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีและเป็นธรรมชาติ ทุกวันนี้นักศึกษาเรียนหนังสือเพื่อที่จะสอบได้และจบออกมาหางานทำเท่านั้น ในระหว่างเรียนนักศึกษาจะไม่สนใจการเรียนสนใจแต่ความสนุกสนาน ในกิจกรรมรับน้องใหม่ การร้องเพลงเชียร์และกิจกรรมต่างๆ เมื่อใกล้จะถึงเวลาสอบจึงสนใจอ่านหนังสือ สิ่งเหล่านี้ทำให้นักศึกษาเมื่อสำเร็จการศึกษาไปจะขาดความรู้ในการทำงาน เป็นบัณฑิตที่ไม่มีคุณภาพ ดังนั้นนักศึกษาจึงควรตื่นตัวทั้งในแง่การขวนขวายหาความรู้และประสบการณ์ เพื่อทำให้เป็นคนที่มีจริง สามารถทำอะไรได้พร้อมที่จะเรียนรู้และพัฒนาต่อไป

สำหรับการใช้ชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ คณิต เศรษฐเสถียร (2528:265 – 266) กล่าวถึงความประทับใจในอดีตที่เป็นนักศึกษาในรั้วมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ว่า ความประทับใจประการแรกคือ ความสนิทสนมระหว่างเพื่อนนักศึกษาด้วยกันและความสนิทสนมระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา เนื่องจากในระยะเริ่มต้น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เปิดทำการสอนเพียงสามคณะ จึงทำให้นักศึกษาและอาจารย์รู้จักกันเป็นอย่างดี ประการที่สองชาวเชียงใหม่มีความศรัทธาและเชื่อถือในตัวนักศึกษา ทั้งนี้เพราะนักศึกษายึดมั่นในประเพณีอันดีงามของไทย มีการแต่งกายสุภาพเรียบร้อย นักศึกษาทุกคนใส่แบบฟอร์มตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดอย่างเคร่งครัด ด้วยความศรัทธา จึงทำให้นักศึกษาได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากชุมชน ประการที่สาม นักศึกษามีความร่วมมือกันอย่างพร้อมเพรียงในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ประการที่สี่ นักศึกษามีความรับผิดชอบต่อการเรียน แม้ว่านักศึกษาจะมีกิจกรรมและประเพณีต่าง ๆ มากมายในรอบปีหนึ่ง ๆ แต่นักศึกษาส่วนมากก็ไม่มีปัญหาด้านการเรียน เพราะนักศึกษาตระหนักดีว่า เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว นักศึกษาจะต้องแข่งขันกับผู้ที่จบจากสถาบันการศึกษาอื่น ๆ ในการเข้าทำงานหรือศึกษาต่อ

สว่างจิต ศรีระชา (2530:5-6) ได้วิจัยเรื่อง “ชีวิตนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น” ด้วยวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยผู้วิจัยเข้าไปพักอาศัยและใช้ชีวิตอยู่ในหอพักร่วมกับนักศึกษาเป็นเวลาประมาณ 6 เดือน และรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีสังเกตและสัมภาษณ์ชีวิตนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่นครอบคลุม 6 ด้าน คือ ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน ด้านวัฒนธรรม ประเพณี ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านการศึกษา ด้านการเมืองการปกครองและศึกษาองค์ประกอบที่มีผลต่อชีวิตนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินชีวิตประจำวันของนักศึกษาส่วนใหญ่ใช้ชีวิตอยู่ในมหาวิทยาลัยและเที่ยวเตร่ในเมืองขอนแก่น ชีวิตนักศึกษาด้านวัฒนธรรมและประเพณี ส่วนใหญ่วัฒนธรรมและประเพณีที่จัดขึ้นมีความสัมพันธ์กับนักศึกษาใหม่ ชีวิตนักศึกษาด้านสังคม นักศึกษาส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อนมากกว่าบุคคลอื่น ด้านเศรษฐกิจส่วนใหญ่ใช้เงินเป็นค่าอาหารและสิ่งของเครื่องใช้ ที่จำเป็นด้านการศึกษา นักศึกษารุ่นพี่มีบทบาทสำคัญในการให้คำปรึกษาด้านการเรียนแก่นักศึกษา รุ่นน้อง ด้านการเมืองการปกครอง การจัดกิจกรรมจะเกิดจากการเรียกร้องสิทธิและผลประโยชน์เนื่องจากความบกพร่องของการบริหารงานของมหาวิทยาลัย องค์ประกอบที่มีผลต่อชีวิตนักศึกษา ได้แก่ สภาพมหาวิทยาลัย ซึ่งได้แก่ สภาพมหาวิทยาลัย สภาพหอพัก วัฒนธรรมและประเพณี

นักศึกษา การเรียนการสอน กลุ่มเพื่อน การบริหารงานของมหาวิทยาลัย ลักษณะนักศึกษา ครอบครัวและกลุ่มสังคมก่อนเข้ามหาวิทยาลัย สภาพสังคมสภาพการเมืองการปกครองของประเทศและสื่อสารมวลชน

ภาวนา ใจประสาท (2534:170 – 171) ได้ศึกษาการดำรงชีวิตของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่โดยส่วนรวมและแต่ละด้านทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม โดยใช้แบบสอบถาม การดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำแนกตามตัวแปร เพศ ระดับชั้นปี สาขาวิชา ภูมิลำเนา รายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง และอาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครองพบว่า นักศึกษามีการดำรงชีวิตภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยส่วนรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบการดำรงชีวิตของนักศึกษาพบว่า นักศึกษาชายและหญิง มีการดำรงชีวิตในมหาวิทยาลัยโดยส่วนรวม 5 ด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ถึง 4 มีการดำรงชีวิตในมหาวิทยาลัยโดยส่วนรวมทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน นักศึกษาสาขาวิชาสังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีการดำรงชีวิตในมหาวิทยาลัยทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน มีการดำรงชีวิตในมหาวิทยาลัยโดยส่วนรวมทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นักศึกษาที่รายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง ระดับต่ำ ปานกลาง และสูง มีการดำรงชีวิตในมหาวิทยาลัยโดยส่วนรวมทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ นักศึกษาที่อาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครองแตกต่างกัน มีการดำรงชีวิตในมหาวิทยาลัยโดยส่วนรวมทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นอกจากนี้จะเห็นได้ว่าลักษณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยนั้น ได้รวมเอาลักษณะของวัยรุ่นตอนปลายและวัยผู้ใหญ่ตอนต้น และลักษณะเฉพาะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเข้าไว้ด้วยกัน จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพอจะสรุปได้ว่า นักศึกษาในแต่ละชั้นปี มีลักษณะที่แตกต่างกันออกไปด้วย นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน จะมีความคิดเห็นแตกต่างกันทั้งในด้านความรู้สึกนึกคิดและพฤติกรรมที่แสดงออก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการศึกษา การเข้าร่วมกิจกรรม การเข้ากลุ่มเพื่อน เป็นต้น โดยได้รับอิทธิพลจากอาจารย์ รุ่นพี่และเพื่อนๆ เป็นผู้ที่ทำให้นักศึกษาเปลี่ยนแปลงไป

ประเภทของนิสิตนักศึกษา

เนื่องจากนิสิตนักศึกษาแต่ละคนที่เข้ามาในสถาบันอุดมศึกษามีความแตกต่างกันทั้งลักษณะ บุคลิกภาพ อารมณ์ ความสามารถ และความมุ่งหมายในการเข้าศึกษา จึงได้มีผู้ศึกษา ลักษณะนิสิตนักศึกษา และได้จัดแบ่งประเภทไว้ในหลายรูปแบบ ดังนี้

คล้ากและโทรว์ (Wilders and others. 1988 : 271 ; citing Clark and Trow. 1996) ได้จำแนกประเภทของนิสิตนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาตามลักษณะที่สัมพันธ์กับวัฒนธรรมของนักศึกษาในการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย เป็น 4 กลุ่มวัฒนธรรมย่อย ดังนี้

1. กลุ่มวิชาการ (Academic Subculture) นิสิตนักศึกษากลุ่มนี้เห็นว่า ชีวิตในมหาวิทยาลัยต้องเป็นไปเพื่อการเรียน สนใจอยู่กับวิชาการ การทำรายงาน ผลการเรียนและความคาดหวังที่จะได้เรียนต่อในระดับสูงขึ้น ชีวิตของนิสิตนักศึกษากลุ่มนี้จะผูกพันกับห้องเรียน ห้องสมุด และสถาบันของตนเอง

2. กลุ่มก้าวหน้า (Non – conformist Subculture) เป็นกลุ่มนิสิตนักศึกษาที่สงสัยและไม่เชื่อค่านิยมและแบบแผนพฤติกรรมที่เป็นอยู่ มีความคิดเป็นอิสระของตนเอง สนใจเรื่องปัญหาข้อเสนอกเกี่ยวกับสังคมและถือว่าสังคมมีความสำคัญมากกว่าสถาบันของตนเอง

3. กลุ่มกิจกรรม (Collegiate Subculture) นิสิตนักศึกษากลุ่มนี้ไม่สนใจการเรียน และตำราเรียน รวมทั้งไม่สนใจเรื่องปัญหาสังคมหรือการเมือง เป็นพวกที่มีความสนุกสนานกับบรรยากาศของสถาบัน ทำตัวจรจัดกักดีและปฏิบัติสอดคล้องกับความต้องการของสถาบัน ชอบเข้าร่วมกิจกรรมกีฬา สันทนาการ ชอบการรวมกลุ่มและมีความผูกพันกับสถาบันสูง

4. กลุ่มอาชีพ (Vocational Subculture) นิสิตนักศึกษากลุ่มนี้มีความเห็นว่า การเรียนในมหาวิทยาลัยเป็นการฝึกฝนทางอาชีพ มุ่งฝึกตนเองเพื่อจะได้ออกไปประกอบอาชีพ ไม่สนใจกับกิจกรรมทุกประเภท ยกเว้นกิจกรรมที่มีรายได้และไม่ผูกพันกับสถาบันมากนัก

ทองเรียน อมรัชกุล (2525:38 – 39) กล่าวถึงลักษณะของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยโดยจำแนกตามชั้นปีเช่นเดียวกัน คือ

1. นักศึกษาชั้นปีที่ 1 เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยเพื่อความมุ่งหวัง ดังนี้

- 1.1 ความสำเร็จในเชิงวิชาการ สนใจการศึกษาหาความรู้ความคิดต่างๆ
- 1.2 ต้องการเข้าใจตนเอง และปัญหาของสังคมรวมทั้งแสวงหาเอกลักษณ์ของตน
- 1.3 แสวงหาฐานะส่วนตัว
- 1.4 มีความเป็นมิตร ผูกพันกับเพื่อน และชอบอยู่ในกลุ่ม
- 1.5 มีมนุษยธรรม สุภาพเรียบร้อย ให้ความคุ้นเคยและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

มีความรู้สึกกระตือรือร้นระหว่างความกลัวและความตื่นเต้น จะเข้าร่วมกิจกรรมทุกประเภทในมหาวิทยาลัย

2. นักศึกษาชั้นปีที่ 2 นักศึกษาส่วนมากมักจะเกิดความไม่พอใจมหาวิทยาลัย แต่ในบางกรณี ก็เพียงแต่จะมีความเบื่อและรู้สึกเฉยๆ ไม่ยินดียินร้ายต่อสภาพทั่วไปในมหาวิทยาลัย ทั้งนี้เพราะนักศึกษากลุ่มนี้ถูกทอดทิ้งและไม่ได้รับการเอาใจใส่ จนกระทั่งเกิดความรู้สึกขึ้นมาเองว่าตนเองเป็นคนขาดความรับผิดชอบ ดังนั้นลักษณะภายนอกของนักศึกษาเหล่านี้ก็คือการริเริ่มสร้างเสริมความเป็นแบบแผนของกลุ่มย่อยขึ้นจนเกิดเป็นวัฒนธรรมเพื่อนฝูงขึ้น

3. นักศึกษาชั้นปีที่ 3 เนื่องจากเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มาแต่เดิมนักศึกษาชั้นปีที่ 3

จะมีวัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของตนเองเป็นเอกลักษณ์เฉพาะที่สูงมาก สำหรับในกลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ด้วยกันเอง จะมีความคิดเห็นแตกแยกออกไปน้อยมาก กล่าวคือมีความคิดไปในแนวเดียวกันเป็นส่วนมาก มีค่านิยมคล้ายคลึงกันและทุกคนจะมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ลักษณะที่คล้ายกับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 คือ ความไม่พอใจมหาวิทยาลัยในด้านต่าง ๆ รวมทั้งวิพากษ์วิจารณ์มหาวิทยาลัยอย่างรุนแรง

4. นักศึกษาชั้นปีที่ 4 นักศึกษามีแนวโน้มที่จะละหรือเบนความสนใจไปจากมหาวิทยาลัยจะไม่มีส่วนร่วมกับกิจกรรมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย เริ่มตั้งแต่ไม่สนใจวัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของนักศึกษา รวมทั้งไม่ยอมรับระเบียบประเพณีของนักศึกษาด้วยตนเอง โดยส่วนมากจะสนใจเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัว โดยจะเกิดกับนักศึกษาที่จบการศึกษาไปแล้วเป็นส่วนใหญ่

สำหรับข้อสังเกตที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่งคือความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 4 นั้น อาจกล่าวได้ว่าเป็นได้ทั้งมิตรและศัตรูต่อกัน ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 นั้นมักจะเป็นเพื่อนฝูงกันก็ต่อเมื่อเรียนวิชาที่เหมือน ๆ กัน และอยู่ในชั้นเดียวกันเท่านั้นแต่ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 ส่วนมากต่างคนต่างอยู่ และไม่มีความสัมพันธ์อย่างลึกซึ้งต่อกัน นอกจากนี้ วอลล์ลา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2524:28) ได้กล่าวถึงผลการวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของสหรัฐอเมริกา ว่ามีลักษณะที่ใกล้เคียงกับลักษณะของนักศึกษาในปัจจุบันของประเทศไทย คือ

1. นักศึกษาปีที่ 1 รู้สึกสนใจ ตื่นเต้นต่อทุก ๆ สิ่งที่อยู่รอบด้าน ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมการเรียนหรือกิจกรรมสังคมในมหาวิทยาลัย นักศึกษาอยากเรียน มีความตั้งใจในการศึกษาและอยากปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยพร้อมที่จะสนิทสนมและเชื่อฟังคำสั่งสอนของอาจารย์

2. นักศึกษาปีที่ 2 ไม่ค่อยพอใจครู อาจารย์ เริ่มมีความคิดเห็นขัดแย้งและเป็นปฏิปักษ์ต่อมหาวิทยาลัย มีความรู้สึกว่าตนเองเป็นผู้ใหญ่ขึ้น

3. นักศึกษาปีที่ 3 มักสงบเงียบ ชอบอยู่กับกลุ่มเพื่อน ๆ มากกว่า มีความเฉยเมยต่อสังคมมหาวิทยาลัยและการเรียน อาจมีความคิดที่จะมีเพื่อนต่างเพศที่สนิทสนมพอที่จะเป็นคู่รัก

4. นักศึกษาปีที่ 4 ส่วนมาก มักจะยุ่งเกี่ยวกับการหางาน การศึกษาต่อและความก้าวหน้าในอนาคตมากกว่ากิจกรรมของมหาวิทยาลัย

คอฟแมน (Kauffman, 1968:19 – 21) ได้ศึกษาลักษณะนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของสหรัฐอเมริกา พอสรุปได้ 6 ลักษณะดังนี้

1. ผู้ที่เข้ามาแสวงหาความรู้และตัดสินใจเรียนในสาขาวิชาใดและอยากจะเห็นความสัมพันธ์ระหว่างชีวิตจริงกับวิชาที่เรียน แต่มักจะผิดหวังเพราะไม่ได้พบเช่นนั้น

2. ต้องการแสวงหาความมั่นคง บางครั้งเมื่อเข้ามาในมหาวิทยาลัยเกิดความรู้สึกเหมือนคนหลงทาง การที่เข้ามาวิทยาลัยเพราะนึกว่าจะเป็นที่ทำให้ได้คลายความสัมพันธ์

ความใกล้ชิดกับทางบ้าน พยายามคิดหาทางห่างจากบ้านเพื่อต้องการความอิสระ จึงต้องการคนที่ถูกใจเป็นเพื่อน

3. เป็นคนที่มีอุดมคติและใจดี แต่บางครั้งสิ่งแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัยก็ทำลายอุดมคตินั้นเสียความต้องการที่จะช่วยคนอื่นและสนใจปัญหาของสังคม ซึ่งในมหาวิทยาลัยไม่ได้นึกถึงหรือเห็นความต้องการ จึงไม่ได้คอยช่วยจัดประสบการณ์หรือเปิดโอกาสให้ได้ทดลองทำงานที่ใช้วิชาการที่เรียนกับชีวิตประจำวัน

4. มีความกระตือรือร้นที่จะเรียน แต่มีสิ่งยั่วยุรอบตัวที่ผลักดันให้หันเหทิศทางไปทางอื่น กิจกรรมต่าง ๆ สนุกสนานกว่า ไม่ต้องกังวลเดือดเนื้อร้อนใจและได้รับการบีบคั้นจากการเรียน นักศึกษาบางคนอาจตั้งความหวังในการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษาไว้สูงมาก เมื่อเข้ามาศึกษาแล้วไม่เป็นไปตามที่คาดหวังก็รู้สึกเสียใจและผิดหวังมาก จึงต้องหันความสนใจไปด้านอื่น ซึ่งบางครั้งอาจจะนำไปสู่ปัญหาการเล่นการพนันและการติดยาเสพติดซึ่งจะเป็นผลร้ายต่อตนเองสังคมและประเทศชาติ

5. ต้องการค้นพบตัวเอง ความเป็นตัวเองแต่ส่วนมากมักจะไม่พอใจความปรารถนาและทุกสิ่งในตัวเองนัก นอกจากนี้การเรียนในระดับอุดมศึกษา สาขาวิชาบางประเภทไม่ได้ช่วยให้ นักศึกษาค้นพบความสามารถของตนเอง บางครั้งทำให้นักศึกษาเข้าใจผิดว่าตนเองโง่มาก เพราะเพียงสาเหตุจากสอบตกเพียงหนึ่งวิชาเท่านั้น จึงเป็นเหตุให้ไม่สามารถพัฒนาความสามารถด้านอื่น ๆ

6. มีความขัดแย้งและมีความรู้สึกเป็นปฏิปักษ์ต่อการบริหาร ลักษณะของนิสิตนักศึกษาในด้านนี้อาจเปลี่ยนแปลงไปในบางมหาวิทยาลัยที่เปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษามีส่วนร่วมในการตัดสินใจของมหาวิทยาลัยบ้าง โดยการมีตัวแทนนักศึกษาที่มีส่วนร่วมในการบริหาร จะทำให้นักศึกษาได้รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องขึ้นเพราะนักศึกษาเชื่อว่าผู้แทนนักศึกษาต้องมีความรักดีต่อกลุ่ม ดังนั้นข้อมูลที่ได้อาจมีความเที่ยงตรงและสิ่งที่ตัวแทนทำย่อมตอบสนองความต้องการของพวกนักศึกษาได้

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2524:62) ได้กล่าวถึงผลการวิจัยลักษณะของนักศึกษาของมหาวิทยาลัยต่างประเทศตามสาขาวิชา ดังนี้

1. นักศึกษาสาขาอักษรศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มีลักษณะคือ ภาษาดี ค่านิยมทางสุนทรียศาสตร์สูง เหตุผลเฉียบขาด รุนแรงแต่เจ้าอารมณ์ มีบุคลิกภาพไม่แน่นอนและไม่ค่อยมีเหตุผลในด้านการเมือง เศรษฐกิจหรือทฤษฎีต่าง ๆ

2. นักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ มีความสามารถทางด้านคำนวณสูง มีอารมณ์มั่นคง ทักษะทางสังคมค่อนข้างไปทางอนุรักษ์นิยมเพราะมีระเบียบแบบแผน แต่ความคิดทางการเมืองสังคมและเศรษฐกิจสูง

3. นักศึกษาสาขาสังคมศาสตร์ มักจะไม่ค่อยมักใหญ่ใฝ่สูง ใจค่อนข้างคับแคบคุณค่าทางศาสนาค่อนข้างต่ำแต่เฉียบคมเจ้าปัญญาและสนใจในการเมืองเศรษฐกิจสูง

การใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิตนักศึกษา

แม้ว่าสถาบันอุดมศึกษาจะเป็นสถานการศึกษาชั้นสูง ที่มีบทบาทสำคัญในการผลิตกำลังคนในระดับที่ต้องใช้สมองและความสามารถพิเศษเพื่อพัฒนาประเทศแต่สถาบันอุดมศึกษาก็มีอาจที่จะมุ่งเน้นแต่เฉพาะการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนากำลังคนเท่านั้น สถาบันอุดมศึกษายังควรต้องมีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความเป็นคนอีกด้วย การศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นการศึกษาในระดับที่มีความสำคัญยิ่ง เพราะช่วงของการศึกษาจะครอบคลุมตั้งแต่เริ่มต้นเป็นผู้ใหญ่และช่วงของการพัฒนาการเป็นผู้ใหญ่จนถึงช่วงที่เป็นผู้ใหญ่อย่างเต็มที่ (ไพฑูริย์ สินลารัตน์. 2524:39) บุคคลในวัยนี้มักจะมีอารมณ์อ่อนไหว ในขณะที่เดียวกันก็มีความกระตือรือร้น อยากรู้ อยากเห็น อยากทดลองสิ่งแปลกใหม่มีความคิดคำนึงค่อนข้างเพ้อฝัน และพร้อมที่จะยอมรับอุดมการณ์ที่ตนเชื่อถือในทางจิตวิทยา บุคคลในวัยนี้เป็นวัยที่กำลังแสวงหาเอกลักษณ์ (Identity) ของตนเองโดยเฉพาะนิสิตนักศึกษาที่เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยนั้นมีความหลากหลายแตกต่างกัน ดังนั้นหากอาจารย์ผู้สอนและผู้บริหารมหาวิทยาลัยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนิสิตนักศึกษา ความรู้ดังกล่าวก็จะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อประสิทธิภาพและคุณภาพของการเรียนการสอน ในการทำความรู้จักหรือศึกษาเกี่ยวกับนิสิตนักศึกษานั้น (พรชูลี อาชาวาร์จ บรณนัการ. 2525:194) กล่าวไว้โดยทั่วไปมีจุดมุ่งหมายหลัก 3 ประการคือ

1. ศึกษาเพื่อเป็นผู้รู้เกี่ยวกับนิสิต เป็นการศึกษาเพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้เกี่ยวกับนิสิตในทุกด้าน
2. ศึกษาเพื่อเป็นผู้จัดบริการให้กับนิสิตนักศึกษา เป็นการนำความรู้เกี่ยวกับนิสิตกิจกรรมนิสิตนักศึกษารวมทั้งบริการอื่นๆ ไปใช้ประโยชน์ เช่น การให้คำปรึกษา การให้ทุน
3. ศึกษาเพื่อเป็นผู้สอนนิสิตนักศึกษาที่ดี เป็นการรู้จักและเข้าใจนิสิตนักศึกษาเพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

ในการประชุมเชิงวิชาการ เรื่องการพัฒนาการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา ณ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ไพฑูริย์ สินลารัตน์ บรณนัการ. 2524:8 – 9) ได้มีการกล่าวถึงลักษณะพื้นฐานของนิสิตนักศึกษาในด้านสรีระและจิตวิทยาว่า นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีพัฒนาการทางด้านร่างกายคือ มีความพร้อมที่จะช่วยเหลือตนเองได้ มีสติปัญญาฉลาดและฉลาดปานกลาง มีนิสัยอยากรู้อยากเห็น ชอบการมีส่วนร่วมของการรวมกลุ่ม มีการติดต่อสื่อสารกัน ส่วนการพัฒนาในด้านบุคลิกภาพมักเป็นไปตามค่านิยมของกลุ่มและเป็นไปตามภูมิลาเนา เป็นต้น การปรับตัวเป็นไปตามค่านิยมที่ดีต่อตนเองและสิ่งแวดล้อม มีทัศนคติต่อมหาวิทยาลัยและสังคมในทางที่ดีเป็นส่วนใหญ่ การที่ได้เข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย ยังเป็นองค์ประกอบที่ส่งผลให้นิสิตนักศึกษามีความตั้งใจ ตั้งใจ ตั้งใจ และมักจะมีการเปลี่ยนแปลงได้เมื่อเรียนในชั้นปีที่สูงขึ้น ส่วนในด้านคุณธรรม จริยธรรม นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่

ยึดถือคุณธรรมที่เป็นมาตรฐานของสังคมสูงพอสมควร ดังที่ วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา และคนอื่นๆ (2527:28 – 2) กล่าวว่า นิสิตนักศึกษาที่มีลักษณะพิเศษ คือ มีความกระตือรือร้น สนใจในสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ จนทนไม่ไหวกับความไม่ถูกต้อง หรือความไม่ยุติธรรมในสังคมชีวิต ของนิสิตนักศึกษาจะเป็นอิสระที่จะคิดและแสดงออก ดังนั้นจึงทนไม่ไหวกับข้อผิดพลาดของผู้ใหญ่ การดำเนินการแก้ไขปัญหาดัง ๆ ที่ล่าช้า สภาความขัดแย้งและข้อบกพร่องในสังคมต่าง ๆ จะทำให้เกิดแรงกระตุ้นทำให้ต้องการต่อสู้เพื่อเรียกร้องในสิ่งที่ถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับ ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2524:20) ที่กล่าวว่า นักศึกษาในมหาวิทยาลัยมีความสนใจในทุกด้านและมีความอยากรู้อยากเห็นกระหายใคร่รู้ใคร่เรียน (Curiosity) ซึ่งเป็นลักษณะที่สำคัญในประเทศ อุตสาหกรรม นักศึกษามักจะคำนึงถึงแต่ความสนุกสนานทางครอบครัว ความสมบูรณ์ทางวัตถุ ในขณะที่ประเทศกำลังพัฒนานักศึกษามักต้องการทำบางสิ่งบางอย่างให้กับประเทศ เช่น การแก้ปัญหาความยากจนหรือการยกมาตรฐานของชีวิต

ด้านการศึกษา

การศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย นักศึกษาจำเป็นต้องปรับตัวให้เข้ามหาวิทยาลัย ให้ได้ภายในระยะเวลาสั้นที่สุด ในที่นี้คือ ความเป็นอิสระของนักศึกษาในการดูแลตนเองในด้านการเรียน เพราะในมหาวิทยาลัยนั้นแม้จะมีการบรรยายในห้องเรียนแต่ก็ไม่ได้บังคับการศึกษา ในระดับนี้ อาจจะกล่าวได้ว่า นักศึกษามีอิสรภาพอย่างไม่มีขอบเขต เห็นได้ชัดว่ามีนักศึกษา จำนวนไม่น้อยที่ไม่สามารถสำเร็จการศึกษาหรือสำเร็จล่าช้ากว่ากำหนด (อดุลย์ วิริยเวชกุล, 2529:385) ซึ่งไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2524:37) ได้ให้ทัศนะว่าการเรียนการสอนเป็นระบบ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ผู้เรียนด้วยตนเองและผู้เรียนกับสภาวะแวดล้อมอื่นๆ องค์ประกอบที่สำคัญของการเรียนการสอนคือ ตัวผู้เรียน ผู้สอนจะดำเนินการสอนได้ดีและมี ประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อได้รู้จักและเข้าใจลักษณะธรรมชาติของผู้เรียนเป็นอย่างดี โคแกน (Cogan, 1975:135 – 139) กล่าวถึงความสัมพันธ์ที่เป็นมิตรระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาจะทำให้ การเรียนของนักศึกษาดีขึ้น ซึ่งอาจารย์และนักศึกษามีความสัมพันธ์ต่อกันมากเท่าใด นักศึกษาก็จะสามารถพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ให้สูงถึงขีดสุดได้มากเพียงนั้นและ ลักษณะความสัมพันธ์ของอาจารย์กับนักศึกษาจะมีอิทธิพลต่อความสนใจในวิชาที่เรียนของ นักศึกษา นักศึกษาที่มีความศรัทธาในตัวอาจารย์ก็จะช่วยให้นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน มองเห็นการเรียนเป็นงานประจำ กิจกรรมเป็นงานอดิเรก การมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนทำให้ ผลการเรียนของนักศึกษาดีขึ้น วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยาและคนอื่นๆ (2527:130-142) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐ 10 แห่ง พบว่า องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการเรียนการสอน คือความสนใจในวิชาที่เรียน ผู้สอน ความเป็นกันเอง และวิธีสอนของอาจารย์ ส่วนปัจจัยที่มีผลทำให้นักศึกษาสนใจเรียนมากที่สุด 3 ปัจจัย คือ ผู้สอนเตรียมการสอนอย่างดี ความเป็นกันเองและกระตือรือร้นในการสอน

ส่วนปัญหาด้านการเรียนการสอนพบว่า ปัญหาด้านอาจารย์ผู้สอน ใช้วิธีการสอนไม่ดี บรรยายไม่ถูกวิธี ทำให้ชั้นเรียนน่าเบื่อหน่ายปัญหาของนักศึกษา คือ เกียจคร้าน ง่วงนอนและขาดสมาธิ โรไมน์ (Romine. 1954:139 – 143) กล่าวว่า องค์ประกอบที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี มีดังนี้คือ

1. บุคลิกภาพของผู้สอน ผู้สอนควรมีความกระฉับกระเฉง มีอารมณ์ขัน มีความสนใจที่จะสอนและเป็นกันเองกับผู้เรียน
2. การเตรียมการสอน ผู้สอนควรเตรียมการสอนเป็นอย่างดี ชี้แจงให้ผู้เรียนทราบวัตถุประสงค์ในวิชาที่เรียน รวมทั้งแนะนำหนังสืออ้างอิงต่าง ๆ
3. การเสนอเนื้อหา ครูควรอธิบายชัดเจน กระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิด สามารถใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ ทำเรื่องยากให้เป็นเรื่องง่าย
4. การประเมินผล ผู้สอนควรประเมินผลเป็นขั้น ๆ เพื่อเสริมแรงทางการเรียน เช่น แจ้งให้ผู้เรียนทราบผลการสอบโดยเร็วและให้กำลังใจผู้เรียน การรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน ผู้สอนควรรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียนและประเมินตนเองเสมอ

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ด้านการศึกษามีความสำคัญต่อการใช้ชีวิตของนิสิต โดยนิสิตจะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับตัวผู้เรียนกับผู้สอนและการปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวผู้เรียน ผู้สอนเป็นสำคัญ ผู้สอนเป็นองค์ประกอบสำคัญยิ่งในการจัดการเรียนการสอน เพราะบรรยากาศการเรียนการสอนแต่ละครั้งจะเป็นไปในแบบใดนั้นขึ้นอยู่กับผู้สอน คุณลักษณะของผู้สอนที่จะส่งเสริมการเรียนรู้เป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพมีหลายประการ เช่น มีความรู้ในเรื่องที่จะสอน มีทัศนคติที่ดีต่อการสอนมีความเห็นอกเห็นใจผู้เรียน

ด้านสังคม

สัมพันธภาพระหว่างนิสิตกับเพื่อน

สังคมกลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการทางความรู้ ทัศนคติ บุคลิกภาพและคุณธรรมของนักศึกษา นักศึกษาต้องใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่ในสถานศึกษา จึงต้องปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมในกลุ่มเพื่อน ความสัมพันธ์ของนักศึกษามี 2 ลักษณะ คือ ความสัมพันธ์ทางอารมณ์และความสัมพันธ์ทางปัญญา (ไพฑูรย์ สินลารัตน์. 2514:34)

1. ความสัมพันธ์ทางอารมณ์ เป็นความสัมพันธ์ที่ตั้งอยู่บนรากฐานของความรู้สึกและผูกพันต่อกัน เช่น ความรู้สึกระหว่างครอบครัว ความผูกพันระหว่างเพื่อนกับเพื่อน การตัดสินใจอาศัยความรู้สึก อารมณ์และอาวุโสเป็นหลัก กิจกรรมที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์แบบนี้ได้แก่

กิจกรรมบันเทิง การเชียร์กีฬา ความสัมพันธ์แบบนี้จะสูญหายและถูกทำลายโดยง่าย เพราะไม่เกิดขึ้นด้วยเหตุผลและหลักการ

2. ความสัมพันธ์ทางปัญญา อาศัยความรู้ ความคิด เหตุผลและสติปัญญาเป็นเครื่องเชื่อมโยง เช่น ความรู้สึกระหว่างเพื่อนร่วมงาน นักศึกษารุ่นพี่กับรุ่นน้อง เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านการตัดสินใจใด ๆ ก็อาศัยเหตุผล หลักการ และความรู้สึกเป็นหลัก คนที่มีเหตุผลดีมีหลักการดีกว่าย่อมถูกต้อง กิจกรรมที่เกี่ยวข้องได้แก่ การอภิปราย การพูดคุยถกเถียง การประชุมสัมมนาในเรื่องวิชาความรู้ ความสัมพันธ์เช่นนี้จะเกิดขึ้นและดำเนินไปด้วยดีอย่างเหมาะสมในมหาวิทยาลัยและเป็นความสัมพันธ์ที่มีความยั่งยืน มากกว่าความสัมพันธ์ทางอารมณ์ เพราะตั้งอยู่บนรากฐานของปัญญาและเหตุผล

นอกจากนี้ เลิศพร ภาระกุล (2516:2 – 4) กล่าวว่า อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนในสถาบันการศึกษาไทยมีอิทธิพลในเรื่องค่านิยม รักความสะอาดสนุกสนานไม่เคร่งเครียด ค่านิยมเหล่านี้เรียกว่า ค่านิยมที่ต่อต้านปัญญาธรรม แสดงออกให้เห็นโดยที่นักศึกษาไทยไม่ค่อยหมกมุ่นในตำรา ดังที่ บุปผา การิเวท (2527:66 –69) ได้ศึกษาทัศนะของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มีต่อสภาพแวดล้อมสังคมกลุ่มเพื่อน พบว่า นักศึกษาส่วนมากจะเลือกคบเพื่อนที่มีรสนิยม ความคิดเห็นและลักษณะนิสัยใจคอที่คล้ายคลึงกัน นักศึกษามีอิสระในการเลือกคบเพื่อนต่างเพศสูง และคบกันอย่างอิสระ ซึ่งเป็นแนวทางนำไปสู่เพศสัมพันธ์ได้มาก มีนักศึกษาเพียงส่วนน้อยที่เลือกคบเพื่อนเพศเดียวกันในทำนองชู้สาว ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในสังคม เมื่อจำแนกตามเพศ นักศึกษามีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมสังคมกลุ่มเพื่อนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ แต่สำหรับนักศึกษาที่มีภูมิฐานะต่างกันจะมีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมสังคมกลุ่มเพื่อนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สภาพแวดล้อมทางด้านกลุ่มเพื่อน (Peer Group) มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อนิสิตในมหาวิทยาลัยมาก เพราะนิสิตแต่ละคนจะต้องมีการติดต่อกับเพื่อนนิสิตด้วยกันเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งนิสิตเหล่านี้ อยู่ในวัยใกล้เคียงกัน ดังที่ นิวคอมบ์ (Newcomb, 1965:79) กล่าวว่า กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลกับนิสิตในระดับอุดมศึกษาทั้งในด้านทัศนคติ ทักษะความสามารถและบุคลิกภาพของนิสิต และเป็นกลุ่มที่ก่อให้เกิดอิทธิพลภายนอกที่มีความสำคัญมากที่สุดต่อนิสิตในมหาวิทยาลัย

ฟีลด์แมน และ นิวคอมบ์ (Feldman and Newcomb, 1973 : 78) ได้สรุปความสัมพันธ์ของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อนิสิตไว้ว่า เพื่อนสามารถให้กำลังใจในเรื่องทั่วไป ซึ่งไม่สามารถหาได้จากอาจารย์และชั้นเรียน เพื่อนร่วมกลุ่มสามารถช่วยเหลือเกื้อหนุนในด้านกำหนดวัตถุประสงค์ ในการเรียนและวิชาการได้ กลุ่มเพื่อนสามารถช่วยทำให้นิสิตมีความมั่นใจและพอใจในตนเองยิ่งขึ้นและเพื่อนยังช่วยทำหน้าที่ในการฝึกการเข้าสังคมแก่นิสิตและช่วยในการสร้างความสัมพันธ์ส่วนตัว ซึ่งจะส่งผลในการช่วยเหลือกันในระหว่างการทำงานได้

เดือนจิตต์ จิตต์อารี (2520:72) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการคบเพื่อนของนิสิตหญิง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พบว่า นิสิตหญิงส่วนใหญ่นิยมคบเพื่อนที่มีลักษณะตามลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้คือ เพื่อนที่มีความประพฤติดี เพื่อนที่ให้ความช่วยเหลือดี เพื่อนที่มีความสนใจตรงกัน เพื่อนที่เรียนดีและเพื่อนที่มีฐานะดี นิสิตหญิงที่มีภูมิฐานะในกรุงเทพมหานคร จะคบเพื่อนที่มีลักษณะต่างจากนิสิตหญิงที่มีภูมิฐานะในภูมิภาค นิสิตหญิงส่วนใหญ่ประสบปัญหาที่เกิดจากการคบเพื่อนต่างเพศน้อยกว่าที่เกิดจากการคบเพื่อนเพศเดียวกัน การศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาครูในส่วนกลางของ จุญญ ถาวรจักร์ (2523:23) พบว่าความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อนมีผลต่อการเรียนการสอน บุคลิกภาพและนิสัยที่ติดมาของนักศึกษา นอกจากนี้ยังพบว่า อาจารย์บางท่านไม่มีโอกาสใกล้ชิดกับนักศึกษาขาดความสนใจซึ่งกันและกัน ทำให้นักศึกษาขาดโอกาสที่จะได้รับคำแนะนำในการวางตัว การคบเพื่อนและความร่วมมือในการทำงาน

บุญนาถ คุ้มภัย (2522:44 – 45) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความต้องการทางสังคมของวัยรุ่นในวิทยาลัยครู วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาต้องการมีเพื่อนที่สนิทที่สามารถปรึกษาทุกสิ่งทุกอย่างได้ ต้องการเป็นที่ชอบพอของเพื่อนทุกคนและต้องการเป็นคนที่สามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้ดี เพราะจะทำให้เข้ากับเพื่อนได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มานะ วีระไพบุลย์ (2514:4) พบว่า สาเหตุที่วัยรุ่นปล่อยชายเสื้อไว้นอกกางเกงเพราะเห็นว่าโก้ดี สะดวกสบายทำไปตามความนิยม กลัวเพื่อนว่าไม่ทันสมัย เข้าหมู่พวกไม่ได้ ส่วนสาเหตุของการสูบบุหรี่เพราะถูกเพื่อนชักจูงและเห็นว่าโก้ นอกจากนี้ อรุณ เชาวนาศรัย (2514:16 – 20) ได้ศึกษาสภาพการติดยาเสพติดในประเทศไทย พบว่า ผู้เสพติดร้อยละ 40 เป็นพวกที่ถูกชักจูงจากเพื่อน คนที่ติดยาเสพติดนาน ๆ จะพยายามหาสมาชิกใหม่ โดยพยายามชักจูงให้มาใช้ยาเสพติดโดยที่ตนเองเป็นผู้บอกที่ซื้อให้แล้วขอส่วนแบ่ง

จากผลการวิจัยของ ดีคอสเตอร์ (Decoster. 1971:187) พบว่านักศึกษาที่มีความพอใจในความสัมพันธ์กับเพื่อนในชั้นมากจะมีผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการสูงกว่านักศึกษาที่มีความพอใจในความสัมพันธ์กับเพื่อนในชั้นน้อย แอสติน (Astin. 1984:187) ได้ศึกษาพบว่า นักศึกษานิยมเลือกสาขาวิชาและอาชีพคล้ายตามกลุ่มเพื่อน นักศึกษาจะตัดสินใจเลือกวิชาหรือเปลี่ยนแปลงการเลือกวิชาขึ้นอยู่กับจำนวนเพื่อนที่เลือกสาขาวิชาเดียวกันสูงโดยเฉพาะสาขาวิชาวิศวกรรม การสอนกฎหมายและธุรกิจ แคนเทล (Cantell. 1976:4912 – A) ได้ศึกษาพบว่าการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและค่านิยมของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยได้รับอิทธิพลจากเพื่อน โรเจอร์ (Roger. 1960:255) ได้ศึกษาพฤติกรรมการณ์สุราของนักศึกษา พบว่าเกิดจากอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน ดังนั้นการใช้เวลาว่างในการทำกิจกรรมหรือการแสดงออกถึงความต้องการของนักศึกษานั้น กลุ่มเพื่อนจะมีอิทธิพลต่อนักศึกษาที่จะนำไปในทางดีหรือในทางเสียก็ได้

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2527:28 – 37) ได้กล่าวถึงปฏิริยาตอบสนองระหว่างผู้เรียนว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน เช่น การอภิปราย การโต้วาที การรายงาน จะช่วยให้เกิดปฏิริยาตอบสนองระหว่างกัน ผัก การทำงานร่วมกันเป็นการสร้างบรรยากาศของสังคมที่เป็นกันเองระหว่างผู้เรียน

จินตนา ยูพันธุ์ (2527:61) ให้ความเห็นไว้ว่า กลุ่มเพื่อนเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการเรียนการสอนอย่างชัดเจน เพราะสังคมในสถาบันการศึกษาจะมีการรวมตัว หรือจัดกลุ่มกันของนิสิต ซึ่งจะเห็นได้จากพฤติกรรมของกลุ่มที่มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของนิสิต การปฏิสัมพันธ์ของกลุ่ม โครงสร้างของกลุ่ม จุดมุ่งหมายของกลุ่ม และปทัสถานของกลุ่มอย่างชัดเจน ซึ่งลักษณะของกลุ่มนี้จะมีผลต่อแรงจูงใจและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ถ้ากลุ่มเพื่อนมีบรรยากาศที่เป็นกันเอง เข้าอกเข้าใจกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ผู้เรียนมักจะมีแนวโน้มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีไปด้วย

วัชรินทร์ แก้วลา (2531:78) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมกลุ่มเพื่อน ในทัศนะของนักศึกษาวิทยาลัยครูนครราชสีมา ผลการศึกษาสรุปข้อคิดเห็นหรือเหตุผลของนักศึกษาได้ดังนี้ การพัฒนาสภาพแวดล้อมสังคมกลุ่มเพื่อนให้เอื้ออำนวยต่อการเสริมสร้างบุคลิกภาพของนักศึกษานั้น วิทยาลัยครูควรดำเนินการเรื่องต่อไปนี้เป็นคือ ส่งเสริมให้นักศึกษาเห็นความสำคัญของสังคมกลุ่มเพื่อนจัดสภาพแวดล้อมวิทยาลัยที่เอื้อต่อการพัฒนาสังคมกลุ่มเพื่อน พัฒนาคุณภาพของการจัดกิจกรรมนักศึกษา

สัมพันธภาพระหว่างนิสิตกับอาจารย์

ไรอัน (Ryans. 1960:278 – 284) ได้กล่าวไว้ว่า ลักษณะของอาจารย์ที่ดีอย่างหนึ่งคือการมีความสัมพันธ์ที่ดีกับนิสิต เช่น มีความเข้าใจนิสิต แสดงความเป็นเพื่อน ช่วยเหลือปัญหาส่วนตัว เช่นเดียวกับปัญหาการเรียน ยกย่องชมเชยนิสิตที่ทำงานดี ยอมรับความสามารถและความคิดเห็นของนิสิต ส่งเสริมและให้กำลังใจนิสิต เป็นต้น เช่นเดียวกับที่ เบค (Beck. 1970:11) พบว่า ผู้เรียนมีความต้องการให้ผู้สอนมีไมตรีจิต และให้ความอบอุ่น ถ้าผู้สอนตอบสนองความต้องการนั้นแล้วจะทำให้ผู้เรียนรับรู้ผู้สอนไปในทางที่ดี มีกำลังใจและได้รับความสำเร็จในการเรียน

ประดินันท์ อุปรมัย (2518:123 – 137) กล่าวถึงองค์ประกอบ ที่สำคัญในการเรียนการสอน สรุปได้ 4 ประการ คือ

1. บุคลิกภาพบางประการของครู มีผลต่อการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน รูปร่างหน้าตา และการแต่งกาย มีผลต่อการดึงดูดความสนใจ แต่บุคลิกภาพบางประการ เช่น สีหน้า ท่าทาง น้ำเสียง การใช้คำพูด อารมณ์ขันและบทบาทในฐานะผู้นำของครูมีผลต่อการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนอย่างมาก ดังที่ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2527:48 – 67) กล่าวถึงปฏิสัมพันธ์ของผู้เรียนกับผู้สอนว่า ผู้สอนไม่ควรสร้างบรรยากาศแห่งความกลัวให้เกิดขึ้น

การเรียนรู้มิใช่เกิดในชั้นเรียนเสมอไป ดังนั้นการพบปะซักถามนอกชั้นเรียนจะสร้างบรรยากาศแห่งความเป็นมิตรได้ง่ายขึ้น อย่าทำให้เกิดการเสียหน้าและควรฟังความคิดเห็นจากนักเรียนบ้าง

2. พฤติกรรมของครูที่แสดงออกตามทัศนคติและความคาดหวังบางประการที่ครูมีอยู่ มีผลต่อการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน ครูที่มีทัศนคติที่ดีต่อการสอนและต่อนักเรียน เป็นผู้ที่มองโลกในแง่ดี ย่อมสร้างบรรยากาศที่ดีให้เกิดขึ้นแก่ชั้นเรียนได้มากกว่าครูที่มีทัศนคติในทางตรงข้าม ความคาดหวังของครูที่มีต่อนักเรียนมักมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของครูที่แสดงออกต่อนักเรียนด้วย

3. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน มีผลต่อการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน การให้นักเรียนได้มีโอกาสซักถาม เข้าร่วมกิจกรรมให้มาก จะทำให้บรรยากาศในชั้นเรียนมีความสนุกสนานกระตือรือร้น ปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียนด้วยกันเองก็มีส่วนช่วยให้เกิดบรรยากาศที่ดีขึ้นในชั้นเรียนด้วย ดังที่ วิจิตร ศรีสะอ้าน (2528:35) กล่าวว่า ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนิสิตจะเป็นพื้นฐานของสภาพการณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนที่ดีขึ้น ถ้าหากความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนิสิตไม่ดีเท่าที่ควร จะทำให้ประสิทธิภาพในการสอนด้อยลง

4. ครูรู้จักใช้แรงเสริมที่เหมาะสม จะช่วยให้เกิดบรรยากาศที่ดีขึ้นในชั้นเรียน การเสริมแรงที่ทำอย่างจริงใจเหมาะสมกับสภาพการณ์ ไม่จำเป็นต้องใช้เฉพาะกับพฤติกรรมที่ดีที่สุดแต่ควรใช้กับพฤติกรรมที่ดีขึ้นกว่าเดิม โดยเฉพาะกับนักเรียนที่เรียนอ่อนหรือมีพฤติกรรมที่ดีขึ้นในชั้นเรียนด้วย ดังที่ วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2524:57) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนการสอน ควรเพิ่มความเป็นกันเองระหว่างอาจารย์กับนิสิตโดยอาจารย์ผู้สอนควรลดบทบาทความเคร่งเครียดลงบ้าง และแสดงความเป็นกันเองกับนิสิตโดยพูดคุยกันบ้างหรือพบปะกันนอกชั้นเรียนบ้าง เป็นการทำลายกำแพงน้ำแข็งระหว่างอาจารย์กับศิษย์ความเป็นกันเองนี้ทำให้นิสิตเกิดความเข้าใจผู้สอน และมีมูลเหตุจูงใจให้สนใจเรียนวิชานั้นๆ เพิ่มขึ้น

จินตนา มาพวง (2520:20) ได้ทำการวิจัย พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนิสิตที่ประกอบด้วยตัวแปรต่าง ๆ ความเป็นกันเองต่อนิสิตทั้งในและนอกห้องเรียน การให้เกียรตินิสิต การพยายามส่งเสริมให้นิสิตเกิดความเชื่อมั่นในตัวเอง การยินดีกับนิสิตด้วยความจริงใจ การทำตัวเสมอต้นเสมอปลาย การมีความรู้สึกที่ดีต่อนิสิตตั้งแต่แรกสอน การให้ความช่วยเหลือทางด้านวิชาการและกิจกรรมเสริมหลักสูตร การชมและวิจารณ์ผลงานของนิสิตอย่างยุติธรรม มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนในระดับอุดมศึกษา

จริยา สิงคณิกา (2520:95) ได้วิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนิสิตที่ประกอบด้วยตัวแปรต่าง ๆ คือ การให้ความช่วยเหลือนิสิตทั้งในและนอกห้องเรียน ให้ความเป็นกันเองกับนิสิตเสมอ มีทัศนคติที่ดีต่อนิสิต ส่งเสริมและยอมรับความคิดเห็นของนิสิต มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนในระดับอุดมศึกษา

พรชูลี อาชวบำรุง (2525:232) พบว่า ความสัมพันธ์อันดีระหว่างอาจารย์กับนิสิต เป็นพื้นฐานของสถานการณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนที่ดีขึ้น ถ้าหากความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนิสิตไม่ดีเท่าที่ควรจะทำให้ประสิทธิภาพการสอนด้อยลง

จากเอกสารและงานวิจัยสัมพันธภาพระหว่างนิสิตกับอาจารย์ สรุปได้ว่า มีอิทธิพลต่อการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิต ความสัมพันธ์ที่เป็นมิตร ส่งผลให้ผู้เรียนเอาใจใส่ต่อการเรียนและสามารถทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้นและทำให้การใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิตเป็นไปด้วยดี ผู้วิจัยจึงคาดว่าสัมพันธภาพระหว่างนิสิตกับอาจารย์อาจจะ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิต

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ด้านสังคม ได้แก่ การคบเพื่อนเพศเดียวกัน การคบเพื่อนต่างเพศ การใช้เวลาว่าง ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนและอาจารย์ มีความสำคัญต่อการใช้ชีวิตของนิสิตภายในมหาวิทยาลัย หากนิสิตมีความสัมพันธ์กับเพื่อนและอาจารย์ ในลักษณะที่ดีจะส่งผลทำให้นิสิตสามารถพัฒนาบุคลิกภาพทัศนคติต่อตนเองและการใช้ชีวิตของนิสิตภายในมหาวิทยาลัยไปในทางที่ดี

ด้านเศรษฐกิจ

การศึกษาในมหาวิทยาลัยนักศึกษาจำเป็นต้องใช้เงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียน ค่าที่พัก ค่าอาหาร ค่าเครื่องแต่งกาย ค่าโดยสารรถประจำทาง ค่าพักผ่อนหย่อนใจ ค่าบริการในด้านต่างๆ ที่จำเป็นต่อการเรียนในระหว่างที่ใช้ชีวิตอยู่ในมหาวิทยาลัย ดังที่ คณทิ์ สูงสถิตานนท์ (2518:46 – 54) ได้ศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนิสิตบัณฑิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปรากฏว่า นิสิตสาขาเภสัชศาสตร์จะใช้จ่ายเงินส่วนตัวมากที่สุด ส่วนนิสิตสาขานิติศาสตร์ จะใช้จ่ายเงินส่วนตนน้อยที่สุด นิสิตชายใช้จ่ายเงินส่วนตนในเรื่องค่าที่พัก ค่าพาหนะ ค่าอุปกรณ์การศึกษา ค่าพักผ่อนหย่อนใจ ค่าหน่วยกิต ค่าบำรุงการศึกษา และค่าใช้จ่ายอื่นๆ สูงกว่านิสิตหญิง ส่วนค่าอาหาร ค่าเสื้อผ้า นิสิตหญิงใช้จ่ายส่วนตัวสูงกว่านิสิตชายและพบว่านิสิตที่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในกรุงเทพมหานคร ใช้จ่ายเงินส่วนตัวต่ำกว่านิสิตที่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ต่างจังหวัด ทำนองเดียวกับที่ เฉียบ ไทยยิ่ง (2520:106 – 107) ได้วิเคราะห์ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม พบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าที่พักอาศัย อาหารแตกต่างกัน ส่วนนักศึกษาที่มีระดับชั้นปีต่างกันมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่พักอาศัย อาหาร การเดินทาง อุปกรณ์การศึกษาและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ แตกต่างกัน ซึ่งสว่างจิต ศรีระชา (2530:170 – 171) ได้ศึกษาชีวิตนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่นในด้านเศรษฐกิจพบว่า นักศึกษาใช้จ่ายเงินสำหรับชีวิตในมหาวิทยาลัยแตกต่างกันตามรายได้ที่ได้รับจากผู้ปกครอง นักศึกษาจะใช้จ่ายเงินเป็นค่าอาหารมากกว่าค่าใช้จ่ายด้านอื่น ๆ นอกจากนั้นเป็นค่าอุปกรณ์การศึกษา ค่าใช้จ่ายในการเที่ยวเตร่ ค่าสังสรรค์ในกลุ่มเพื่อนและค่าเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม

เพอร์ลแมน (Perlman. 1973:13 – 15) ได้อธิบายว่า ค่าใช้จ่ายทางการศึกษา ประกอบด้วยค่าใช้จ่าย 2 อย่าง คือ

1. ค่าใช้จ่ายทางตรง เป็นค่าใช้จ่ายหรือลงทุนไปจริง เพื่อการศึกษาประกอบด้วย ค่าใช้จ่าย 2 อย่าง คือ

1.1 ค่าใช้จ่ายทางตรงของสังคม เป็นค่าใช้จ่ายที่สังคมลงทุนให้กับการศึกษา ได้แก่ ค่าจ้างครู ค่าอุปกรณ์ ค่าที่ดิน ค่าอาหาร ซึ่งทางสถาบันการศึกษาอาจได้รับจัดสรรจากเงินงบประมาณ เงินภาษี หรือเงินบริจาคอื่น ๆ

1.2 ค่าใช้จ่ายทางตรงส่วนตัว เป็นค่าใช้จ่ายที่แต่ละคนลงทุน เพื่อที่จะได้รับการศึกษา ได้แก่ ค่าเล่าเรียน ค่าอุปกรณ์การเรียนและอื่น ๆ

2. ค่าใช้จ่ายทางอ้อม เป็นรายได้ที่เสียไป เนื่องจากการที่บุคคลใช้เวลามาเรียน หนังสือแทนที่จะไปทำงาน ยังทำให้เสียโอกาสที่จะได้รับรายได้ เรียกว่า ค่าเสียโอกาส

นอกจากนี้ ซีฮาน (Sheehan. 1973:31) ได้แบ่งสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับการลงทุนทางการศึกษา ออกเป็น 2 ประการ คือ

1. การลงทุนของสังคม หมายถึง การลงทุนที่รัฐจ่ายไปเพื่อให้ประชาชนได้รับการศึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

2. การลงทุนส่วนตัว หมายถึง การลงทุนที่ประชาชนต้องเสียค่าใช้จ่ายเพื่อให้ได้รับการศึกษา

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การปฏิบัติตนของนิสิตเกี่ยวกับการใช้จ่ายในมหาวิทยาลัย ได้แก่ ค่าอุปกรณ์การศึกษา ค่าอาหาร ค่าเครื่องแต่งกาย ค่ากิจกรรมพักผ่อนหย่อนใจ ค่าเข้าสังคมในกลุ่มเพื่อนและการหารายได้พิเศษด้วยตนเอง มีความสำคัญต่อการใช้ชีวิตของนิสิตภายในมหาวิทยาลัย

ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม

นักศึกษาที่ประสบปัญหาในการใช้เวลาไม่ถูกต้อง เนื่องจากกิจกรรมนอกหลักสูตร ในหลายมหาวิทยาลัยไม่สามารถที่จะช่วยให้นักศึกษาใหม่ที่เข้าสู่มหาวิทยาลัยได้พัฒนาความสามารถหรือทักษะของตนเอง ขณะเดียวกันอาจารย์ในมหาวิทยาลัยขาดความกระตือรือร้นที่จะช่วยชี้แนะเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมด้านกิจกรรมนักศึกษา การใช้ชีวิตของนักศึกษา ในมหาวิทยาลัยจึงไม่ได้รับประโยชน์เต็มที่ คงดำเนินชีวิตตามแบบอย่างกันมาเรื่อย ๆ (ประสาร ไตรรัตน์วรกุล. 2517:34)

พรชูลี อาชาวำรุง (2525:203 – 221) กล่าวถึงผลการประชุมสัมมนาผู้บริหารกิจกรรม นิสิตนักศึกษาของมหาวิทยาลัย ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 7 กันยายน 2521 ได้สรุปเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมประเภทขอบเขตของกิจกรรมในปี พ.ศ. 2522 ผลการสัมมนาสันนิษฐานให้มีการจัดกิจกรรมนิสิตนักศึกษาในด้านต่าง ๆ 4 ด้าน สรุปได้ดังนี้คือ

1. ด้านศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมที่จัดควรมีขอบเขตดังนี้
 - 1.1 เพื่อส่งเสริมเผยแพร่และรักษาไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรม
 - 1.2 เพื่อสนับสนุนนิสิตนักศึกษาให้มีความสนใจและมีโอกาสได้ศึกษา
 - 1.3 เพื่อให้เกิดความชำนาญและมีสุนทรีย์ภาพในศิลปะ ด้านต่าง ๆ อันไม่ขัดต่อวัฒนธรรมอันดี
2. ด้านกีฬา กิจกรรมที่จัดควรมีขอบเขตดังนี้
 - 2.1 ส่งเสริมให้นักศึกษาเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพพลานามัยและการพัฒนาตนเอง
 - 2.2 เพื่อยกมาตรฐานการกีฬาให้สูงขึ้น
 - 2.3 จัดให้มีการแข่งขันกีฬาระดับต่าง ๆ เพื่อเพิ่มทักษะในด้านกีฬา
3. ด้านวิชาการ กิจกรรมที่จัดขึ้นในด้านนี้
 - 3.1 เพื่อแสวงหาความรู้ในด้านวิชาการอันควรได้รับการส่งเสริมให้มีอิสระทางการคิดและต้องอยู่ในขอบเขตโดยให้มีความสมดุลย์ในด้านความคิดแง่ต่าง ๆ โดยสมบูรณ์
4. ด้านบำเพ็ญประโยชน์ การจัดกิจกรรมในด้านนี้อยู่ในขอบเขต
 - 4.1 ให้นิสิตนักศึกษาใช้เวลาในการพัฒนาตนเองให้พร้อมเพื่อทำประโยชน์ต่อสังคม
 - 4.2 ให้นิสิตนักศึกษามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และนำความรู้ที่ได้รับมาประยุกต์ให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนร่วม
 - 4.3 ปลุกฝังให้นิสิตนักศึกษาได้ตระหนักในภาระหน้าที่และความรับผิดชอบ ที่จะต้องมีต่อสังคมอันจะเกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติ
 - 4.4 ส่งเสริมให้มีการบำเพ็ญประโยชน์ต่อหมู่คณะ และประเทศชาติ

การจัดกิจกรรมนิสิตศึกษานั้น ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบสำคัญคือ นิสิตนักศึกษาในฐานะที่เป็นผู้จัดทำกิจกรรม อาจารย์ในฐานะผู้ให้คำปรึกษาและผู้สนับสนุนสังคม สถาบันการศึกษาในฐานะผู้ให้การสนับสนุนและส่งเสริม กิจกรรมนิสิตนักศึกษาแต่ละประเภทได้รับความนิยม การเข้าร่วมกิจกรรมมากน้อยแตกต่างกันไปในแต่ละประเภท ขึ้นอยู่กับความสนใจของนักศึกษา คณาจารย์ สถาบันอุดมศึกษาและภาวะสังคม รวมทั้งปรัชญาการศึกษาด้วย

แอสติน (Astin. 1984:1 – 10) ได้ศึกษาพฤติกรรมของนักศึกษาในสหรัฐอเมริกาพบว่าพฤติกรรมการสูบบุหรี่ ดื่มเหล้า กินยานอนหลับและสิ่งเสพติด จะพบในนักศึกษาที่เริ่มเข้าสู่มหาวิทยาลัย และจะเพิ่มขึ้นตามกาลเวลาที่อยู่ในมหาวิทยาลัย ดังนั้นการใช้เวลาว่างในการทำกิจกรรมหรือการแสดงออกถึงความต้องการของนักศึกษานั้นกลุ่มเพื่อนจะมีอิทธิพลต่อนักศึกษาที่จะนำไปทางที่ดีหรือทางเสียก็ได้

ธีระ นทีวุฒิกุล (2521:40) ได้ศึกษาความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า อันดับความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ กิจกรรมทางวิชาการ ศิลปะดนตรี การพูดและการพิมพ์ ส่งเสริมวิชาชีพกิจกรรม

งานอดิเรก ศาสนาและวัฒนธรรม กีฬาและสุขภาพ กิจกรรมทางสังคม สังคมสงเคราะห์และบำเพ็ญประโยชน์ และเมื่อจำแนกตามตัวแปร เพศ กลุ่มสาขาวิชา ภูมิสำเนา และรายได้ของครอบครัว พบว่า อันดับความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนิตจะแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประติบ นิลพ้งงา (2523:97) ได้ศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาในวิทยาลัยครูส่วนกลาง พบว่า ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อกิจกรรมนักศึกษาในวิทยาลัยครูส่วนกลางในแต่ละสถาบันไม่แตกต่างกัน นักศึกษาที่ชั้นปีและเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมนักศึกษาไม่แตกต่างกัน เนื่องจากวิทยาลัยครูมีเกณฑ์ที่แน่นอนในการดำเนินกิจกรรมในสถาบันของตน ความคิดเห็นของนักศึกษากับนักศึกษาและนักศึกษา กับอาจารย์จึงสอดคล้องกันเป็นส่วนใหญ่

บุญสม มาร์ติน (2528:259) กล่าวถึงกิจกรรมการรับน้องใหม่ว่า การต้อนรับน้องใหม่เป็นประเพณีต่าง ๆ กันในแต่ละมหาวิทยาลัย และเป็นเรื่องของนักศึกษา ถ้าตั้งกฎเกณฑ์ขึ้นมาอาจจะสวนความรู้สึกได้ ต้องการให้นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีประเพณีไม่เหมือนใครแต่เป็นประเพณีที่ประทับใจและจดจำไว้ด้วยความภูมิใจ จึงได้ชวนนักศึกษารุ่นแรกเดินขึ้นไปนมัสการพระธาตุดอยสุเทพ และได้รับความร่วมมืออย่างดีนักศึกษาทุกคนทั้งชายและหญิงเมื่อเดินขึ้นไปพร้อมกันแล้ว ก็ไปนมัสการพระธาตุดอยสุเทพด้วยกันแสดงถึงความเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่อย่างสมบูรณ์ทางจิตใจ ซึ่งนักศึกษารักษาไว้เป็นประเพณีสืบต่อมา นอกจากนั้น คณิต เศรษฐเสถียร (2528:265) กล่าวถึง ความร่วมมือของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในการทำกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย นักศึกษาจะมีส่วนร่วมกับชาวเชียงใหม่ ในงานทอดกฐินพิธีลอยกระทงและออกร้านแสดงนิทรรศการในงานฤดูหนาวสำหรับกิจกรรม ภายในมหาวิทยาลัยนักศึกษามีการแข่งขันกีฬาระหว่างคณะเรียกว่า Sport Night การต้อนรับน้องรถไฟอย่างอบอุ่น โดยในตอนกลางคืนจะมีการเลี้ยงขันโตก พิธีบายศรีผูกข้อมือให้น้อง ๆ และรายการบันเทิงอื่น ๆ

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การปฏิบัติตนของนิสิตเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัยได้แก่ กิจกรรมกีฬา กิจกรรมวิชาการ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมศิลปวัฒนธรรมและประเพณี และกิจกรรมการรับน้องใหม่ มีความสำคัญต่อการใช้ชีวิตของนิสิตภายในมหาวิทยาลัย

ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย

ด้านส่วนตัว

ในการวิจัยนี้ ปัจจัยด้านส่วนตัวประกอบด้วย เพศ ชั้นปีที่ศึกษา

เพศ

เวิร์ทิงตันและแกรนด์ (Wortington and Grant. 1971:7-10) ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยยูทาห์ พบว่า ตัวแปรที่ทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ดี คือ เพศ

สุวิทย์ สมานมิตร (2515:94-96) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยศึกษาเฉพาะกรณีผลการศึกษา พบว่า เพศ เป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้สัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษาแตกต่างกัน โดยที่นักศึกษาหญิงจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูงกว่านักศึกษาชาย

อวยชัย วัยสุวรรณ (2521:49-54) ศึกษาการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้องค์ประกอบที่อยู่นอกเหนือความสามารถทางด้านสติปัญญา เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา พบว่า เพศเป็นตัวพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับพรทิพย์ ถาวรจักร์ (2525:26-27) ที่ได้ศึกษาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า เพศเป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 และปีที่ 3

ชั้นปีที่ศึกษา

ส่วนในเรื่องของระดับชั้นปีมีผู้ค้นพบว่า เมื่อนักศึกษาเรียนอยู่ชั้นปีสูงขึ้น นักศึกษาจะสามารถปรับตัว เรียนรู้และแสวงหาวิธีปฏิบัติหรือกิจกรรมใหม่ ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของตน เพื่อให้ตนเองเกิดความรู้สึกรับมือและพึงพอใจ (จินตนา ยูพันธุ์. 2527:122-135) เช่นเดียวกับผลการศึกษาของ ประยอม แสงจันทร์ (2529:159) ที่พบว่า นักศึกษาชั้นปี 4 มีความพึงพอใจในการศึกษาวิชาชีพพยาบาลอยู่ในระดับสูงกว่านักศึกษาพยาบาลชั้นปีรองลงมา นั่นก็แสดงว่าชั้นปีที่ศึกษาน่าจะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพชีวิตนักศึกษา ผู้เรียนที่ศึกษาในระดับชั้นปีที่สูง ย่อมมีวุฒิและวุฒิภาวะมากกว่าผู้เรียนในระดับชั้นปีที่ต่ำกว่า เนื่องจากการปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมการเรียนและด้านต่าง ๆ รวมทั้งค้นพบวิธีการเรียนรู้ที่จะทำให้ตนเองเกิดความเชื่อมั่นและยอมรับความมีคุณค่าภายในตนเอง (จินตนา ยูพันธุ์. 2527; นฤมล เกื่อนมา. 2539:29) จากผลการวิจัยของ ดวงนฤมล ประชัญคดี และ มาริษศักดิ์ กัลล์ประวิทย์ (2530:291) เกี่ยวกับคุณภาพและปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพบัณฑิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า เมื่อนิสิตอยู่ในชั้นปีที่สูงขึ้น หากมีความพึงพอใจในการเรียนการสอนของคณะจะช่วยให้นิสิตมีความสนใจใฝ่หาความรู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เชื่อมั่นในตนเอง มีความมั่นคงทางอารมณ์ และมีความรับผิดชอบมากขึ้น ในขณะที่การศึกษาของ นฤมล เกื่อนมา (2539:93) พบว่าไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองกับระดับชั้นปี

ด้านครอบครัว

ในการวิจัยนี้ ปัจจัยด้านครอบครัวประกอบด้วย ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน วิธีการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครอง

ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

บิดา มารดา หรือผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาสูงมักให้ความช่วยเหลือในด้าน การศึกษาแก่บุตร เพราะจะมีความคุ้นเคยกับวิธีการศึกษา สามารถช่วยแนะนำวิธีการเรียน และ ความรู้ทางด้านวิชาการ นอกจากนั้นผู้ปกครองที่มีคุณวุฒิมักจะมีตำแหน่งหน้าที่การงานที่ดี ส่งผลให้มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับที่ดี สามารถช่วยเหลือและส่งเสริมด้านเงินทุนใน การเรียนแก่นิสิตได้มาก นิสิตจึงมีความพร้อมและสามารถใช้เงินเพื่อสนับสนุนการเรียนได้อย่าง เต็มที่และประสบความสำเร็จในการเรียน (ยุวดี บุญยศรีสวัสดิ์. 2529:155) ซึ่งสอดคล้องกับ การวิจัยของ วันชัย ดนัยตโมหนุท (2536:84) ที่พบว่าบิดามารดาที่มีระดับการศึกษาสูงย่อม มุ่งหวังที่จะให้บุตรของตน มีการศึกษาสูงเช่นเดียวกับตน รวมทั้งมีวิธีการศึกษา มีทักษะใน การสอนและแนะวิธีการเรียนแก่บุตรได้

จากการศึกษาเอกสารทางการศึกษา จึงเห็นได้ว่าผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาสูงจะ ให้ความสำคัญต่อการเรียน รวมทั้งสามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือแก่บุตรและการใช้ชีวิตภายใน มหาวิทยาลัยของนิสิตได้เป็นอย่างดี

รายได้ของผู้ปกครอง

ครอบครัวทำหน้าที่เป็นสถาบันทางเศรษฐกิจโดยบิดามารดาเป็นผู้หาเงินมาเลี้ยงดูใน ครอบครัว รวมทั้งค่าใช้จ่ายในด้านการบริโภคต่าง ๆ เช่น ด้านการศึกษา และการดำรงชีวิต (สุพัตรา สุภาพ. 2541:69) จากการศึกษาของไรท์ และ แอนดรูว์ (Wright and Andrew. 1974:277-283) เกี่ยวกับอิทธิพลของฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อการเรียนของ นักศึกษาระดับวิทยาลัย ตัวแปรที่ใช้ศึกษา ได้แก่ เพศ รายได้ของครอบครัว อาชีพของบิดา และการศึกษาของมารดา ผลการศึกษาพบว่า รายได้ของครอบครัวเป็นตัวทำนายคะแนนเฉลี่ย ได้ดีที่สุด

จากข้อความข้างต้นจึงเห็นได้ว่ารายได้หรือฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวเป็นส่วน สำคัญในการช่วยสนับสนุนให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการเรียนรู้ การใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ของนิสิต รวมทั้งมีกำลังทรัพย์สำหรับใช้ในการศึกษาได้อย่างเต็มที่

วิธีการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครอง

บิดามารดามีบทบาทที่สำคัญอย่างยิ่งในการสร้างเสริมประสบการณ์ โดยเป็นทั้งครูคนแรกและเป็นผู้ที่มีความสำคัญที่สุด (รุ่ง แก้วแดง. 2543:175) ครอบครัวจึงเป็นสถาบันที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการของเด็ก เป็นสถาบันแรกที่สร้างลักษณะนิสัยหรือบุคลิกภาพ ตลอดจนพัฒนาการด้านต่าง ๆ แต่ละครอบครัวมีวิถีทางในการดำเนินชีวิตเฉพาะของตน มีวิธีการอบรมเลี้ยงดู บรรยากาศและความสัมพันธ์ในบ้าน ตลอดจนทัศนคติที่พ่อแม่มีต่อลูกของแต่ละครอบครัวแตกต่างกัน (สมคิด อิศระวัฒน์. 2542:2) ครอบครัวจึงมีอิทธิพลโดยตรงต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมทั้งให้การสนับสนุนและให้ความไว้วางใจ ช่วยในการแยกแยะทัศนคติและความเชื่อที่ต้องการจะเปลี่ยนแปลง (Skager. 1978:93-94) ดังที่ สมคิด อิศระวัฒน์ (2542: บทคัดย่อ) ทำการวิจัยพบว่า การอบรมเลี้ยงดูบุตรให้มีความสัมพันธ์ที่จะเรียนรู้ด้วยตนเองนั้น บิดามารดาควรเลี้ยงดูแบบให้ความรัก ความอบอุ่น ความใกล้ชิด สอนให้เป็นคนมีเหตุมีผล เปิดโอกาสให้คิดตัดสินใจด้วยตนเอง บิดามารดามีบทบาทในการเป็นผู้ให้คำปรึกษาไม่ตามใจหรือเข้มงวดกวดขันจนเกินไป ยอมให้บุตรได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นและโต้แย้งได้เมื่อทำ ความผิดควรใช้วิธีตักเตือน ถ้าทำดีก็ยกย่องชมเชย นอกจากนั้นบิดามารดาควรเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่บุตร ในเรื่องวิธีการอบรมเลี้ยงดูนั้น จรรยา สุวรรณทัต และดวงเดือน พันธุมนาวิน (2521:34) ได้ทำการประมวลผลการวิจัยเรื่องวิธีการอบรมเลี้ยงดู สรุปว่า วิธีการอบรมเลี้ยงดูที่สำคัญคือ ผู้ปกครองต้องทำให้เด็กรู้สึกว่าเขาได้รับความรักความอบอุ่นอย่างพอเพียง ฝึกให้เด็กมีความเป็นตัวของตัวเองตั้งแต่อายุน้อย ให้เด็กฝึกการพึ่งตนเองและเป็นอิสระจากผู้ใหญ่ การอบรม ลงโทษ และให้รางวัลเด็กนั้น ต้องทำด้วยความมีเหตุผล ไม่ใช่อารมณ์ การควบคุมดูแลเด็กอย่างเข้มงวดนั้นอาจทำให้เด็กมีนิสัยก้าวร้าว เป็นการขัดขวางพัฒนาการทางสังคมที่เหมาะสมตามกาลเทศะด้วย ดังจะเห็นได้จากงานวิจัยของ ใจทิพย์ พวงทอง (2540:71) ที่พบว่า นักศึกษาที่ได้รับการเลี้ยงดูแตกต่างกันจะมีคุณลักษณะการเรียนรู้แตกต่างกัน นอกจากนี้ จริณากุลสุทธานกุล (2533:29) ได้สรุปว่าผู้เรียนที่มีความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในครอบครัวดี บิดามารดาดูแลเอาใจใส่ และนำวิธีการเรียนแก่บุตร จะช่วยส่งเสริมให้เด็กได้รับประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้

การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่มีอิทธิพลต่อเด็กวัยรุ่นมาก เพราะการเลี้ยงดูที่พ่อแม่ใกล้ชิดลูกมีความเข้าใจจะทำให้การปรับตัวของเด็กวัยรุ่นดีขึ้น และปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นน้อย ตรงข้ามกับวัยรุ่นที่ถูกพ่อแม่ทอดทิ้งปล่อยปละละเลย หรือครอบครัวที่ไม่สงบสุข มีปัญหายุ่งยาก ทำให้เด็กมีสุขภาพจิตเสีย และอาจจะกลายเป็นเด็กที่มีปัญหาได้ บล็อกและแบลร์ (Block and Blair. 1966:34) พบว่า ความขัดแย้งกับพ่อแม่เป็นมูลเหตุสำคัญที่ทำให้เด็กวัยรุ่นเกิดความคับข้องใจ ความไม่พึงพอใจ ความวิตกกังวล และจะเป็นสาเหตุให้เกิดความผิดปกติ ได้แก่ อารมณ์ จิตใจ และความประพฤติของเด็ก ถ้าครอบครัวใดให้การอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง หรือให้ความคุ้มครองจนเกินไปอาจทำให้เด็กเกิดทัศนคติไม่ดีต่อพ่อแม่ เด็กอาจจะติดต่อกับพ่อแม่

มีความตึงเครียด กระวนกระวายใจ และปรับตัวไม่ได้ในสังคมเมืองเกิดปัญหาทางด้านจิตใจและแลนดิส (Landis. 1954:105-106) ได้ศึกษาการปรับตัวของวัยรุ่นซึ่งมาจากครอบครัวที่พ่อแม่ปกครองแบบประชาธิปไตยและแบบเข้มงวด โดยส่งแบบสอบถามกับเด็กชั้นสูงสุดของโรงเรียนมัธยมศึกษา นักเรียนชาย 1,900 คน นักเรียนหญิง 2,410 คน พบว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่พ่อแม่ปกครองแบบประชาธิปไตย ปรับตัวได้ดีกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่พ่อแม่ปกครองแบบเข้มงวดหรือมีอำนาจเหนือเด็ก เด็กที่ได้รับการปกครองแบบนี้จะมีความวิตกกังวล มีความเคร่งเครียดทางจิตใจเกิดการปรับตัวไม่ได้ดี

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคนอื่น ๆ (2528) ได้อธิบายถึงแบบการอบรมเลี้ยงดูใน 3 แบบ คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลและการอบรม เลี้ยงดูแบบควบคุม การอบรมเลี้ยงดูแต่ละแบบจะส่งผลต่อการปรับตัว ดังนี้

1. การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน ปัจจัยสำคัญที่สุดในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก คือความรัก ความอบอุ่นที่เด็กได้รับจากบิดามารดาตั้งแต่แรกของชีวิต บรรยากาศของความรักและการยอมรับช่วยเหลือหล่อหลอมให้บุคคลมีพัฒนาการของบุคลิกภาพที่สมบูรณ์ เป็นผู้มีสุขภาพจิตดี ไม่มีปัญหาในการปรับตัว

2. การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล หมายถึง การที่พ่อแม่ได้อธิบายเหตุผลให้แก่ลูกในขณะที่มีการส่งเสริมหรือขัดขวางการกระทำของลูกหรือลงโทษลูก นอกจากนั้นบิดามารดาที่ใช้วิธีการนี้ยังให้รางวัลและลงโทษลูกอย่างเหมาะสมกับการกระทำของลูกมากกว่าที่ปฏิบัติต่อลูกตามอารมณ์ของตนเอง การกระทำของพ่อแม่จะเป็นเครื่องช่วยให้ลูกได้เรียนรู้และรับทราบถึงสิ่งที่ควรและไม่ควรกระทำ นอกจากนั้นยังช่วยให้ลูกสามารถทำนายตนเองได้ว่าตนจะได้รับรางวัลหรือถูกลงโทษจากพ่อแม่หลังจากที่ตนทำพฤติกรรมต่าง ๆ แล้วมาน้อยเพียงใด ดังที่ อรพินทร์ ชุชม และอัจฉรา สุขารมณ (2535:58) ได้ทำการวิจัยเรื่ององค์ประกอบที่สัมพันธ์กับการปรับตัวของ นักเรียนวัยรุ่น พบว่า การอบรมเลี้ยงดูตามการรับรู้ของนักเรียนวัยรุ่นแบบรักสนับสนุน และแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความสามารถในการปรับตัวของนักเรียนวัยรุ่น การอบรมเลี้ยงดูมีอิทธิพลต่อการปรับตัวของเด็กอย่างมาก การอบรมเลี้ยงดูที่ให้ความอบอุ่น พ่อแม่มีความเข้าใจ รักสนับสนุน ใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์จะทำให้เด็กมีการปรับตัวได้ดีและมีปัญหาน้อยกว่าเด็กที่อยู่ในครอบครัวที่ถูกทอดทิ้ง

3. การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม หมายถึง การออกคำสั่งให้เด็กทำตามแล้วผู้ใหญ่คอยตรวจตราใกล้ชิดว่าเด็กจะทำตามความต้องการหรือไม่ ถ้าเด็กไม่ทำตามก็จะลงโทษเด็กด้วยส่วนการควบคุมน้อย หมายถึง การปล่อยให้เด็กรู้จักคิดตัดสินใจเองว่าควรทำหรือไม่ควรทำในสิ่งใดและเปิดโอกาสให้เด็กเป็นตัวของตัวเองบ่อยครั้งโดยไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับเด็กมากนัก ผู้ใหญ่ไทยมักเข้าใจสับสนเกี่ยวกับการควบคุมเด็กและการทำตนใกล้ชิดกับเด็กสองวิธีนี้ต่างกัน วิธีหลังเป็นการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ซึ่ง แรดค์ (Radke. 1964:11-12) พบว่า พ่อแม่ที่เคร่งครัดในระเบียบวินัย บุตรจะมีความมั่นคงทางอารมณ์น้อย ไม่สามารถสร้าง

ความสัมพันธ์อันดีภายในบ้าน ชอบทะเลาะเบาะแว้ง การลงโทษของพ่อแม่มีผลในทางสกดกัน และยับยั้งการกระทำตามธรรมชาติ ซึ่งทำให้มีผลต่อจิตใจของเด็กได้

ดั่งที่ คาเพลน (Kaplan. 1992:188) กล่าวว่า พ่อ แม่ที่เข้มงวดในกฎระเบียบข้อบังคับกับลูกมากเกินไป จะทำให้ลูกรู้สึกก้าวร้าว มีปัญหาทางอารมณ์ไม่มั่นคง กลัว ต่อต้าน ปรับตัวอยู่ในสังคมไม่ได้ แยกตัวเองออกจากคนอื่น จากโลกแห่งความเป็นจริง แต่ถ้าพ่อแม่ ปกครองลูกแบบให้ความรักยอมรับลูกและรับฟังความคิดเห็นก็จะทำให้เด็กปรับตัวได้ดีมีความรับผิดชอบสูง

นอกจากนี้ แลนดิส (Landis. 1954:105 – 106) ได้ศึกษาการปรับตัวของวัยรุ่น ซึ่งมาจากครอบครัวที่พ่อแม่ปกครองแบบประชาธิปไตย และแบบเข้มงวด พบว่า เด็กที่มาจากครอบครัวแบบประชาธิปไตย ปรับตัวได้ดีกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่พ่อแม่ ปกครองแบบเข้มงวด ทำนองเดียวกับที่ สมาน ก่าเนด (2520:36) ได้ศึกษาการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่มีต่อการปรับตัวของเด็กพบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยทำให้เด็กมีลักษณะการปรับตัวดีกว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยและแบบเข้มงวดกวดขัน กล่าวคือการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยเป็นการเลี้ยงดูที่พ่อแม่มีพฤติกรรมในลักษณะยอมรับฟังเหตุผลของลูก ๆ ด้วย ทำให้เกิดความรู้สึกอบอุ่น กล้าแสดงความคิดเห็นในความร่วมมือผู้อื่น มีความมั่นคงทางอารมณ์ปรับตัวได้ดี มีความเข้าใจตนเองสูง รู้สึกว่าตนเองมีค่า ดังที่ วิกรม กมลโกศล (2518:100 – 101) พบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง และแบบให้ความคุ้มครอง มีความวิตกกังวลสูงกว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เพราะการเลี้ยงดูแบบแรกทำให้เกิดความรู้สึกไม่ปลอดภัยในด้านอารมณ์ ว่าเหว ไม่มั่นคง ไม่มีความรัก สภาพเช่นนี้ทำให้เด็กต้องเก็บกด หรือยับยั้งความรู้สึกต่าง ๆ ไว้ เป็นผลทำให้เกิดความวิตกกังวล ปรับตัวไม่ได้ จึงเห็นได้ว่า สภาพครอบครัวลักษณะและวิธีการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่หรือผู้ปกครองมีอิทธิพลและมีความสัมพันธ์กับการเรียนรู้ เพราะครอบครัวเป็นศูนย์กลางในการพัฒนานิสิตทั้งทางร่างกาย สติปัญญา และจิตใจ หากครอบครัวให้ความอบอุ่น อบรมเลี้ยงดูอย่างถูกต้องให้การยอมรับ ยกย่อง ชมเชย แสดงความสนใจ เข้าใจ เอาใจใส่อย่างดี พร้อมทั้งสนับสนุนและช่วยเหลือทุกด้าน ก็จะช่วยส่งเสริมนิสิตในการเรียนรู้ การใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิต และประสบความสำเร็จในการเรียน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อการศึกษาการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิตคณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้วิจัยได้ใช้ระเบียบเชิงวิจัยสำรวจโดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้ การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตระดับชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2545 รวมนิสิตทั้งสิ้น 959 คน เป็นนิสิตชาย 634 คน และนิสิตหญิง 333 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย นิสิตระดับชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2545 จำนวน 300 คน ซึ่งได้มาจากการกำหนดขนาดตัวอย่าง ตามวิธีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของยามาเน (Yamane, 1967:886 - 887) ซึ่งมีความเชื่อถือได้ ร้อยละ 95 ($\alpha = 0.5$) จากนั้นใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยการเทียบสัดส่วนจำแนกตามเพศ สาขาวิชา ระดับชั้นปี ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสาขาวิชา ระดับชั้นปี และเพศ

สาขาวิชา	เพศ	ชั้นปีที่ 1		ชั้นปีที่ 2		ชั้นปีที่ 3		ชั้นปีที่ 4		รวม	
		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
สาขา พลศึกษา	ชาย	81	25	78	25	67	20	129	40	355	110
	หญิง	18	6	23	7	24	7	44	14	109	34
	รวม	99	31	101	32	91	27	173	54	464	144
สาขา สุขศึกษา	ชาย	9	3	7	2	21	7	20	6	57	18
	หญิง	23	7	26	8	48	15	41	13	138	43
	รวม	32	10	33	10	69	22	61	19	195	61
สาขา สหนาการ	ชาย	43	13	19	6	20	9	19	6	101	34
	หญิง	18	6	14	4	10	3	10	3	52	16
	รวม	61	19	33	10	30	12	29	9	153	50
สาขา วิทยาศาสตร์ การกีฬา	ชาย	33	12	30	9	30	9	28	9	121	39
	หญิง	8	0	8	2	3	1	7	3	26	6
	รวม	41	12	38	11	33	10	35	12	147	45
รวมทั้งสิ้น		233	72	205	63	223	71	298	94	959	300

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาค้นคว้า บทความ เอกสารตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิตในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่างๆ

2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท์

3. นำข้อมูลที่ได้จากข้อ 1. และ 2. มาสร้างแบบสอบถาม

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการที่ควบคุมปริญญาโท เพื่อปรับแก้ในเรื่องความครอบคลุมของเนื้อหา รวมทั้งสำนวนภาษา

5. นำแบบสอบถามที่ปรับแก้ตามคณะกรรมการที่ควบคุมปริญญาโท ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) โดยตรวจสอบความเหมาะสม

ทั้งด้านเนื้อหาข้อคำถามและภาษาที่ใช้ ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะแล้วนำไปปรับปรุงก่อนนำไปใช้จริง

6. นำแบบสอบถาม จำนวน 73 ข้อ ซึ่งปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนิสิตระดับปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 50 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค ร้อยละ 25 กลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยใช้ t-test เลือกเฉพาะข้อที่มีค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป ไว้เป็นแบบสอบถามสำหรับการวิจัย ได้แบบสอบถามทั้งสิ้น 52 ข้อ

7. วิเคราะห์หาความเชื่อมั่นทั้งฉบับด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1970:61) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.8918

8. เมื่อตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว นำเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาบัตร ก่อนนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิตคณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนิสิตระดับชั้นปีที่ 1-4 ที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยสอบถามเกี่ยวกับ เพศ สาขาวิชาที่ศึกษา ระดับชั้นปีที่ศึกษา รายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง และลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครอง ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบเลือกตอบ
2. แบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิตโดยผู้วิจัยศึกษามาจากแนวความคิดของ อำนาจ หงษา (2545:67 – 76) พจนันสรณ์ โภชนา (2542:85 - 91) ข้อคำถามประกอบด้วย 4 ด้าน รวมทั้งสิ้น 52 ข้อ ได้แก่ ด้านการศึกษา จำนวน 19 ข้อ ข้อ 1-19 ด้านสังคม 8 ข้อ ข้อ 20-27 ด้านเศรษฐกิจ 10 ข้อ ข้อ 28-37 และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม 15 ข้อ ข้อ 38-52 โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท์

ผู้วิจัยกำหนดค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวก ให้คะแนนดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง ผู้ตอบมีการประพฤติปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง ผู้ตอบมีการประพฤติปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับมาก

คะแนน 3 หมายถึง ผู้ตอบมีการประพฤติปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง ผู้ตอบมีการประพฤติปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับน้อย
 คะแนน 1 หมายถึง ผู้ตอบมีการประพฤติปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับน้อยที่สุด
 2. ข้อความที่มีความหมายทางลบ ให้คะแนนดังนี้

คะแนน 1 หมายถึง ผู้ตอบมีการประพฤติปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับมากที่สุด
 คะแนน 2 หมายถึง ผู้ตอบมีการประพฤติปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับมาก
 คะแนน 3 หมายถึง ผู้ตอบมีการประพฤติปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับปานกลาง
 คะแนน 4 หมายถึง ผู้ตอบมีการประพฤติปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับน้อย
 คะแนน 5 หมายถึง ผู้ตอบมีการประพฤติปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับน้อยที่สุด
 การแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ย ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมาย
 ค่าคะแนนเฉลี่ยดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง ผู้ตอบมีการใช้ชีวิตเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวใน
 ระดับมากที่สุด
 คะแนนเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง ผู้ตอบมีการใช้ชีวิตเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวใน
 ระดับมาก
 คะแนนเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง ผู้ตอบมีการใช้ชีวิตเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวใน
 ระดับปานกลาง
 คะแนนเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง ผู้ตอบมีการใช้ชีวิตเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวใน
 ระดับน้อย
 คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง ผู้ตอบมีการใช้ชีวิตเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวใน
 ระดับน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามแก่นิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเก็บข้อมูล
 ด้วยตนเอง จำนวน 300 ฉบับ
2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามจากนิสิต แล้วนำมาตรวจสอบ
 ความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ได้แบบสอบถามกลับมาสมบูรณ์ทั้งหมด

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนมาแล้วคัดเลือกเฉพาะฉบับที่กรอกข้อมูลสมบูรณ์ นำมา
 วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติทั้งหมด คำนวณด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ดังนี้

1. ตามจุดมุ่งหมายในข้อ 1. เพื่อศึกษาการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิตคณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและเป็นรายด้าน 4 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจและด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. ตามจุดมุ่งหมายในข้อ 2. เพื่อเปรียบเทียบการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิตคณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและเป็นรายด้าน 4 ด้าน จำแนกตามตัวแปร เพศ ชั้นปีที่ศึกษา สาขาวิชาที่ศึกษา รายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง และลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครอง โดยใช้การทดสอบที (t - test) ในกรณีที่มีการเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม และใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way Analysis of Variance) ในกรณีที่กลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มและเมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe') (Ferguson.1981:190)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีการทางสถิติดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) (Ferguson.1981:49)

1.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) (Ferguson. 1981:68)

2. สถิติที่ใช้ในการหาค่าคุณภาพของแบบสอบถาม

2.1 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยทดสอบที (t-test)

(Ferguson. 1981:180)

2.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์

แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach. 1970:61)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 การทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยทดสอบด้วยค่าที (t-test independent sample) (Ferguson. 1981:178)

3.2 การทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยจากกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - Way Analysis of Variance) และในกรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe') (Ferguson. 1981:190)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา และเปรียบเทียบการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อให้การแปลความหมายข้อมูลเป็นที่เข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{x}$	แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t - distribution
F	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F - distribution
df	แทน ระดับขั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
SS	แทน ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean Squares)
p	แทน ความน่าจะเป็นที่สถิติที่ใช้ทดสอบจะตกอยู่ในช่วงปฏิเสธสมมติฐาน
*	แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ศึกษาการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ของนิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและเป็นรายด้าน 4 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม โดยการวิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิตปริญญาตรีคณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและเป็นรายด้าน 4 ด้าน จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง และลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครอง โดยใช้การทดสอบที (t - test) และเปรียบเทียบตัวแปร ชั้นปีที่ศึกษา สาขาวิชาที่ศึกษา รายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe')

ตอนที่ 1 ศึกษาการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ดังแสดงในตาราง 2 - 12

ตาราง 2 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในแต่ละด้านและโดยรวม

การใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย	n = 300		การแปลความ
	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านการศึกษา	3.31	0.43	ปานกลาง
ด้านสังคม	3.72	0.47	มาก
ด้านเศรษฐกิจ	3.67	0.52	มาก
ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	3.15	0.69	ปานกลาง
รวม	3.43	0.34	ปานกลาง

จากตาราง 2 แสดงว่า นิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยด้านการศึกษาและด้านการเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยด้านสังคมและด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับมาก

ตาราง 3 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย
ของนิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการศึกษาเป็นรายข้อ

ด้านการศึกษา	n = 300		การแปลความ
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ข้าพเจ้าสามารถจดคำบรรยายของอาจารย์ได้ทัน.....	3.24	0.74	ปานกลาง
2. ข้าพเจ้าเข้าชั้นเรียนก่อนเวลาที่อาจารย์จะเข้าสอน...	3.18	0.96	ปานกลาง
3. ข้าพเจ้ากล้าซักถามอาจารย์ในชั้นเรียน.....	3.00	0.87	ปานกลาง
4. ข้าพเจ้าสามารถจับประเด็นสำคัญที่อาจารย์บรรยายได้	3.31	0.75	ปานกลาง
5. ข้าพเจ้าขอคำปรึกษาจากอาจารย์เกี่ยวกับการเรียน...	3.20	0.82	ปานกลาง
6. ข้าพเจ้าพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่องที่เรียนกับเพื่อนและรุ่นพี่.....	3.51	1.01	มาก
7. ข้าพเจ้าชอบลอกการบ้านเพื่อน.....	3.12	1.13	ปานกลาง
8. ข้าพเจ้าเข้าห้องสมุดเพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม.....	3.34	0.86	ปานกลาง
9. ข้าพเจ้าจัดเวลาอ่านหนังสือเพื่อเตรียมตัวก่อนที่จะเรียน	2.77	0.88	ปานกลาง
10. ข้าพเจ้าทบทวนการเรียนที่บ้าน.....	2.95	0.80	ปานกลาง
11. ข้าพเจ้าส่งรายงานให้กับอาจารย์ทันตามเวลาที่อาจารย์กำหนด.....	3.98	0.80	มาก
12. ข้าพเจ้าทำรายงานด้วยตัวเอง.....	3.95	0.84	มาก
13. ข้าพเจ้ามักขาดสมาธิในการเรียน.....	3.03	0.92	ปานกลาง
14. ข้าพเจ้าไม่รู้จักแบ่งเวลาเรียน.....	3.38	0.97	ปานกลาง
15. ข้าพเจ้าตรวจสอบความถูกต้องของงานที่ทำเสร็จก่อนนำเสนออาจารย์.....	3.70	0.84	มาก
รวม	3.31	0.43	ปานกลาง

จากตาราง 3 แสดงว่า นิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยในด้านการศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นิสิตส่วนใหญ่มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยด้านการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง เกือบทุกข้อ ยกเว้น ข้อที่ 6 การพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่องที่เรียนกับเพื่อนและรุ่นพี่ ข้อ 11 การส่งรายงานให้กับอาจารย์ทันตามเวลาที่อาจารย์กำหนด ข้อที่ 12 การทำรายงานด้วยตัวเอง และข้อที่ 15 การตรวจสอบความถูกต้องของงานที่ทำเสร็จก่อนนำเสนออาจารย์ที่นิสิตเห็นว่าการใช้ชีวิตในระดับมาก

ตาราง 4 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย
ของนิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านสังคมเป็นรายข้อ

ด้านสังคม	n = 300		การแปลความ
	$\bar{X}$	S.D.	
16. ข้าพเจ้าปรึกษารุ่นพี่เกี่ยวกับการปฏิบัติตัวภายในมหาวิทยาลัย.....	3.08	1.05	ปานกลาง
17. เมื่อมีเวลาว่าง ข้าพเจ้ามักเล่นกีฬากับเพื่อน.....	3.79	1.09	มาก
18. ข้าพเจ้าทำความเคารพเมื่อพบอาจารย์.....	4.34	0.80	มาก
19. ข้าพเจ้ามักทะเลาะกับเพื่อน.....	4.03	0.99	มาก
20. ข้าพเจ้าชอบทำงานคนเดียวมากกว่าทำงานกับเพื่อน.....	3.47	0.99	ปานกลาง
21. ข้าพเจ้าปรึกษาเพื่อน เรื่องการปรับตัวและการเข้าสังคมกับผู้อื่น.....	3.21	1.03	ปานกลาง
22. ข้าพเจ้าขอความช่วยเหลือจากเพื่อนเมื่อข้าพเจ้ามีปัญหา.....	3.56	0.93	มาก
23. ข้าพเจ้าทำงานร่วมกับทุกคนได้ด้วยความสบายใจ..	3.99	0.83	มาก
24. ข้าพเจ้าชอบแยกตัวอยู่คนเดียว.....	3.81	1.04	มาก
25. ข้าพเจ้ามักมีความคิดเห็นขัดแย้งกับเพื่อนๆ.....	3.59	1.00	มาก
26. ข้าพเจ้าให้ความเคารพนับถือรุ่นพี่.....	3.75	0.81	มาก
27. ข้าพเจ้าปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมชั้นเรียนไม่ได้.....	4.07	1.14	มาก
รวม	3.72	0.47	มาก

จากตาราง 4 แสดงว่า นิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวม มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยในด้านสังคม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นิสิตมีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยด้านสังคมอยู่ในระดับมาก เกือบทุกข้อ ยกเว้นข้อที่ 16 การปรึกษารุ่นพี่เกี่ยวกับการปฏิบัติตัวภายในมหาวิทยาลัย ข้อที่ 20 การชอบทำงานคนเดียวมากกว่าทำงานกับเพื่อน การปรึกษาเพื่อน และข้อที่ 21 การปรับตัวและการเข้าสังคมกับผู้อื่นที่นิสิตมีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยในด้านสังคมอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 5 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย
ของนิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านเศรษฐกิจเป็นรายข้อ

ด้านเศรษฐกิจ	n = 300		การแปล ความ
	$\bar{X}$	S.D.	
28. ข้าพเจ้าสามารถจ่ายค่าอาหารได้ครบทุกมื้อ.....	4.15	0.81	มาก
29. ข้าพเจ้าสามารถจ่ายค่าหนังสือหรือเอกสารประกอบการ เรียนได้.....	4.11	0.86	มาก
30. ข้าพเจ้าทำงานนอกเวลาเรียน เพื่อหารายได้มาใช้ในการ เรียน.....	2.53	1.24	ปานกลาง
31. ข้าพเจ้าสามารถจ่ายเงินสำหรับการเข้าร่วมทำกิจกรรม นิสิต.....	3.68	0.90	มาก
32. ข้าพเจ้าสามารถจ่ายค่าเดินทางมาเรียน.....	3.93	0.92	มาก
33. ข้าพเจ้าสามารถซื้ออุปกรณ์เครื่องเขียนในการเรียน.....	4.10	0.80	มาก
34. ข้าพเจ้ามักยืมเงินจากเพื่อนมาใช้ในการเรียน.....	3.76	1.15	มาก
35. ข้าพเจ้าใช้จ่ายเงินในการเรียนได้อย่างเพียงพอ.....	3.77	0.91	มาก
36. ข้าพเจ้ามักใช้จ่ายเงินเพื่อการพักผ่อนบางโอกาส.....	3.65	0.92	มาก
37. ข้าพเจ้าใช้จ่ายเงินเพื่อการไปทัศนศึกษา.....	3.02	1.09	ปานกลาง
รวม	3.67	0.52	มาก

จากตาราง 5 แสดงว่า นิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวม มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยใน ด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นิสิตมีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับมากเกือบทุกข้อ ยกเว้น ข้อที่ 30 การทำงานนอกเวลาเรียนเพื่อหารายได้มาใช้ในการเรียน และข้อที่ 37 การใช้จ่ายเงินเพื่อการไปทัศนศึกษา ที่นิสิตมีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยใน ด้านเศรษฐกิจ อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย
ของนิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม
เป็นรายข้อ

ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	n = 300		การแปลความ
	$\bar{X}$	S.D.	
38. ข้าพเจ้าไปออกกำลังกายอาสาสมัคร.....	2.54	1.16	ปานกลาง
39. ข้าพเจ้าเข้าฟังการอภิปรายทางวิชาการที่จัดขึ้นภายในมหาวิทยาลัย.....	2.79	0.99	ปานกลาง
40. ข้าพเจ้าเข้าชมการจัดนิทรรศการภายในมหาวิทยาลัย.....	3.04	0.94	ปานกลาง
41. ข้าพเจ้าเข้าชมการแข่งขันกีฬาภายในมหาวิทยาลัย.....	3.57	1.11	มาก
42. ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย.....	2.69	0.99	ปานกลาง
43. ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมเผยแพร่ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย.....	3.03	1.10	ปานกลาง
44. ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมอาสาสมัครเพื่องานต่างๆของมหาวิทยาลัย.....	2.71	1.04	ปานกลาง
45. ข้าพเจ้าร่วมกิจกรรมต่อต้านยาเสพติดหรือโรคเอดส์ในมหาวิทยาลัย.....	2.96	1.10	ปานกลาง
46. ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องใหม่.....	3.96	1.06	มาก
47. ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมไหว้ครูของมหาวิทยาลัย.....	4.08	1.00	มาก
48. ข้าพเจ้ามีส่วนร่วมในงานรับปริญญา.....	3.93	0.99	มาก
49. ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมการเลือกตั้ง องค์การนิสิต , สภานิสิต , ชมรม.....	3.36	1.18	ปานกลาง
50. ข้าพเจ้าเข้าร่วมชมการแสดงละครโดยนิสิต.....	2.62	1.12	ปานกลาง
51. ข้าพเจ้าเข้าร่วมชมการแสดงดนตรีโดยนิสิต.....	2.92	1.22	ปานกลาง
52. ข้าพเจ้าใช้เวลาว่างจากการเรียนเข้าร่วมทำกิจกรรมนิสิต.....	3.10	1.12	ปานกลาง
รวม	3.15	0.69	ปานกลาง

จากตาราง 6 แสดงว่า นิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวม มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นิสิตมีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลางเกือบทุกข้อ ยกเว้น ข้อที่ 41. การชมการแข่งขันกีฬาภายในมหาวิทยาลัย ข้อที่ 46. การเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องใหม่ ข้อที่ 47. นิสิตการเข้าร่วมกิจกรรมไหว้ครูของมหาวิทยาลัย และข้อที่ 48. การมีส่วนร่วมในงานรับปริญญา นิสิตมีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับมาก

ตาราง 7 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ของนิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามเพศ

การใช้ชีวิตภายใน มหาวิทยาลัย	เพศ			
	เพศชาย n = 201		เพศหญิง n = 99	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ด้านการศึกษา	3.28	0.44	3.36	0.39
ด้านสังคม	3.75	0.46	3.66	0.48
ด้านเศรษฐกิจ	3.66	0.52	3.66	0.50
ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	3.15	0.67	3.15	0.72
รวม	3.43	0.35	3.43	0.33

จากตาราง 7 แสดงว่า นิสิตชายและนิสิตหญิง คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นิสิตชายและนิสิตหญิง มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ด้านการศึกษาและด้านการเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านสังคมและด้านเศรษฐกิจมีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับมาก

ตาราง 8 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา

การใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย	ชั้นปีที่ศึกษา							
	1		2		3		4	
	n = 72		n = 62		n = 72		n = 94	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ด้านการศึกษา	3.28	0.37	3.29	0.48	3.29	0.44	3.35	0.42
ด้านสังคม	3.74	0.49	3.70	0.48	3.67	0.44	3.75	0.45
ด้านเศรษฐกิจ	3.70	0.47	3.67	0.55	3.56	0.51	3.71	0.53
ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	3.08	0.69	3.26	0.76	3.29	0.60	3.02	0.68
รวม	3.42	0.34	3.45	0.40	3.43	0.33	3.42	0.31

จากตาราง 8 แสดงว่า นิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทุกชั้นปี มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นิสิตทุกชั้นปี มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยด้านการศึกษาและด้านการเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิตทุกชั้นปี ด้านสังคมและด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับมาก

ตาราง 9 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย
ของนิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในแต่ละด้านและ
โดยรวมจำแนกตามสาขาวิชาที่ศึกษา

การใช้ชีวิตภายใน มหาวิทยาลัย	สาขาวิชา							
	พลศึกษา		สุขศึกษา		สหนันทนาการ		วิทยาศาสตร์ การกีฬา	
	n = 144		n = 61		n = 50		n = 45	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ด้านการศึกษา	3.14	0.42	3.42	0.44	3.26	0.50	3.35	0.37
ด้านสังคม	3.84	0.47	3.63	0.47	3.62	0.47	3.59	0.37
ด้านเศรษฐกิจ	3.71	0.51	3.71	0.48	3.60	0.52	3.57	0.59
ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	3.31	0.67	3.14	0.68	2.83	0.68	3.02	0.67
รวม	3.44	0.35	3.44	0.29	3.28	0.31	3.35	0.33

จากตาราง 9 แสดงว่า นิสิตปริญญาตรีทุกสาขาวิชา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นิสิตทุกสาขาวิชาของคณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ด้านการศึกษาและด้านการเข้าร่วมกิจกรรม อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิตทุกสาขาวิชา ด้านสังคมและด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับมาก

ตาราง 10 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย
ของนิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในแต่ละด้านและ
โดยรวม จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน

การใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย	รายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน					
	มากกว่า 50,000		ตั้งแต่ 10,000-50,000 บาท		ต่ำกว่า 10,000	
	n = 53		n = 97		n = 150	
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
ด้านการศึกษา	3.30	0.45	3.28	0.39	3.33	0.44
ด้านสังคม	3.70	0.49	3.76	0.43	3.70	0.48
ด้านเศรษฐกิจ	3.76	0.60	3.68	0.49	3.62	0.50
ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	3.24	0.80	3.12	0.63	3.14	0.69
รวม	3.47	0.43	3.43	0.31	3.42	0.33

จากตาราง 10 แสดงว่า นิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือน มากกว่า 50,000 บาทและตั้งแต่ 10,000-50,000 บาท และต่ำกว่า 10,000 บาท มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนต่างกัน ต่างก็มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ด้านการศึกษาและด้านการเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ด้านสังคมและด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับมาก

ตาราง 11 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย
ของนิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในแต่ละด้าน
และโดยรวม จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

การใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย	ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง			
	ต่ำกว่า ปริญญาตรี n = 243		ปริญญาตรีและ สูงกว่า n = 57	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ด้านการศึกษา	3.31	0.41	3.27	0.48
ด้านสังคม	3.71	0.46	3.75	0.46
ด้านเศรษฐกิจ	3.62	0.50	3.85	0.55
ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	3.13	0.68	3.23	0.73
รวม	3.42	0.34	3.49	0.35

จากตาราง 11 แสดงว่า นิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีกับระดับปริญญาตรีและสูงกว่า มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่างกัน ต่างก็มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ในด้านการศึกษาและด้านการเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านสังคมและด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับมาก

ตาราง 12 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย
ของนิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในแต่ละด้าน
และโดยรวม จำแนกตามลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครอง

การใช้ชีวิตภายใน มหาวิทยาลัย	ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครอง			
	ประชาธิปไตย n = 267		อื่นๆ n = 33	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ด้านการศึกษา	3.30	0.43	3.33	0.42
ด้านสังคม	3.72	0.47	3.67	0.40
ด้านเศรษฐกิจ	3.65	0.53	3.74	0.42
ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	3.15	0.69	3.18	0.69
รวม	3.43	0.35	3.45	0.26

จากตาราง 12 แสดงว่า นิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ที่ผู้ปกครองมีลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูทั้งสองลักษณะ มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย
โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ผู้ปกครองมีลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูทั้งสองลักษณะ
มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ด้านการศึกษาและด้านการเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับ
ปานกลาง ส่วนการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยด้านสังคมและด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ของนิสิตปริญญาตรี
คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา
ดังแสดงในตาราง 13 - 21

ตาราง 13 เปรียบเทียบการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามเพศ

การใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย	เพศชาย n = 201		เพศหญิง n = 99		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านการศึกษา	3.28	0.44	3.36	0.39	-1.50	0.14
ด้านสังคม	3.75	0.46	3.66	0.48	1.58	0.12
ด้านเศรษฐกิจ	3.66	0.52	3.66	0.50	-0.02	0.99
ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	3.15	0.67	3.15	0.72	0.02	0.98
รวม	3.43	0.35	3.43	0.33	-0.04	0.97

จากตาราง 13 แสดงว่า นิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ทั้งชายและหญิง ต่างก็มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 14 เปรียบเทียบการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา

การใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	0.22	0.07	0.41	0.75
	ภายในกลุ่ม	296	55.41	0.19		
	รวม	299	55.63			
ด้านสังคม	ระหว่างกลุ่ม	3	0.31	0.10	0.46	0.71
	ภายในกลุ่ม	296	65.39	0.21		
	รวม	299	65.70			
ด้านเศรษฐกิจ	ระหว่างกลุ่ม	3	0.99	0.32	1.22	.30
	ภายในกลุ่ม	296	80.23	0.27		
	รวม	299	81.22			
ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	ระหว่างกลุ่ม	3	3.94	1.31	2.79	0.04
	ภายในกลุ่ม	296	139.60	0.47		
	รวม	299	143.54			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	0.06	0.02	0.18	0.91
	ภายในกลุ่ม	296	34.51	0.12		
	รวม	299	34.57			

จากตาราง 14 แสดงว่า นิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ศึกษาในชั้นปีที่ศึกษาต่างกัน มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย โดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อวิเคราะห์การใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิต เป็นรายด้าน พบว่า นิสิตที่ศึกษาในชั้นปีที่ต่างกัน มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe') พบว่า นิสิตแต่ละชั้นปี มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากความแตกต่างที่มีอยู่ไม่ถึงระดับนัยสำคัญก็เป็นได้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างไม่มากพอที่จะทำให้ความแตกต่างชั้นปีมีนัยสำคัญก็เป็นได้

ตาราง 15 เปรียบเทียบการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ของนิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามสาขาวิชาที่ศึกษา

การใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	1.14	0.37	2.06	0.11
	ภายในกลุ่ม	296	54.49	0.18		
	รวม	299	55.63			
ด้านสังคม	ระหว่างกลุ่ม	3	3.86	1.28	6.16	0.00
	ภายในกลุ่ม	296	61.83	0.20		
	รวม	299	65.69			
ด้านเศรษฐกิจ	ระหว่างกลุ่ม	3	1.05	0.34	1.29	0.28
	ภายในกลุ่ม	296	80.17	0.27		
	รวม	299	81.22			
ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	ระหว่างกลุ่ม	3	9.57	3.19	7.05	0.00
	ภายในกลุ่ม	296	133.98	0.45		
	รวม	299	143.55			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	2.04	0.68	6.20	0.00
	ภายในกลุ่ม	296	32.53	0.11		
	รวม	299	34.57			

จากตาราง 15 แสดงว่า นิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ศึกษาในสาขาวิชาต่างกัน มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย โดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ศึกษาในสาขาวิชาต่างกัน มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยด้านสังคม และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe') ดังแสดงในตารางที่ 16 - 18

ตาราง 16 การทดสอบความแตกต่างการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ของนิสิตปริญญาตรี
คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านสังคม จำแนกตามสาขาวิชาที่ศึกษา

สาขาวิชาที่ศึกษา	$\bar{X}$	พลศึกษา	สุขศึกษา	วิทยาศาสตร์ การกีฬา	สหนาการ
		3.50	3.44	3.35	3.28
พลศึกษา	3.50		*	*	*
สุขศึกษา	3.44				
วิทยาศาสตร์การกีฬา	3.35				
สหนาการ	3.28				

จากตาราง 16 แสดงว่า นิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ศึกษาในสาขาวิชา พลศึกษา มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ด้านสังคม แตกต่างจากนิสิตที่ศึกษาในสาขาวิชา วิทยาศาสตร์ทางการกีฬา สุขศึกษา สหนาการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 17 การทดสอบความแตกต่างการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ของนิสิตปริญญาตรี
คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมจำแนกตาม
สาขาวิชาที่ศึกษา

สาขาวิชาที่ศึกษา	$\bar{X}$	พลศึกษา	สุขศึกษา	วิทยาศาสตร์ การกีฬา	สหนาการ
		3.50	3.44	3.35	3.28
พลศึกษา	3.50				*
สุขศึกษา	3.44				
วิทยาศาสตร์การกีฬา	3.35				
สหนาการ	3.28				

จากตาราง 17 แสดงว่า นิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ศึกษาในสาขาวิชา พลศึกษา มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม แตกต่างจากนิสิตที่ศึกษาในสาขาวิชา สหนาการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 18 การทดสอบความแตกต่างการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ของนิสิตปริญญาตรี
คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมจำแนกตามสาขาวิชาที่ศึกษา

สาขาวิชาที่ศึกษา	$\bar{X}$	พลศึกษา	สุขศึกษา	วิทยาศาสตร์ การกีฬา	สหนาการ
		3.50	3.44	3.35	3.28
พลศึกษา	3.50				*
สุขศึกษา	3.44				
วิทยาศาสตร์การกีฬา	3.35				
สหนาการ	3.28				

จากตาราง 18 แสดงว่า นิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ที่ศึกษาในสาขาวิชาพลศึกษา มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย โดยรวม แตกต่างจากนิสิตที่
ศึกษาในสาขาวิชาสหนาการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 19 เปรียบเทียบการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครอง ต่อเดือน

การใช้ชีวิตภายใน มหาวิทยาลัย	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	0.15	0.07	0.40	0.67
	ภายในกลุ่ม	297	55.49	0.19		
	รวม	299	55.64			
ด้านสังคม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.30	0.14	0.68	0.51
	ภายในกลุ่ม	297	65.40	0.22		
	รวม	299	65.70			
ด้านเศรษฐกิจ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.72	0.36	1.33	0.27
	ภายในกลุ่ม	297	80.50	0.27		
	รวม	299	81.22			
ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.52	0.26	0.54	0.58
	ภายในกลุ่ม	297	143.03	0.48		
	รวม	299	143.55			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.09	0.04	0.37	0.68
	ภายในกลุ่ม	297	34.49			
	รวม	299	34.58			

จากตาราง 19 แสดงว่า นิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย โดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 20 เปรียบเทียบการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

การใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย	ต่ำกว่า ปริญญาตรี n = 243		ปริญญาตรี และสูงกว่า n = 57		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านการศึกษา	3.31	0.41	3.27	0.48	0.66	0.51
ด้านสังคม	3.71	0.46	3.75	0.46	-0.57	0.57
ด้านเศรษฐกิจ	3.62	0.50	3.85	0.55	-3.11	0.00
ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	3.13	0.68	3.23	0.73	-0.93	0.36
รวม	3.41	0.33	3.48	0.35	-1.39	0.17

จากตาราง 20 แสดงว่า นิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่างกัน มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่างกัน มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ด้านเศรษฐกิจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 21 เปรียบเทียบการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครอง

การใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย	ประชาธิปไตย		อื่นๆ		t	p
	n = 267		n = 33			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านการศึกษา	3.31	0.43	3.33	0.42	-0.28	0.73
ด้านสังคม	3.72	0.47	3.67	0.40	0.59	0.78
ด้านเศรษฐกิจ	3.65	0.53	3.74	0.42	-0.93	0.55
ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	3.15	0.69	3.18	0.69	-0.28	0.35
รวม	3.42	0.34	3.44	0.25	-0.35	0.78

จากตาราง 21 แสดงว่า นิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ผู้ปกครองมีลักษณะการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิตคณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและเป็นรายด้าน 4 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม

วิธีการดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย นิสิตชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปี 4 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 รวมทั้งสิ้น 300 คน ซึ่งได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จากการใช้สูตรของยามาเน่ (Yamane, 1967:886-887) ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแจกแบบสอบถามกับนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คณะพลศึกษา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 300 ฉบับ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม รวมทั้งสิ้น 52 ข้อ แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8918

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ศึกษาการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิต คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและเป็นรายด้านโดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. เปรียบเทียบการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิตโดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตาม เพศ ชั้นปีที่ศึกษา สาขาวิชาที่ศึกษา รายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง และลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครอง โดยใช้ที-เทสต์ (t - test) ในกรณีที่มีการเปรียบเทียบของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม และใช้การวิเคราะห์ ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way Analysis of Variance) ในกรณีที่วิเคราะห์ความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป และเมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe')

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัยดังนี้

- [illegible]

ร่วมกิจกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเซฟเฟ่ ไม่พบความแตกต่าง อาจเนื่องมาจากความแตกต่างที่มีอยู่ไม่ถึงระดับมีนัยสำคัญก็เป็นได้

10. นิสิตทุกสาขาวิชา มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยโดยรวมแตกต่างกันโดยที่นิสิตสาขาวิชาพลศึกษา มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ด้านสังคม แตกต่างจากนิสิตที่ศึกษาในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา สุขศึกษา สันทนาการ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่านิสิตที่ศึกษาในสาขาวิชาต่างกัน มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นิสิตสาขาวิชาพลศึกษาแตกต่างจากสาขาวิชา สันทนาการ

11. นิสิตที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

12. นิสิตที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่างกัน มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่านิสิตที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่างกัน มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ด้านเศรษฐกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

13. นิสิตที่ผู้ปกครองมีลักษณะการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของ นิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า มีประเด็นในการอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. จากการศึกษาการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ของนิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า นิสิตมีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากคณะพลศึกษา มีการจัดสภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่ส่งผลต่อการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิต โดยทั่วไปไม่ว่าจะเป็นลักษณะการเรียนของนิสิต เช่น นิสิตไม่ค่อยจะสนใจต่อการเรียน จดคำบรรยายไม่ทัน เข้าห้องเรียนสาย ไม่ศึกษาค้นคว้าความรู้เพิ่มเติม ไม่รู้จักแบ่งเวลาเรียน ไม่กล้าซักถามอาจารย์เมื่อเรียนไม่เข้าใจ ขาดสมาธิในการเรียน ในส่วนของความสัมพันธ์ทางสังคมของนิสิต นิสิตมีสัมพันธภาพทางสังคมที่เหมาะสม เช่น นิสิตสามารถปรับตัวเข้ากับกลุ่มได้ อยู่ในสังคมกับเพื่อน ๆ และรุ่นพี่ได้เป็นอย่างดี มีการให้คำปรึกษาและการให้ความช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม ด้านเศรษฐกิจ นิสิตมีการใช้ชีวิตในเรื่องดังกล่าวในระดับมาก เช่น ค่าใช้จ่ายในเรื่องอุปกรณ์การศึกษา ค่าอาหาร ค่าเครื่องแต่งกาย ค่าการเข้าร่วมกิจกรรม ค่าการพักผ่อนหย่อนใจ ค่าเช่าสังคมในกลุ่มเพื่อน ส่วนการเข้าร่วม

กิจกรรมของนิสิต นิสิตไม่ค่อยให้ความสนใจการเข้าร่วมทำกิจกรรม เช่น การเข้าร่วมชมรม สโมสรนิสิต ได้แก่ กิจกรรมกีฬา กิจกรรมวิชาการ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีและกิจกรรม การรับน้องใหม่ ดังที่ สำเนา ขจรศิลป์ (2538:14) ได้กล่าวว่า สภาพแวดล้อมภายในสถาบันอุดมศึกษามีความสำคัญต่อกระบวนการพัฒนานักศึกษามาก เพราะสภาพแวดล้อมที่มีความสมบูรณ์ ย่อมทำให้เกิดการพัฒนานักศึกษาได้ผลดี สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ภาวนา ใจประสาท (2534:170-171) ได้ศึกษาการดำรงชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีการดำรงชีวิตโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นิสิตมีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ด้านการศึกษา และด้านการเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องจากลักษณะการศึกษาของนิสิต คณะพลศึกษา ให้ความสำคัญทักษะทางด้านกีฬา นิสิตจึงต้องมีร่างกายที่แข็งแรงจำเป็นที่จะต้องฝึกฝนร่างกายให้มีสมรรถภาพที่แข็งแรงอยู่เสมอ อีกทั้งนิสิตจะต้องมีความสามารถในทาง การกีฬาอีกด้วย นิสิตจึงต้องฝึกซ้อมกีฬาประเภทต่าง ๆ หรือฝึกทักษะต่าง ๆ ของแต่ละสาขาวิชา ที่ศึกษาต้องอาศัยทักษะที่เกิดจากการปฏิบัติให้เกิดความชำนาญ อันเป็นวัตถุประสงค์ของ การศึกษาที่มุ่งเน้นนิสิตในคณะพลศึกษามีความสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติจริงได้ ซึ่งต้อง อาศัยการฝึกซ้อมอันมีลำดับการฝึกฝนคือ ต้องทำซ้ำๆ สม่ำเสมอ แล้วค่อยๆ เพิ่มความหนัก มากขึ้น จนถึงขั้นเพิ่มความยาก การใช้ชีวิตของนิสิตภายในมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ จึงหมดไป กับการฝึกฝนทักษะ นิสิตอาจเหนื่อยล้า นอกจากนั้นมหาวิทยาลัยอาจจัดกิจกรรมต่างๆ ไม่เหมาะสม กับความสนใจของนิสิต จึงไม่ได้รับความสนใจจากนิสิตเท่าที่ควร หรืออาจเนื่องมาจากนิสิตที่มีความ มุ่งมั่นในการเรียน จึงไม่สนใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมเพราะเชื่อว่าการเข้าไปร่วมกิจกรรมและ เรียนไปพร้อมๆ กันทำให้เสียการเรียน จึงไม่ยากที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรม สำหรับนิสิต ที่ไม่ค่อยมีความมุ่งมั่นในการเรียนอาจจะไม่มีความมั่นใจในตัวเองที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการทำ กิจกรรม จึงไม่ยากเข้าไปมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมก็เป็นได้ และสภาพของสังคมมีลักษณะ ที่ต้องแข่งขันกัน ทำให้นักศึกษาสนใจเรื่องของตัวเองมากขึ้น จึงทำให้นิสิตมีความสนใจในด้าน การศึกษาและด้านการเข้าร่วมกิจกรรมลดลง ดังที่ โสภณ อรุณรัตน์ (2542 : 69) กล่าวว่า สังคมปัจจุบันเป็นยุคที่ต้องดิ้นรนเพื่อความอยู่รอด นักศึกษาเข้ามาเพื่อเรียนให้จบโดยเร็วและ ออกไปทำงาน จึงไม่สนใจทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น และประกอบกับเมืองใหญ่มีศูนย์การค้า มากมายที่นักศึกษานิยมไปมากกว่าที่จะเข้าร่วมกิจกรรมและแม้ว่ากิจกรรมนิสิตจะได้รับ การยอมรับว่ามีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าการเรียนการสอนเพราะการทำกิจกรรมทำให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ ทักษะ ซึ่งไม่สามารถเรียนได้ในชั้นเรียน สอดคล้องกับการวิจัยของ มันทนา แสงทองไชย (2539 : 88) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของในกิจกรรมนักศึกษา พบว่า เหตุผลของการไม่เข้าร่วมกิจกรรม เนื่องจากนักศึกษาไม่ชอบทำกิจกรรมและนักศึกษาส่วนใหญ่

มีระดับความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับต่ำ และมีระดับการเห็นคุณค่าหรือประโยชน์ที่ได้รับจากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมอยู่ในระดับต่ำ แม้ว่านักศึกษาส่วนใหญ่จะมีความเข้าใจในระดับสูงก็ตาม

นอกจากนี้ยังพบว่าการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยของนิสิต ด้านสังคมและด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องจากการจัดการเรียนการสอนของคณะพลศึกษาเป็นระบบปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ผู้เรียนกับผู้เรียนด้วยกัน และผู้เรียนกับสภาวะแวดล้อมอื่นๆ โดยคณะพลศึกษา มีการจัดสิ่งแวดล้อมในการเรียนที่ส่งเสริมให้การใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยของนิสิตด้านสังคมและด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับมากมีความเหมาะสม เช่น สัมพันธภาพทางสังคมของนิสิตกับอาจารย์ เพื่อน และรุ่นพี่ มีสัมพันธภาพทางสังคมที่ดี จึงส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการทางความรู้ ทักษะคิด บุคลิกภาพและคุณธรรมของนิสิต นอกจากนี้ นิวคอมบ์ (Newcomb. 1965:79) กล่าวว่า กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลกับนิสิตในระดับอุดมศึกษาทั้งในด้านทัศนคติ ทักษะความสามารถและบุคลิกภาพ ที่ก่อให้เกิดอิทธิพลภายนอกที่มีความสำคัญมากที่สุดต่อนิสิตในมหาวิทยาลัย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฟีลด์แมน และนิวคอมบ์ (Feldman and Newcomb. 1973:78) จึงกล่าวได้ว่า เพื่อนสามารถให้กำลังใจในเรื่องทั่วไป ซึ่งไม่สามารถหาได้จากอาจารย์และชั้นเรียน สามารถช่วยเหลือเกื้อหนุนในด้านกำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียนและวิชาการได้ ช่วยให้มีคามมั่นใจและพอใจในตนเองยิ่งขึ้น ช่วยทำหน้าที่ในการฝึกการเข้าสังคมแก่นิสิต ช่วยในการสร้างความสัมพันธ์ส่วนตัว ซึ่งจะส่งผลในการช่วยเหลือกันในช่วงการทำงานได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เดวี และแฮร์ (Davie and Hare. 1956:13 – 20) พบว่า ลักษณะวัฒนธรรมของกลุ่มเพื่อนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดในประสบการณ์ของนิสิต ลักษณะของนิสิตที่เหมือนกันจะนำไปสู่ความสมัคสมานสามัคคีของกลุ่ม ในส่วนของสัมพันธภาพนิสิตกับอาจารย์ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ โคแกน (Cogan. 1975:135 – 139) กล่าวถึงความสัมพันธ์ที่เป็นมิตรระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาจะทำให้การเรียนของนักศึกษาดีขึ้น ซึ่งอาจารย์และนักศึกษามีความสัมพันธ์ต่อกันมากเท่าใด นักศึกษาก็จะสามารถพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ให้สูงถึงขีดสุดได้มากเพียงนั้นและลักษณะความสัมพันธ์ของอาจารย์กับนักศึกษาจะมีอิทธิพลต่อความสนใจในวิชาที่เรียน นักศึกษาที่มีความศรัทธาในตัวอาจารย์ก็จะช่วยให้นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน การมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนทำให้ผลการเรียนของนักศึกษาดีขึ้น นอกจากนี้การใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิตด้านเศรษฐกิจ นิสิตจำเป็นต้องมีปัจจัยในการสนับสนุนการศึกษาของนิสิตต่างๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น ค่าที่พัก ค่าอาหาร ค่าเดินทาง ค่าอุปกรณ์การศึกษา ค่าพักผ่อนหย่อนใจ และค่าใช้จ่ายอื่นๆ โดยมีค่าใช้จ่ายในด้านต่างๆ ในอัตราที่สูงตามสภาพเศรษฐกิจ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สว่างจิต ศรีระชา (2530:170-171) ได้ศึกษาชีวิตนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ด้านเศรษฐกิจ พบว่า นักศึกษาใช้จ่ายเงินสำหรับชีวิตในมหาวิทยาลัยแตกต่างกันตามรายได้ของผู้ปกครอง นักศึกษาใช้จ่ายเงิน

เป็นค่าอาหารมากกว่าค่าใช้จ่ายด้านอื่นๆ นอกนั้นเป็น ค่าอุปกรณ์การศึกษา ค่าใช้จ่ายในการเที่ยวเตร่ ค่าสังคมกลุ่มเพื่อน ค่าเสื้อผ้า ดังนั้นการปฏิบัติตนของนิสิตเกี่ยวกับการใช้จ่ายในมหาวิทยาลัย ได้แก่ ค่าอุปกรณ์การศึกษา ค่าอาหาร ค่าเครื่องแต่งกาย ค่ากิจกรรมพักผ่อน หย่อนใจ ค่าเข้าสังคมในกลุ่มเพื่อนและการหารายได้พิเศษด้วยตนเองและ ค่าใช้จ่ายอื่นๆ จึงส่งผลต่อการใช้ชีวิตของนิสิตภายในมหาวิทยาลัย ให้อยู่ในระดับมากก็เป็นได้

2. นิสิตชายและนิสิตหญิง มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากในปัจจุบันระบบการจัดการศึกษา ได้ลดความแตกต่างระหว่างเพศชายและหญิง การจัดการเรียนการสอนอยู่ในสภาพแวดล้อมที่คล้ายคลึงกัน และนิสิตเองก็มีคุณวุฒิ วิทยุ และประสบการณ์ต่างๆ ใกล้เคียงกัน และการทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน ทำให้นิสิตมีลักษณะการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย รวมทั้งความคิดเห็นที่มีต่อสังคม และมีการมองโลกที่เปลี่ยนแปลงจากในอดีต นิสิตมีโอกาสได้รับข่าวสารได้อย่างเท่าเทียมกัน ประกอบกับการใช้ชีวิตในปัจจุบันทั้งนิสิตชายและนิสิตหญิงต่างก็ต้องร่วมมือพึ่งพาอาศัยกัน มีความสามัคคี ทั้งในด้านการเรียนและด้านการทำกิจกรรม มีการแลกเปลี่ยนความรู้สึกนึกคิดระหว่างกันอยู่เสมอ ทำให้นิสิตชายและนิสิตหญิงมีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยที่คล้ายคลึงกัน ดังที่ สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2533:106) กล่าวว่า ความแตกต่างระหว่างเพศเป็นสิ่งที่สังคมสร้างความคาดหวังไว้ ความแตกต่างจริงๆ มีน้อยมาก ครูที่ต้องการสอนผู้เรียนทั้งชายและหญิงควรจะคิดว่า ผู้เรียนทั้งสองเพศมีความสามารถเท่ากันและไม่ควรตั้งความคาดหวังว่า เพศใดเพศหนึ่งจะต้องมีความดีเด่นกว่ากัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ นริรัตน์ วิจิตรแก้ว (2542:บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนา นักศึกษาตามความคิดเห็นของอาจารย์และการประเมินตนเองของนักศึกษาวิทยาลัยนาฏศิลปผลการวิจัยพบว่า นิสิตชายและนิสิตหญิง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาในแบบประเมินตนเองไม่แตกต่างกัน

3. นิสิตที่ศึกษาในชั้นปีที่ศึกษาต่างกัน มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยโดยรวมไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากนิสิตชั้นปีที่ศึกษาต่างกัน มีความใกล้ชิดกันภายในคณะทั้งในด้านอาคารเรียนและสถานที่ในการทำกิจกรรมต่างๆ ส่งผลให้นิสิตมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน รุ่นพี่ให้คำแนะนำการใช้ชีวิตการให้คำปรึกษาด้านต่างๆ แก่รุ่นน้อง ด้านการเรียนการสอน การค้นคว้าจากตำราในสาขาเดียวกัน การฝึกปฏิบัติเพื่อสร้างประสบการณ์วิชาชีพเช่นเดียวกับรุ่นพี่ ไม่มีการแบ่งแยกกว่าศึกษาอยู่ชั้นปีใด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นิสิตที่ศึกษาในชั้นปีต่างกัน มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกัน อาจเป็นเพราะนิสิตที่มีระดับชั้นปีที่สูงขึ้นโดยทั่วไปมีภาระในการเรียนมากขึ้น และย่อมสนใจที่จะเรียนเพื่อจบออกไปประกอบอาชีพในอนาคตมากกว่าที่จะสนใจทำกิจกรรม และนิสิตชั้นปีที่น้อยกว่าอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ใหม่และอยู่ในระยะที่อยากเรียนรู้หาประสบการณ์ใหม่ๆ เมื่อมีเวลารว่าง นิสิตจึงมีความสนใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมมากกว่านิสิตในชั้นปีที่สูงกว่า ดังที่ วัลลภา เทพหัสดิน

ณ อยู่ธยา (2524:28) ได้กล่าวถึงผลการวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของสหรัฐอเมริกา ว่ามีลักษณะที่ใกล้เคียงกับลักษณะของนักศึกษาในปัจจุบันของประเทศไทย คือ นักศึกษาปีที่ 1 รู้สึกสนใจ ตื่นเต้นต่อทุกๆ สิ่งที่อยู่รอบด้าน ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมการเรียนหรือกิจกรรมสังคมในมหาวิทยาลัย และอยากปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย นักศึกษาปีที่ 2 ไม่ค่อยพอใจอาจารย์ เริ่มมีความคิดเห็นขัดแย้งและเป็นปฏิปักษ์ต่อมหาวิทยาลัย มีความรู้สึกว่าเป็นผู้ใหญ่ขึ้น นักศึกษาปีที่ 3 มักสงบเงียบ ชอบอยู่กับกลุ่มเพื่อน มีความเคยเมยต่อสังคม และการเรียน อาจมีความคิดที่จะมีเพื่อนต่างเพศที่สนิทสนมพอที่จะเป็นคู่รัก นักศึกษาปีที่ 4 ส่วนมาก มักจะยุ่งเกี่ยวกับการหางาน การศึกษาต่อและความก้าวหน้าในอนาคตมากกว่ากิจกรรมของมหาวิทยาลัย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พงษ์สรรค์ โภชนา (2542:บทคัดย่อ) พบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ที่ศึกษาในระดับชั้นปีต่างกัน มีการใช้ชีวิตด้านการเข้าร่วมกิจกรรมต่างกัน เช่นเดียวการวิจัยของ ภาวนา ใจประสาท (2534:170 - 171) พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ศึกษาในระดับชั้นปีที่ต่างกันมีการดำรงชีวิตด้านการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกัน

4. นิสิตที่ศึกษาในสาขาวิชาที่ต่างกัน มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยโดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นิสิตที่ศึกษาในสาขาวิชาที่ต่างกัน มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ด้านสังคมและด้านการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกัน โดยนิสิตสาขาวิชาพลศึกษา มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ด้านสังคม แตกต่างจากนิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา สุขศึกษา สันทนาการ เนื่องจากการศึกษาในแต่ละสาขาวิชามีองค์ประกอบต่างกัน โดยมีรูปแบบการเรียนการสอน การทำกิจกรรม สถานที่เรียน แตกต่างกันไปตามลักษณะเฉพาะของแต่ละสาขาวิชา และโดยพื้นฐานเดิมของนิสิตแต่ละคนย่อมมีความแตกต่างทางความคิด อุปนิสัย ความนิยมชมชอบ และความถนัดต่างกัน ทำให้นิสิตเลือกที่จะเข้าศึกษาในสาขาวิชาต่างกัน เมื่อนิสิตได้มาศึกษาด้วยกันในสาขาวิชาเดียวกัน จึงเกิดมีเอกลักษณ์ของกลุ่มขึ้น มีการแสดงออกทางความคิดและการปฏิบัติไปในแนวทางที่สอดคล้องกันของแต่ละสาขาวิชา รวมทั้งการได้ทำกิจกรรมและจากฐานพื้นที่ถ่ายทอดประสบการณ์ต่างๆ ของแต่ละสาขาวิชา ทำให้นิสิตมีการใช้ชีวิตด้านสังคมและการทำกิจกรรมต่างกันอย่างที่ สำเนาวั ขจรศิลป์ (2538:13) กล่าวไว้ว่า นักศึกษาแต่ละคนมีความแตกต่างกันมาก ทั้งทางด้านภูมิหลัง ลักษณะที่มองเห็นภายนอก เช่น รูปร่างหน้าตา ลักษณะที่อยู่ภายในตัวนักศึกษาได้แก่ ระดับสติปัญญา และเจตคติ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ย่อมมีผลต่อนักศึกษาโดยตรง โดยนิสิตในสาขาวิชาพลศึกษา โดยรวม มีจำนวนนิสิตมากกว่าในสาขาวิชาอื่นๆ เป็นอย่างมาก ทำให้นิสิตในสาขาวิชาพลศึกษาเกิดการรวมตัวลักษณะเป็นประชากรกลุ่มที่มากกว่าสาขาอื่นๆ และลักษณะของการเรียนการสอนที่มีการฝึกทักษะต่างๆ ในภาคปฏิบัติมากกว่าสาขาวิชาอื่นๆ ซึ่งนิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา สุขศึกษา สันทนาการจะมีลักษณะการเรียนที่ไม่เน้นการฝึกปฏิบัติเป็นกลุ่ม นิสิตสามารถฝึก

ปฏิบัติได้โดยลำพัง ทำให้บัณฑิตในสาขาวิชาดังกล่าว มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ด้านสังคม แตกต่างจากบัณฑิตในสาขาวิชาพลศึกษาก็เป็นได้ ทำนองเดียวกับการวิจัยของ ภาวนา ใจประสาธ (2534:บทคัดย่อ) ที่ระบุว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สาขาวิชาสังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีการดำรงชีวิตในมหาวิทยาลัย ด้าน การเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พจนัสรรค์ โกชนา (2542:บทคัดย่อ) ซึ่งว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ที่ศึกษาในสาขาวิชาต่างกัน มีการใช้ชีวิตภายใน มหาวิทยาลัยแตกต่างกัน โดยนักศึกษาคณะนิติศาสตร์มีการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยด้านการเข้าร่วมกิจกรรม สูงกว่านักศึกษาคณะนิเทศศาสตร์ และนักศึกษาคณะนิเทศศาสตร์มีการใช้ชีวิตใน มหาวิทยาลัยด้านการเข้าร่วมกิจกรรมสูงกว่านักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ

5. บัณฑิตที่มีรายได้ของผู้ปกครองต่อเดือนต่างกัน มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากบัณฑิตที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่ำหรือไม่เพียงพอ จะได้รับการช่วยเหลือจากมหาวิทยาลัยในรูปแบบต่างๆ เช่น ทุนการศึกษา นอกจากนี้ยังมี กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา ช่วยเหลือบัณฑิตที่มีปัญหาทางการเงิน และโดยสภาพทั่วไปของ มหาวิทยาลัยก็มักจะมีบริการและสวัสดิการในด้านต่างๆ ที่เอื้อต่อการใช้ชีวิตภายใน มหาวิทยาลัยของบัณฑิตอยู่แล้ว กอปรกับบัณฑิตเองก็รู้จักที่จะใช้จ่ายให้เกิดความเหมาะสมกับสภาพ ของตนเอง บัณฑิตมีการวางแผนการเงินรู้จักที่จะซื้อสิ่งของที่จำเป็นตัดค่าใช้จ่ายที่ฟุ่มเฟือยออกไป ทำให้บัณฑิตใช้จ่ายเพียงพอสำหรับการศึกษาล่าเรียนในมหาวิทยาลัย ทำให้บัณฑิตที่มีรายได้ของ ผู้ปกครองต่อเดือนต่างกัน มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พจนัสรรค์ โกชนา (2542: บทคัดย่อ) พบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองมีรายได้ต่างกัน มีการใช้ชีวิตใน มหาวิทยาลัยโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับการวิจัยของ สว่างจิต ศรีระชา (2530:170-171) ได้ศึกษาชีวิตนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ในด้านเศรษฐกิจ พบว่า นักศึกษาใช้จ่ายเงินเป็นค่าอาหารมากกว่าด้านอื่นๆ นอกจากนั้นเป็น ค่าอุปกรณ์การศึกษา ค่าการเที่ยวเตร่ ค่าสังคมในกลุ่มเพื่อน ค่าเสื้อผ้า

6. บัณฑิตที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่างกัน มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยโดยรวม ไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะ ผู้ปกครองทุกระดับการศึกษาต่างก็ให้ความสำคัญและความสนใจ กับการศึกษาของบัณฑิต จึงให้การสนับสนุนและเอาใจใส่ในเรื่องการเรียนแก่นักศึกษา นอกจากนี้บัณฑิต ทุกชั้นปีต่างก็อยู่ร่วมกันในมหาวิทยาลัยเดียวกัน ได้รับการกล่อมเกลางานสังคมจากการเรียน การสอน การเข้าร่วมกิจกรรม เหมือนกัน หรืออาจเป็นเพราะบัณฑิตมีความตระหนักดีว่าหน้าที่ ของบัณฑิตคือการศึกษา จึงทำให้บัณฑิตที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่างกัน มีการใช้ชีวิตภายใน มหาวิทยาลัย โดยรวมไม่แตกต่างกัน ดังผลการวิจัยของ หทัยทิพย์ ภาคอินทรีย์ (2545: บทคัดย่อ) พบว่า ระดับการศึกษาของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะการเรียนรู้

ด้วยการนำตนเองของนิสิตสัตวแพทย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่า นิสิตที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่างกัน มีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยด้านเศรษฐกิจแตกต่างกัน อาจเป็นเพราะปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจเป็นสิ่งที่สนับสนุนค่าใช้จ่ายต่างๆ ทางการศึกษาแก่นิสิต ซึ่งส่งผลให้นิสิตที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะต่างกันมีโอกาสได้รับความรู้ ประสบการณ์รวมทั้งการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยต่างกันด้วย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ (Dennis, 1968:190) กล่าวว่า สภาพทางบ้านของนักเรียนย่อมมีอิทธิพลต่อทัศนคติและค่านิยม ของนักศึกษาที่จะใช้ชีวิตความเป็นอยู่ภายในมหาวิทยาลัยแตกต่างกันด้วย สอดคล้องกับผล การวิจัยของ วรรณ ปุณฺณโชติและวัชร ทรัพย์มี (2537:304) ได้ศึกษาปัญหาของนิสิต มหาวิทยาลัยและการให้คำปรึกษา พบว่า นิสิตมีปัญหาในระดับมากในเรื่องขาดแคลนด้าน การเงิน เนื่องจากฐานะทางครอบครัวขัดสน และไม่รู้จักใช้เงินอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ กชกร อินทุโสภณและเฟิร์ล วัฒนากุล (2533:65) พบว่า ปัญหาด้านการเงินของ นักศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชน มีปัญหาด้านการเงินไม่พอใช้ โดยสาเหตุคือ ผู้ปกครองส่งเงิน ลำช้า ถูกเพื่อนยืม จัดสรรเงินไม่มีระบบ

7. นิสิตที่มีลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครองต่างกัน มีการใช้ชีวิตภายใน มหาวิทยาลัย โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะผู้ปกครองที่มีลักษณะการอบรม เลี้ยงดูทุกลักษณะ ต่างก็ให้ความสำคัญและความสนใจกับการศึกษา ผู้ปกครองมีความปรารถนา ดีต่อนิสิต ต้องการให้บุตรของตนเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ จึงทำให้ผู้ปกครองต่างก็ให้การสนับสนุน และเอาใจใส่เรื่องการเรียนแก่บุตร และนิสิตก็มีลักษณะร่วมกันโดยมีกระบวนการกล่อมเกลางาน สังคม การเรียนการสอน การทำกิจกรรมต่างๆ จนสามารถลดช่องว่างที่เกิดจากการเลี้ยงดู จากครอบครัวที่แตกต่างกันออกไปได้ หรืออาจเป็นเพราะนักศึกษาตระหนักดีว่าหน้าที่ของ นักศึกษา คือ การศึกษา จึงทำให้นักศึกษามีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย โดยรวมและ รายด้านไม่แตกต่างกัน ดังที่ Astin (1984:3) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมมีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่ ตลอดจนพัฒนาการด้านต่างๆ ของนักศึกษาเป็นอย่างมากเพราะเป็นปัจจัยที่ช่วยกล่อมเกล่า บุคลิกภาพ ซึ่งผลการวิจัยของ หทัยทิพย์ ภาคอินทรีย์ (2545:บทคัดย่อ) พบว่า วิธีการอบรม เลี้ยงดูที่แตกต่างกันไม่มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนิสิต สัตวแพทย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการวิจัยที่เกี่ยวกับการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ของนิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. จากการศึกษาที่พบว่า นิสิตมีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ด้านการศึกษาและด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิต อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ทางคณะพลศึกษาจึงควรให้ความสำคัญกับการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิต โดยนำผลจากการวิจัยเป็นข้อมูลให้แก่ผู้บริหาร อาจารย์ และมหาวิทยาลัย ในการพิจารณาวางแผนและจัดนโยบายด้านการศึกษาและด้านกิจกรรมและสภาพแวดล้อมต่างๆ ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับการใช้ชีวิตของนิสิตภายในมหาวิทยาลัย เพื่อให้นิสิตสามารถใช้ชีวิตได้อย่างมีคุณค่าเป็นบุคคลที่สมบูรณ์พร้อมทั้งเก่ง ดี และมีความสุขเป็นผลผลิตที่มีคุณภาพของมหาวิทยาลัย และเป็นทรัพยากรที่มีค่าต่อสังคมต่อไป โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมที่นักศึกษาให้ความสนใจ รวมทั้งเสริมสร้างทัศนคติ เจตคติในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมและประโยชน์จากการมีส่วนร่วมในกิจกรรม นอกจากนี้อาจารย์ควรมีบทบาทในการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิตมากขึ้น เนื่องจากอาจารย์เป็นผู้ใกล้ชิดและมีบทบาทในการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิตมากที่สุด จึงควรเป็นผู้ที่ให้คำปรึกษาและการแนะนำ เพื่อที่นักศึกษาจะได้ใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยและเกิดการพัฒนาทางการศึกษาและด้านการเข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม

2. จากการศึกษาที่พบว่า นิสิตมีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ด้านสังคม อยู่ในระดับมาก จะเห็นได้ว่า อาจารย์และเพื่อนนิสิต มีบทบาทและมีอิทธิพลอย่างมากต่อการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิต เช่น การสอนเนื้อหาวิชาในชั้นเรียน ให้คำปรึกษาหารือวิชาการแก่นิสิต และการประเมินผลการเรียนของนิสิต ดังนั้นถ้าหากอาจารย์มีความรู้กว้างขวางทันสมัย รู้จักใช้วิธีการสอนและอุปกรณ์การสอนที่เหมาะสมแก่การเรียนรู้ของนิสิต เอาใจใส่ในการสอน และการเรียนรู้ของนิสิต เสียสละเวลา และเปิดโอกาสให้นิสิตได้แสดงออกทางวิชาการ มีหลักการและวิธีการประเมินผล อย่างยุติธรรม ตลอดจนรู้จักใช้จิตวิทยาในการสอน การสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนการสอน และการเรียนรู้ของนิสิตได้อย่างเหมาะสมก็จะทำให้นิสิตมีความรักศรัทธาและซื่อถือในตัวอาจารย์และทำให้นิสิตเกิดการเรียนรู้ที่ดี และมีสัมพันธภาพระหว่างนิสิตกับอาจารย์ดีขึ้น นอกจากนี้ควรส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศที่ดีในการอยู่ร่วมกันระหว่างนิสิตด้วยกัน สนับสนุนหรือจัดกิจกรรมที่ทำให้นิสิตได้มีโอกาสเรียนรู้กันและกันได้ช่วยเหลือเอื้ออาทรต่อกัน สนับสนุนหรือจัดกิจกรรมที่ทำให้นิสิตรู้สึกตัวตนเองมีส่วนร่วมในสังคมมีความอบอุ่นใจ ไม่ว่าแห้วและภาคภูมิใจที่ได้เป็นสมาชิกส่วนหนึ่งของสังคมนิสิตในมหาวิทยาลัย ซึ่งจะก่อให้เกิดความรักความสามัคคีในสังคมมหาวิทยาลัยยิ่ง ๆ ขึ้นไป

3. จากการศึกษาที่พบว่า นิสิตมีการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ด้านด้านเศรษฐกิจ อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า ปัจจุบันมีสิ่งดึงดูดใจมากมายภายในมหาวิทยาลัย ซึ่งมีทั้งสิ่งที่ดี และไม่ดี ภัยของนิสิตเป็นภัยของการแสวงหา อยากรู้ อยากลองสิ่งแปลกใหม่ ขาดความยับยั้ง ชั่งใจและพลังเหลือได้ง่าย มหาวิทยาลัยและผู้เกี่ยวข้อง จึงควรร่วมกันวางแผนพัฒนาบรรยากาศ ภายในมหาวิทยาลัยให้น่าอยู่ สอดคล้องกับวิถีชีวิตคนรุ่นใหม่ มีกิจกรรมพึงเป็นประโยชน์และ หลากหลายให้นิสิต ได้คิด ได้ทำ ได้แสวงหาตามความสามารถความถนัดและความสนใจ เช่น กิจกรรมทางวิชาการ ด้านกีฬา ดนตรี สันทนาการ ฯลฯ เพื่อดึงดูด ให้นิสิตทำ กิจกรรมที่มี ประโยชน์ภายในมหาวิทยาลัยมากกว่าที่จะหันไปสู่อะไรที่เป็นพิษเป็นภัยที่มีอยู่รอบด้านใน สังคมปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยในกลุ่มประชากรของนิสิต คณะพลศึกษาเท่านั้น น่าจะได้ กับการศึกษากับนิสิตคณะอื่น ๆ เพื่อจะได้ศึกษาการใช้ชีวิตของนิสิตที่อยู่ต่างคณะกันนั้น มีความแตกต่างกันหรือไม่ ซึ่งจะเป็นประโยชน์มากยิ่งขึ้นต่อการพัฒนาการเรียนการสอน

2. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยในกลุ่มประชากรของนิสิต คณะพลศึกษาภายใน มหาวิทยาลัยเท่านั้น น่าจะได้มีการศึกษากับนิสิตศึกษาเปรียบเทียบกลุ่มนิสิตคณะพลศึกษา ที่ศึกษาอยู่ต่างสถาบัน เพื่อจะได้ศึกษาการใช้ชีวิตของนิสิตนั้น มีความคล้ายคลึงกันหรือ แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบาย วางแผน แสวงหาวิธี การพัฒนาคณะพลศึกษาร่วมกัน

3. การศึกษาในครั้งนี้ยังมีตัวแปรที่ไม่ได้นำมาศึกษาอีกหลายด้าน เช่น อาชีพของบิดา มารดา ที่พักอาศัยขณะเล่าเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ค่านิยมทางเศรษฐกิจและสังคม เป็นต้น ดังนั้นควรจะเพิ่มตัวแปรเหล่านี้หรือตัวแปรอื่นๆ เข้าไปในการศึกษาการใช้ชีวิตภายใน มหาวิทยาลัยของนิสิตในครั้งต่อไป เพื่อจะได้ทำให้ผลการวิจัยมีประโยชน์กว้างขวางยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรกช ศิริ. (2536). การศึกษาปัญหาและความต้องการของนิสิตเกี่ยวกับนิสิตเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กรกช อัดตวิริยะนภาพ (2540). ความสัมพันธ์การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษากับการพัฒนาตนเองของนิสิตนักศึกษาในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (อุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- กรกช อินทุโสภณ และเฟิร์ล วัฒนากุล. "การศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษามหาวิทยาลัย เอกชนในประเทศไทย," ใน บทความวิจัย 2528 – 2533. หน้า 65. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยพายัพ, 2533.
- เกษม วัฒนชัย. (2532). "เติมความฝันปัญญาชน." การศึกษา. กรุงเทพฯ : ทวีการพิมพ์.
- _____. (2537). สรุปโครงการส่งเสริมกิจกรรมนิสิตนักศึกษาปีงบประมาณ 2537. กรุงเทพฯ : กองบริการการศึกษา.
- ชนิษฐา เกื้อมี. (2530). สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตพลศึกษาในทัศนะของนิสิตและอาจารย์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (วิทยาเขตพลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.(2539). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544). กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. รายงานการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพของการอาชีวศึกษา : สื่อการสอน อุปกรณ์ และโรงฝึกงานกับความสามารถทางวิชาชีพของนักศึกษาช่างอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติสำนักนายกรัฐมนตรี. 2535.
- คณิต์ สูงสถิตานนท์. (2518). ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนิสิตบัณฑิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

- จรรยา สุวรรณทัต และดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2521). พฤติกรรมศาสตร์ เล่ม 1. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- จรินาฏ สุทธานุกุล. (2533). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านภูมิหลังทางครอบครัวและด้านตัวนักเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนบทสนทนา. ปรินญานินพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก. ถ่ายเอกสาร.
- จริยา สิงคณิกา. (2520). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการสอนระดับอุดมศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพประยุกต์. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- จินตนา มาพวง. (2520). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการสอนระดับอุดมศึกษาสาขาสังคมศาสตร์. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- จินตนา ยูพันธุ์. (2527). การเรียนการสอนทางพยาบาลศาสตร์. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพยาบาลศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จุมจินต์ สลัดทุกข์. (2543). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวของนิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปรินญานินพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จิรวัดน์ วีรังกร. (2542). “คุณค่าและความสำคัญของกิจกรรมนิสิต”. ใน พื้นฐานทักษะการดำเนินกิจกรรมนิสิต. กรุงเทพฯ : กองกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จรวพร กาญจนโชติ. (2536). การปรับตัวและสุขภาพจิตของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒภาคใต้. ปรินญานินพนธ์ กศ.ม. (สุขศึกษา). สงขลา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ฉลอง บุญญานันต์ และสุภชัย สุกรวรรณ. (2529). “คุณลักษณะของอาจารย์มหาวิทยาลัยตามทัศนะของนักศึกษา.” วารสารการวิจัยทางการศึกษา. 16 (1) : 89 – 104 ; มกราคม – มีนาคม.
- เจียบ ไทยยิ่ง. (2520). การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม. ปรินญานินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .

ชัยโรจน์ สายพันธุ์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อติสร พงษ์ศรี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ห้องพักอาจารย์
สาขาสันตนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วันที่ 18 กันยายน 2545.

ชาติชาย หมั่นสมักร. (2542). การปรับตัวของนักศึกษาโครงการสมทบพิเศษ คณะวิทยาศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยา
การศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ชายชาญ จันทร์วาววม เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อติสร พงษ์ศรี เป็นผู้สัมภาษณ์, มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ วันที่ 20 กันยายน 2545.

ทบวงมหาวิทยาลัย. (2542). รายงานการประชุมครั้งที่ 2 เรื่อง บัณฑิตไทยในอุดมคติ.
กรุงเทพฯ : ส่วนวิจัยและพัฒนา สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา.

ทบวงมหาวิทยาลัย,คณะกรรมการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว. วัตถุประสงค์นโยบายมาตรการ
และเป้าหมายของแผนอุดมศึกษาระยะยาว. กันยายน 2533.

ทองเรียน อมรัชกุล. (2525). การบริหารกิจการนิสิต : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ :
จงเจริญการพิมพ์.

ธีระ นทีวุฒิกุล. (2521). การศึกษาความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

บุณนาค คัมภัย. (2522). การศึกษาเปรียบเทียบความต้องการทางสังคมของวัยรุ่นในวิทยาลัยครู
วิทยาลัยอาชีวศึกษา และโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดนครราชสีมา.
ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

บุปผา การ์ิเวท. (2527). สภาพแวดล้อมสังคมกลุ่มเพื่อนในทัศนะของนักศึกษา มหาวิทยาลัย
รามคำแหงที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

ประกอบ คูปรัดน์. (2527). ความเป็นผู้นำ เป้าหมาย และอำนาจในสถาบันอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ :
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

----- (2525). "นิสิตนักศึกษาและกระบวนการกลุ่มในสถาบันอุดมศึกษา." ในนิสิต นักศึกษา
หลักการ ปัญหา และแนวปฏิบัติ. หน้า 179 กรุงเทพฯ : พีระพัฒนา

- ประดับ นิลพังงา. (2523). ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาในวิทยาลัยครูส่วนกลาง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ประนอม แสงจันทร์. (2529). ความพึงพอใจในการศึกษาวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- ประกาศรี สุนันทบุตร. (2522). สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยรามคำแหงในทัศนะของนักศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- ประสาร ไตรรัตน์วรกุล. “การเรียนการสอนในมหาวิทยาลัย,” รายงานการสัมมนาภารกิจของมหาวิทยาลัยที่สังคมมุ่งหวัง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ม.ป.ป.
- ฝากจิต คุณรัตน์. (2545). แนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมนักศึกษาตามความคิดเห็นของคณะกรรมการนักศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- พรชูลี อาชวอำรุง. (2525). นิสิตนักศึกษา หลักการ ปัญหาและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : โอเดียน สโตร์.
- พูนทรัพย์ วงษ์พานิช. (2523). องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนในระดับปริญญาตรี (ค.บ.) ของบุคลากรและครูประจำการในวิทยาลัยครูกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ไพฑูรย์ สินลารัตน์. (2514). “ความสัมพันธ์ในหมู่นิสิตนักศึกษา,” คนมหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
- _____. (2524). การพัฒนาการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และสรเพ็ญ สุภพิทยากุล. (2521). การศึกษาทัศนะของผู้เรียนที่มีต่อการสอนแบบบรรยาย. (เอกสารประกอบการสัมมนาการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษาของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.) กรุงเทพฯ : ม.ป.พ. ถ่ายเอกสาร.

- ภาวนา ใจประสาท. (2534). การศึกษาการดำรงชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
 ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ภูมินทร์ มีขันหมาก เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อติสร พงษ์ศรี เป็นผู้สัมภาษณ์, มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ วันที่ 4 ตุลาคม 2545.
- มัทนา แสงทองไชย. (2539). ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา : ศึกษาเฉพาะ
 กรณีสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ภาคนิพนธ์ พศ.ม. (พัฒนาศึกษา). กรุงเทพฯ :
 บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ยุวดี บุญศรีสวัสดิ์. (2529). ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง : การสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (วิจัยการศึกษา). กรุงเทพฯ :
 บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- เยาวนารถ อุทุมมกุล. (2528). สภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในทัศนะของ
 นักศึกษาและอาจารย์. ปรินญานิพนธ์ กศ. ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 สงขลา.
- รุ่ง แก้วแดง. (2543). ปฏิวัติการศึกษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มติชน.
- ราตรี พงษ์สุวรรณ. (2540). การศึกษาปัญหาการปรับตัวด้านการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1
 มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ปรินญานิพนธ์. กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ :
 บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เลิศพร ภาระสกุล. (2516). "การอบรมระเบียบสังคมของเยาวชนภายในประเทศ," เยาวชนไทย.
 กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วัชรินทร์ แก้วลา. (2531). สภาพแวดล้อมสังคมกลุ่มเพื่อนในทัศนะของนักศึกษาวิทยาลัยครู
 นครราชสีมา. ปรินญานิพนธ์. กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตศึกษา
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วันชัย ดนัยโตมร. (2536). คุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้น
 มัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดปทุมธานี. ปรินญานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
 ประยุกต์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
 ถ่ายเอกสาร.

- วรวิทย์ ประรงค์ทอง เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อติสร พงษ์ศรี เป็นผู้สัมภาษณ์, มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ วันที่ 18 กันยายน 2545.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2530). *อุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา และคนอื่น ๆ. (2527). *รายงานการวิจัย เรื่อง นิสิตนักศึกษาใน
สถาบันอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2529). “งานวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา” ใน *เอกสารการประชุม
วิชาการ*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2524). “ลักษณะและธรรมชาติของผู้เรียนระดับอุดมศึกษา,” *การพัฒนาการเรียนการสอน
ระดับอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2533). “การอุดมศึกษา” ใน *การเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ : ภาควิชา
อุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2538). “กิจกรรมนักศึกษายุคโลกาภิวัตน์” ใน *เอกสารทางวิชาการ คณะกรรมการ
กิจกรรมนักศึกษาสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย*. กรุงเทพฯ :
ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- วิทยากร เชิงกุล. (2528). *ทางเลือกของสังคมไทย*. กรุงเทพฯ : ผลึก.
- วีระ สมบูรณ์. (2531). *มิติแห่งความคิดคำนึง*. กรุงเทพฯ : มูลนิธิโกลด์คิมทอง.
- วรรณา ปุณฺณโชติ และวัชรีย์ ทรัพย์มี. *ปัญหาของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยและการให้บริการคำ
ปรึกษาแนะแนว*. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2527.
- ศศิพันธ์ ทรงสัจย์. (2542). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี สถาบัน
ราชภัฏเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่*. ปริญญาโท กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ
: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมคิด อิสระวัฒน์. (2532, มกราคม – มีนาคม). “การเรียนรู้อย่างตนเอง.” *วารสารการศึกษานอก
ระบบ*. 4 (11) : 73-80.
- (2541). *รายงานการวิจัยเรื่อง ลักษณะการอบรมและเลี้ยงดูของคนไทยในชนบทซึ่งมีผลต่อ
การเรียนรู้อย่างตนเอง*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย
มหิดล.

- สุพัตรา สุภาพ. (2541). สังคมวิทยา. พิมพ์ครั้งที่ 20. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุวิทย์ สมานมิตร. (2516). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัย : ศึกษาเฉพาะกรณีนักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น 2515. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สว่างจิตร์ ศรีระชา . (2530). ชีวิตนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2533). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวัฒน์ ช่างเหล็ก. (2542, เมษายน. – พฤษภาคม). “การศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์,” สี่มาจารย์. 13 (26) : 27.
- โสภณ อรุณรัตน์. (2542). สภาพปัญหาและความต้องการในการดำเนินการด้านกิจกรรมนักศึกษา. รายงานการวิจัย (ศึกษาศาสตร์). เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2538). ยุทธศาสตร์การปฏิรูปอุดมศึกษาไทย: การรื้อปรับระบบบริหารและจัดการ. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย. (2536). รายงานสรุปผลการสัมมนาผู้บริหาร เรื่องมิติใหม่ของการพัฒนานิสิตนักศึกษา ระหว่างวันที่ 18 – 20 เมษายน 2536 ณ โรงแรมเอเชียพญา. กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย.
- สำเนาวิ ขจรศิลป์. (2527). หลักการกิจการนักศึกษา. กรุงเทพฯ: กองกิจการนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- (2538). มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา2 : การพัฒนานักศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อดุลย์ วิริยะเวชกุล. (2529). นักศึกษาแพทย์กับนิสิตเฝ้ารู้,” สารศิริราช. 38 : พฤษภาคม : 385 –386.
- อำนาจ หงษา. (2545). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิตในมหาวิทยาลัย ของนิสิตปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. วิทยานิพนธ์ ถ่ายเอกสาร.

อรพินทร์ ชูชม และ อัจฉรา สุขารมณ. (2531). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสอบคัดเลือก
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี ปัญหาส่วนตัว ทศนคติและนิสัยในการเรียนกับ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตระดับปริญญาโท. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรม
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

Astin, A.W. (1984). *Four Critical Years : Effect of College on Beliefs, Attitude and Knowledge*. San Francisco : Jossey – Base.

Astin, Alexander W. (1968). *The College Environment*. Washington, D.C. : American Council on Education.

Baskin, Samuel. (1995). *Higher Education*. New York : McGraw Hill Book Company.

Carton, Beck E. (1970). *Perspective on World Education*. Wisconsin : Wm.C. Brown Company.

Chickering, Arthur W. " *Education and Identity*. San Fransisco : Jossey – Bass Publishers. 1974.

Cogan, Morris L. (1975, January). " *Studies of Teacher Behavio.*" *The Journal of Experimental Education*. 26 : 135 – 139.

Cronbach, Lee J. (1970). *Essential of Psychologecal Testing*. 3 ed. New York : Harper and Row.

Davie, James S. and Paul A. Hare. (1956. Winter). "Button – Down Collar Culture : A Study of Undergraduate Life at Men's College," in *Human Organization*. 14 : 13 – 20.

DeCoster, David Arthur. (1971, May). " *Some Effects of Different Classroom Conditions Upon Interpersonal Relationships, Personal Adjustment and Achievement for College Freshment.*" *Dissertation Abstracts International*. 31 (11) : 5789 – A.

Ebel, Robert L. and A. Frisbie. *Essentials of Education Measurement*. 5 ed. New Jersey : Prentice – Hull, 1991.

Feldman, Kenneth A. and Theodore M. *The Impact of College on Students*. San Francisco. Jossey – Bass Inc., 1970.

Ferguson, George A. (1981). *Statistical Analysis in Psychology and Education*. 5th ed., New York : McGraw-Hill.

Likert, Renie. (1970). *A Technique for the Measurement of Attitude*. Chicago : Rand Mc Nally Company.

Newcomb, Theodore M. (1962). "Student Peer Group Influence," in *Personality Factors on the College Campus*. New York : Social Science Research Council.

Organ , Dennis W. and Clay W. Hamner. (1982). *Organizational Behavior*. Plano,Texas : Business Publications.

Padover, Saul K. (1963). *The Meaning of Democracy : An Appraisal of the American Experience*. New York : Praeger.

Perlman, Richard. (1973). *The Economic of Education*. New York : McGraw-Hill.

Rodee, C.C., Anderson, J.J. and Christol, C.O. (1957). *Introduction to Political Science*. New York : McGraw – Hill Book Co. Ltd.

Roger, Everett M. "Reference Group Influences on Students Drinking Behavior," *Quarterly Journal of Studies on Alchonol*. 7 : 244 – 255 ; June, 1959.

Romine, Stephen. (1974. December). "Student and Faculty Perception of Effective University Instructional Climates," in *The Journal of Educational Research*. 68 : 139 – 143.

Ryans, David G. (1960). *Characteristic of Teacher*. Manasha : George Benta Company

Sheehan, John. (1973). *The Economic of Education*. London, George Allen Ltd.

Skager, Rodney W. (1978). *Curriculum Evaluation for Lifelong Education*. Oxford : Pergamon Press.

Yamane, Taro. (1967). *Statistics ; An Introduction Analysis*. New York : Harper & Row.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ทม 1012/ ๕๔๑๖

วันที่ ๙๖ พฤศจิกายน 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นายอดิศร พงษ์ศรี นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี อาจารย์สุวพร ตั้งสมวรพงษ์ และ อาจารย์จารุวรรณ สกุลกู เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัจฉรา วัฒนานรงค์ และ อาจารย์ชวลิต รวยอาจิน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามให้ นายอดิศร พงษ์ศรี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ทม 1012/ ๖๔๖๑

วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา

เนื่องด้วย นายอดิศร พงษ์ศรี นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี อาจารย์สุวพร ตั้งสมรพงษ์ และ อาจารย์จารุวรรณ สกุลกู เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์รัชชัย บุญริมา เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามให้ นายอดิศร พงษ์ศรี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์นภาพร ะหวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ภาคผนวก ข
คำอำนาจจำแนก

ค่าอำนาจจำแนก (t) เป็นรายชื่อของแบบสอบถาม การใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ของนิสิต
ปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	3.39	27	1.96
2	2.72	28	4.16
3	2.27	29	3.58
4	3.24	30	1.96
5	1.72	31	2.59
6	3.78	32	4.46
7	3.11	33	6.20
8	3.59	34	3.97
9	3.32	35	6.57
10	2.04	36	2.66
11	2.17	37	1.76
12	3.05	38	3.87
13	3.85	39	5.10
14	3.38	40	3.72
15	4.76	41	2.36
16	3.91	42	5.19
17	4.08	43	3.93
18	2.84	44	4.85
19	2.55	45	5.29
20	1.87	46	3.91
21	2.93	47	4.58
22	5.27	48	5.54
23	2.20	49	5.92
24	5.82	50	3.11
25	2.03	51	4.21
26	4.08	52	6.00

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8918

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิตปริญญาตรีคณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เรียน นิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แบบสอบถามชุดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิตปริญญาตรี
คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งนิสิตสามารถแสดงความรู้สึกหรือความคิดเห็นได้
อย่างอิสระ คำตอบของนิสิตไม่มีข้อใดถูกหรือผิดและไม่มีผลกระทบต่อการเรียนแต่อย่างใด คำตอบทั้ง
หมดจะเก็บไว้เป็นความลับ ไม่มีการเปิดเผยให้ผู้อื่นทราบ

คำชี้แจง แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถาม รายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถาม การใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย

ผู้วิจัยขอความกรุณาให้นิสิตตอบให้ตรงกับความรู้สึกและความคิดเห็นของนิสิตมากที่สุด
และโปรดตอบให้ครบทุกข้อ

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

นายอดิสร พงษ์ศรี

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการอุดมศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 เป็นรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. ระดับชั้นปี

() ชั้นปีที่ 1

() ชั้นปีที่ 2

() ชั้นปีที่ 3

() ชั้นปีที่ 4

3. สาขาวิชา

() สาขาพลศึกษา

() สาขาสุขศึกษา

() สาขาสันทนาการ

() สาขาวิทยาศาสตร์การกีฬา

4. รายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน

() รายได้เฉลี่ยต่อเดือน มากกว่า 50,000 บาท

() รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ตั้งแต่ 10,000-50,000 บาท

() รายได้เฉลี่ยต่อเดือน น้อยกว่า 10,000 บาท

5. ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

() ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี

() ระดับปริญญาตรี และสูงกว่า

6. ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครอง

() แบบแบบประชาธิปไตย

() แบบให้ความคุ้มครองมากเกินไป

() แบบเข้มงวดกวดขัน

() แบบปล่อยปละละเลย

ตอนที่ 2 การใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงในการประพฤติปฏิบัติของท่านมากที่สุด ดังนี้

- 5 หมายถึง นิสิตมีการประพฤติปฏิบัติในเรื่องดังกล่าว อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง นิสิตมีการประพฤติปฏิบัติในเรื่องดังกล่าว อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง นิสิตมีการประพฤติปฏิบัติในเรื่องดังกล่าว อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง นิสิตมีการประพฤติปฏิบัติในเรื่องดังกล่าว อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง นิสิตมีการประพฤติปฏิบัติในเรื่องดังกล่าว อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	ระดับการประพฤติปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านการศึกษา					
1.	ข้าพเจ้าสามารถจดคำบรรยายของอาจารย์ได้ทันที.....					
2.	ข้าพเจ้าเข้าชั้นเรียนก่อนเวลาที่อาจารย์จะเข้าสอน.....					
3.	ข้าพเจ้ากล้าซักถามอาจารย์ในชั้นเรียน.....					
4.	ข้าพเจ้าสามารถจับประเด็นสำคัญที่อาจารย์บรรยายได้.....					
5.	ข้าพเจ้าขอคำปรึกษาจากอาจารย์เกี่ยวกับการเรียน.....					
6.	ข้าพเจ้าพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่องที่เรียนกับเพื่อนและรุ่นพี่.....					
7.	ข้าพเจ้าชอบลอกการบ้านเพื่อน.....					
8.	ข้าพเจ้าเข้าห้องสมุดเพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม.....					
9.	ข้าพเจ้าจัดเวลาอ่านหนังสือเพื่อเตรียมตัวก่อนที่จะเรียน.....					
10.	ข้าพเจ้าทบทวนการเรียนที่บ้าน.....					
11.	ข้าพเจ้าส่งรายงานให้กับอาจารย์ทันตามเวลาที่อาจารย์กำหนด.....					

ข้อที่	ข้อความ	ระดับการประพฤติปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
12.	ข้าพเจ้าทำรายงานด้วยตัวเอง.....					
13.	ข้าพเจ้ามักขาดสมาธิในการเรียน.....					
14.	ข้าพเจ้าไม่รู้จักแบ่งเวลาเรียน.....					
15.	ข้าพเจ้าตรวจสอบความถูกต้องของงานที่ทำเสร็จก่อนนำเสนออาจารย์.....					
ด้านสังคม						
16.	ข้าพเจ้าปรึกษารุ่นพี่เกี่ยวกับการปฏิบัติตัวภายในมหาวิทยาลัย.....					
17.	เมื่อมีเวลาว่าง ข้าพเจ้ามักเล่นกีฬากับเพื่อน.....					
18.	ข้าพเจ้าทำความเคารพเมื่อพบอาจารย์.....					
19.	ข้าพเจ้ามักทะเลาะกับเพื่อน.....					
20.	ข้าพเจ้าชอบทำงานคนเดียวมากกว่าทำงานกับเพื่อน.....					
21.	ข้าพเจ้าปรึกษาเพื่อน เรื่องการปรับตัวและการเข้าสังคมกับผู้อื่น.....					
22.	ข้าพเจ้าขอความช่วยเหลือจากเพื่อนเมื่อข้าพเจ้ามีปัญหา					
23.	ข้าพเจ้าทำงานร่วมกับทุกคนได้ด้วยความสบายใจ.....					
24.	ข้าพเจ้าชอบแยกตัวอยู่คนเดียว.....					
25.	ข้าพเจ้ามักมีความคิดเห็นขัดแย้งกับเพื่อนๆ.....					
26.	ข้าพเจ้าให้ความเคารพนับถือรุ่นพี่.....					
27.	ข้าพเจ้าปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมชั้นไม่ได้....					
ด้านเศรษฐกิจ						
28.	ข้าพเจ้าสามารถจ่ายค่าอาหารได้ครบทุกมื้อ.....					
29.	ข้าพเจ้าสามารถจ่ายค่าหนังสือหรือเอกสารประกอบการเรียนได้.....					
30.	ข้าพเจ้าทำงานนอกเวลาเรียน เพื่อหารายได้มาใช้ในการเรียน.....					

ข้อที่	ข้อความ	ระดับการประพฤติปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
31.	ข้าพเจ้าสามารถจ่ายเงินสำหรับการเข้าร่วมทำกิจกรรมนิสิต.....					
32.	ข้าพเจ้าสามารถจ่ายค่าเดินทางมาเรียน.....					
33.	ข้าพเจ้าสามารถซื้ออุปกรณ์เครื่องเขียนในการเรียน.....					
34.	ข้าพเจ้ามักยืมเงินจากเพื่อนมาใช้ในการเรียน.....					
35.	ข้าพเจ้าใช้จ่ายเงินในการเรียนอย่างเพียงพอ					
36.	ข้าพเจ้ามักใช้จ่ายเงินเพื่อการพักผ่อนบางโอกาส.....					
37.	ข้าพเจ้าใช้จ่ายเงินเพื่อการไปทัศนศึกษา...					
ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม						
38.	ข้าพเจ้าไปออกค่ายอาสากับชมรม.....					
39.	ข้าพเจ้าเข้าฟังการอภิปรายทางวิชาการที่จัดขึ้นภายในมหาวิทยาลัย.....					
40.	ข้าพเจ้าเข้าชมการจัดนิทรรศการภายในมหาวิทยาลัย.....					
41.	ข้าพเจ้าเข้าชมการแข่งขันกีฬาภายในมหาวิทยาลัย.....					
42.	ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย.....					
43.	ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมเผยแพร่ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย.....					
44.	ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมอาสาสมัครเพื่องานต่างๆ ของมหาวิทยาลัย.....					
45.	ข้าพเจ้าร่วมกิจกรรมต่อต้านยาเสพติดหรือโรคเอดส์ในมหาวิทยาลัย.....					
46.	ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องใหม่.....					

ข้อที่	ข้อความ	ระดับการประพฤติปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
47.	ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมไหว้ครูของมหาวิทยาลัย.....					
48.	ข้าพเจ้ามีส่วนร่วมในงานรับปริญญา.....					
49.	ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมการเลือกตั้งองค์การนิสิต สภานิสิต , ชมรม					
50.	ข้าพเจ้าเข้าร่วมชมการแสดงละครโดยนิสิต..					
51.	ข้าพเจ้าเข้าร่วมชมการแสดงดนตรีโดยนิสิต.					
52.	ข้าพเจ้าใช้เวลาว่างจากการเรียนเข้าร่วมทำกิจกรรมนิสิต.....					

ภาคผนวก ง
หนังสือรับรองเพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูล

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ทม 1012/ ๒๕๔๙

วันที่ ๕๕ พฤศจิกายน 2545

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน คณบดีคณะพลศึกษา

 เนื่องด้วย นายอดิสร พงษ์ศรี นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี อาจารย์สุวพร ตั้งสมวรพงษ์ และ อาจารย์จารุวรรณ สกุลกู เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้ นิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 - 4 จำนวน 300 คน ตอบแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ของนิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในระหว่างเดือนธันวาคม 2545

 จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายอดิสร พงษ์ศรี ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์นภภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล

นายอดิศร พงษ์ศรี

วัน เดือน ปีเกิด

12 ตุลาคม 2515

สถานที่เกิด

จังหวัด ราชบุรี

สถานที่อยู่ปัจจุบัน

เลขที่ 24 หมู่ 5 ซอย เพชรเกษม 48 ถนน เพชรเกษม
แขวง บางแวก เขต ภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2525

มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชลราษฎรอำรุง
จังหวัดชลบุรี

พ.ศ. 2529

มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย
กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. 2537

ปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ.) พลศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. 2546

การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) การอุดมศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร